Amigoe

98 STE JAARGANG – No.: 78

VRIJDAG 3 APRIL 1981

Vandaag

H. NAARENDORP
..... geen aspirine .....

OPSTANDIGE LEIDERS NEMEN DE VLUCHT

Bangkok weer in handen regeringstroepen

Militaire staatsgreep in Thailand bedwongen

BANGKOK — Generaal Prem Tinsulanonda heeft vanochtend via de radio verklaard dat de poging tot een staatsgreep van opstandige militairen mislukt is en dat troepen die aan hem trouw zijn gebleven de Thailandse hoofdstad, Bangkok, weer onder controle hebben. De leiders van de poging tot een coup zijn naar verluidt uit Thailand gevlucht. Een groot aantal troepen, die trouw zijn gebleven aan premier Prem van Thailand, trok vanochtend vroeg Bangkok binnen en heeft sleutelposities in de stad ingenomen. Hier en daar zouden opstandige soldaten nog verzet plegen, maar de Thailandse radio deelde mee dat de hoofdstad weer in handen is van regeringstroepen. Via de radio kregen de rebellerende militairen de opdracht alleen nog bevelen op te volgen van loyale officieren. Aan de soldaten die ,,een vergissing hadden begaan" en zich hadden laten verleiden deel te nemen aan de poging tot een staatsgreep, werd vergiffenis en amnestie aangeboden. Ze kregen ,,een laatste kans" terug te keren naar hun kazernes, zo werd via de radio meegedeeld.

De poging tot een staatsgreep begon woensdag in alle vroegte. Opstandige troepen namen de controle in Bangkok over. Premier Prem vluchtte de stad uit en trok zich terug op een legerbasis in Korat in het Noordoosten van het land. De koninklijke familie van Thailand voegde zich bij Prem.

Prem maakte bekend dat hij de machtsovername niet zou accepteren en gisteravond was al duidelijk dat hij kon rekenen op een overweldigende militaire en politieke steun.

Op een buitengewone zitting van de ministerraad in Korat zijn vandaag alle bevoegdheden toevertrouwd aan premier Prem, om hem in de gelegenheid te stellen de situatie in het land te normaliseren, zo heeft radio-Korat gemeld. Het kabinet heeft voorts alle besluiten die sinds woensdag door de plegers van de staatsgreep zijn genomen, ongeldig verklaard.

De secretaris-generaal van de revolutionaire groep, Manoon Rupakachorn, en enkele van zijn medewerkers zijn onder arrest geplaatst. De troepen die hebben deelgenomen aan de poging het bewind van premier Prem omver te werpen, sloegen op de vlucht. De twee leiders van de mislukte staatsgreep, de generaal Sant Chtipatima en Vasin Israngkul, zijn het land uitgevlucht, zo heeft de regering van Prem meegedeeld.

Volgens de regering zijn er bij het heroveren van Bangkok geen slachtoffers gevallen. De loyale troepen maakten zich eerst meester van het officiele Thailandse radiostation. Via de radio werd de overwinning van de regeringstroepen bekendgemaakt.

Een van de jonge officieren die achter de coup zat, kolonel Prachak Sawangchit, werd gearresteerd. Deze kolonel had gisteravond nog op een bijeenkomst in Bangkok verklaard dat er fel verzet gepleegd zou worden, wanneer de troepen van Prem naar Bangkok zouden optrekken. Toen de radio echter de overwinning van die troepen bekend maakte, zakte de revolutie helemaal in.

MEER STEUN VS VOOR POLEN

WASHINGTON — De Verenigde Staten zijn bereid Polen verdere hulp in vorm van levensmiddelen en uitstel van betaling te verlenen mits de Poolse regering en de vakbeweging het eens worden over een vreedzame regeling van hun problemen. Dit is woensdag in Washington bekend gemaakt kort voor het onderhoud tussen de Poolse vice-premier Mieceslaw Jagielski met de Amerikaanse minister van Buitenlandse zaken, Alexander Haig. Jagielski brengt een bezoek van twee dagen aan Washington en zal daar ook van gedachten wisselen met vice-president George Bush en minister van Handel Malcolm Baldridge. Tot dusver had de Amerikaanse regering als voorwaarde voor meer hulp gesteld dat de Poolse regering en krachten van buiten af geen geweld zouden hanteren. Voor het eerst waarschuwt Washington nu ook de vrije vakbond dat onbezonnen gedrag de Amerikaanse hulp in gevaar kan brengen.

QUITO — De gens tussen Ecuador en Peru is gisteren officieel heropend met plechtigheden in de wederzijdse grenssteden, Huaquillas en Aguas Verdes.

De grens was eind januari dichtgegaan als gevolg van het conflict tussen de twee buurlanden over de loop van de grens in het Condor-massief.

WILLEMSTAD — De bouw van de campus voor de universiteit ligt alweer enige tijd stil, tot grote ergenis van vooral de studenten die nu minder gunstig gehuisvest zijn bij Schelpwijk. Er zal een nieuwe aanbesteding worden georganiseerd op korte termijn om de constructie van dit project, waarvoor in het kader van de ontwikkelingshulp geld uit Nederland wordt verkregen, voort te zetten en af te maken *(zie voor meer informatie pagina 3)*.

Solidariteit stond onder enorme druk

LONDEN — De vrije vakbond in Polen Solidariteit heeft plannen voor een algemene staking in Polen deze week afgelast nadat was meegedeeld dat deze zou kunnen leiden tot bloedvergieten en zelfs interventie van buitenaf. Dit heeft een woordvoerder van Solidariteit, Janusz Onyszkiewicz, aan journalisten meegedeeld. Hij zei dat functionarissen van Solidariteit in de laatste ogenblikken van onderhandelingen met de regering onder enorme druk kwamen te staan. Duidelijk werd gemaakt dat een algemene staking een totale confrontatie, waaronder bloedvergieten, zou hebben betekend.

Ook was te kennen gegeven dat het leger tehulp zou kunnen worden geroepen en dat er interventie van buiten af te verwachten zou kunnen zijn. Die keer zag het er naar uit dat het geen intimidatie was.

Regering VS verkoopt vliegtuigen aan Irak

Leveringsverbod van Carter opgeheven

WASHINGTON — De Amerikaanse regering heeft haar goedkeuring gehecht aan de verkoop van vijf Boeing-transportvliegtuigen aan Irak, hebben regeringsfunctionarissen in Washington gisteren meegedeeld. Met de levering van de toestellen wordt feitelijk het verbod opgeheven dat president Carter indertijd instelde vanwege de Iraans-Irakse oorlog.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft het congres in kennis gesteld van haar voornemen om eind april een exportvergunning te verlenen voor de verkoop van de vijf vliegtuigen. De levering zal automatisch doorgaan tenzij het Congres daar een stokje voor steekt. De woordvoerder van het ministerie van Buitenlandse Zaken, William Dyess, verklaarde dat de Iraakse luchtvaartmaatschappij een verklaring heeft ondertekend waarin zij garandeert dat de drie 727- en twee 747-transportvliegtuigen niet voor militaire doeleinden zullen worden gebruikt.

Toen Carter in augustus vorig jaar de verkoop van de toestellen verbood, was de oorlog tussen Iran en Irak nog maar net enige weken uitgebroken en wilde hij de indruk vermijden dat de Verenigde Staten partij kozen voor Bagdad. Carter was bang dat dat gevolgen zou hebben voor de Amerikanen die toen in Teheran werden gegijzeld. Israel heeft zich altijd fel gekeerd tegen Amerikaanse wapenleveranties aan Arabische landen en heeft ook geprotesteerd tegen de levering van transportvliegtuigen aan Irak.

Deze week:

* Antilliaanse uitgeverij
* ,,Del Curazao que se va" herdrukt
* Bekroonde prentenboeken
* 'Sami-Sail' regatta
* Amigoe di Mucha
* Suriname, altijd weer anders.....
* Vaatvernauwing in de benen
* Japan vooraan door mensen en machines

IMF leent Jamaica 700 miljoen dollar

WASHINGTON — Het Internationale monetaire fonds (IMF) is bereid Jamaica de komende drie jaar 700 miljoen dollar te lenen. Naar verwachting zal dit resultaat van vier maanden van harde onderhandelingen een lawine van andere leningen door handelsbanken, donorlanden en internationale organisaties losmaken. Alleen al in de komende twaalf maanden zou dit Jamaica bijna een miljard dollar kunnen opleveren.

De Jamaicaanse economie is overigens hard toe aan ondersteuning van buitenaf. De inflatie bedraagt zo'n dertig procent, terwijl uit voorzichtige cijfers blijkt dat 31 procent van de beroepsbevolking werkloos is. Het land besteedt de helft van de buitenlandse valuta die het verdient, hoofdzakelijk met toerisme en de export van grondstoffen, aan de aflossing van de schuld aan het buitenland, die 1,6 miljard dollar bedraagt.

De onderhandelingen over de lening hebben langer geduurd dan Edward Seaga, de nieuwe premier en tevens minister van Financien van Jamaica, had verwacht. Hoewel de regering weinig mededeelzaam is geweest over de redenen van het uitstel, gaat men er in financiele kringen van uit dat het IMF aan Seaga heeft gevraagd vast enkele van de strenge voorwaarden die ongetwijfeld aan de lening zijn verbonden in zijn beleid te verwerken.

Een van de voorwaarden die het fonds heeft gesteld is dat de regering zo snel mogelijk zal moeten zien af te komen van een groot aantal noodlijdende overheidsbedrijven. Veel van die bedrijven zijn nog door de vorige regering onder leiding van de socialist Michael Manley aangekocht. Volgens Seaga hebben deze bedrijven vorig jaar bij elkaar een verlies van 114 miljoen dollar geleden, terwijl de verliezen over de afgelopen vier jaar in totaal 300 miljoen dollar bedragen. Horace Barber, de Jamaicaanse staatssecretaris van Financien, liet woensdag weten dat de lange duur van de onderhandelingen vooral veroorzaakt is door de moeilijkheden die de regering ondervond bij de introductie van nieuwe belastingmaatregelen die het IMF had geeist. De regering heeft nu spoed gezet achter zijn pogingen om het belastingstelsel te herzien.

IPIALES (COLOMBIA) — Het Colombiaanse leger heeft deze week veertien leden van de guerrilla-organisatie M-19 aangehouden, die hadden meegedaan aan de aanval kort geleden op Moccoa, een provinciehoofdstad bij de grens met Ecuador. Dit is vandaag vernomen in Ipiales, in het zuiden van het land.

De opgepakte guerrilla-strijders komen binnen enkele dagen voor een krijgsraad.

WILLEMSTAD — Drie groepen scholieren van de Marnixschool hebben in de afgelopen dagen de marine-basis Parera bezocht en het stationsschip hr ms Rotterdam. Op het programma stond onder meer een video-vertoning en een rondvaart met een marine-motorschouw. De kinderen moesten verplicht een zwemvest aan doen voordat aan de rondvaart werd begonnen.

PROTEST EGYPTE TEGEN PROJECT ISRAEL IN GAZA

CAIRO — Egypte heeft donderdag bij Israel geprotesteerd tegen het via de bezette strook van Gaza een kanaal te graven tussen de Middellandse Zee en de Dode Zee. Volgens Cairo is het plan schadelijk voor het vredesproces in het Midden-Oosten.

Een woordvoerder van het ministerie van Buitenlandse zaken zei dat de minister van Staat voor Buitenlandse zaken, Boetros Ghali, het protest heeft overgebracht aan de Israelische zaakgelastigde, Ephraim Dowek. De minister vroeg hem de bezwaren van de Egyptische regering en het officiele protest tegen de Israelische actie die niet bijdraagt tot het scheppen van de juiste sfeer voor vrede, door te geven. Het Israelische kabinet had zondag goedkeuring gehecht aan de uitvoering van het plan tot het graven van het kanaal waardoor water van de Middellandse-Zeekust van de strook van Gaza naar de Dode Zee zou stromen voor het opwekken van elektriciteit. De dode Zee ligt 387 meter beneden zeepeil.

De woordvoerder zei dat het project in strijd is met de bepalingen van het internationale recht en met letter en geest van de akkoorden die in 1978 in Camp David gesloten werden daar het de omstandigheden in een bezet gebied zou wijzigen. Egypte heeft zijn standpunt kenbaar gemaakt aan de V.S. als volledig deelgenoot in het vredesproces dat in Camp David begon.

ABN opnieuw betrokken bij lening aan Chili

AMSTERDAM — De Algemene Bank Nederland is opnieuw betrokken bij een omvangrijke lening aan de Chileense overheid. Begin maart heeft de Banque de la Societe Financiere Europeenne (SFE), een internationale bank waarin de ABN voor 11,1 procent deelneemt, met het Chileense staats-elektriciteitsbedrijf ENDESA een lening afgesloten van 120 miljoen dollar. Dit hebben het Chili-comité Nederland, de onderzoeksgroep multinationale ondernemingen en het Transnational Institute bekendgemaakt in een gezamenlijke publikatie. De instellingen hebben inmiddels in een brief aan de directie van de ABN fel geprotesteerd tegen deze nieuwe ondersteuning van het Chileense bewind.

Volgens de publikatie van de drie instellingen is dit voorzover bekend de eerste lening aan Chili waarbij de ABN betrokken is sinds ruim een half jaar geleden het rapport De ABN en Chili werd uitgebracht. Daarin werd onthuld dat de ABN vanaf 1977 medeverantwoordelijk is geweest voor een twaalftal leningen aan de Chileense overheid ter waarde van in totaal één miljard dollar.

Bij deze nieuwe lening hebben twee banken een vooraanstaande rol gespeeld: de SFE en de Eulabank, een Europees consortium. De ABN heeft in beide een belang en in het Eulabank-consortium heeft de ABN zelfs een vetorecht. De politieke partijen die in de Chili-beweging Nederland vertegenwoordigd zijn -- PvdA, CDA, D66, PSP, CPN en PPR -- hebben zich eerder al uitgesproken tegen betrokkenheid van de ABN bij financiele steunverlening aan de Chileense regering. De ABN heeft daarop in een brief aan al haar Nederlandse kantoren beloofd zich van goedkeuring inzake kredietverlening aan Chili te onthouden, aldus de publikatie van de drie instellingen.

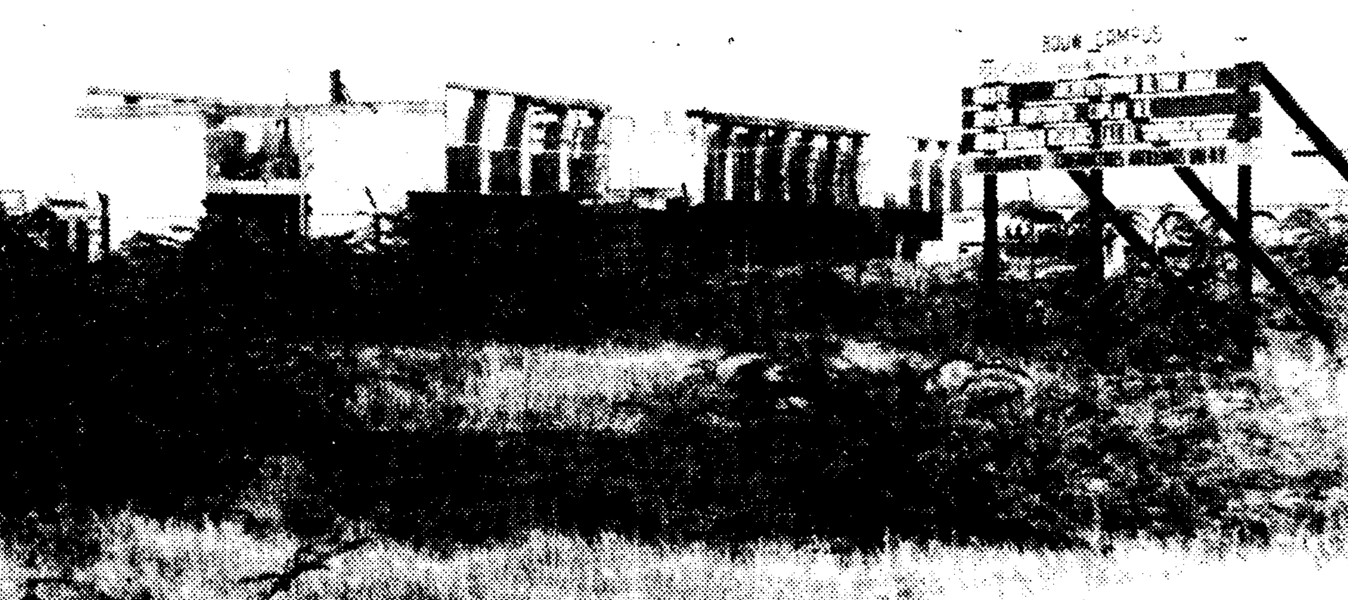
Libanese regering in spoedberaad bijeen

BEIROET — Terwijl in Beiroet en Zahle gevechten aan de gang zijn tussen de christelijke militie en Syrische troepen van de Arabische vredesmacht, is vandaag de Libanese regering in spoedberaad bijeengekomen. Volgens opgaven van de militie zijn in de afgelopen 24 uur alleen al in het oostelijk deel van de Libanese hoofdstad 100 doden en 400 gewonden gevallen.

Honderdduizenden inwoners van Beiroet hebben de nacht van donderdag op vrijdag in de kelders van hun huizen doorgebracht. Door de gevechten, waarbij gebruik wordt gemaakt van artillerie- en raketvuur, is schade aangebracht aan huizen, kerken, scholen en ziekenhuizen. De scholen in Beiroet bleven vandaag dicht.

President Sarkis van Libanon opende vanochtend het spoedberaad van de regering met een hernieuwde oproep aan de strijdende partijen de gevechten te staken. Een oproep, die tot nu toe geen gehoor gevonden lijkt te hebben. Volgens de militie hebben de Syrische troepen vandaag opnieuw een aanval uitgevoerd op Zahle. De rechtse militie had de aanval vanochtend kunnen afslaan, aldus een militie-woordvoerder.

Uit Libanese regeringsbronnen is vernomen dat Zahle onder het vuur ligt van de geheel uit Syriers bestaande Arabische vredesmacht. Deze vredesmacht is in Libanon gestationeerd sinds de burgeroorlog van 1976.

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curaçao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek. nr. 874.825-10
Maduro & Curiel's Bank N.V.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen):
672000
Directrice: Mayra van der Dijs.
Redactie-raad:
Goretti Salsbach,
Frans Heiligers en
Mayra van der Dijs.
Overige leden Redaktie:
Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Bernadette Baroud, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse)
Advertentie-afdeling (acquisitie): Viola Bernardus, Ingrid de Maayer, Ivar de Crasto.
ADVERTENTIE-AFDELING:
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag
7.30 - 16.30 uur en
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot, Marieta Dijkhoff.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, J.A. Abrahamblvd z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, tel.: 2283 - 3040 kantoor; 3072 huis.
SABA:
Correspondent: Vernol Hassell, tel.: 2258.

ST. EUSTATIUS:
Correspondent: Jan Smid, tel.: 2321.

DEN HAAG:
Correspondent: Jan Schinkelshoek, Wingerd 540, Waddinxveen, tel.: 01828-7432.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonnementen):
Curacao,
Districo n.v.
tel.: 36300, 37788, 37789.
Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.

Losse nummers 45 cent.
Abonnementen op Antillen tien gulden per maand.
(Bovenwinden elf gulden per maand).
Buiten Antillen (Nederland): NAfl. 59,40 per maand (luchtpost) of NAfl. 22,00 per maand (zeepost), jaarlijks vooruit te betalen.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST
Eilandsgeneeskundigen
van 4 april 1981 om 08.00 uur t/m 6 april 1981 om 06.00 uur: Stads- en 2de distrikt Oost: dokter R. Tjon-Sie-Fat, spreekkamer Janwe, tel.: 35959; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur., spoedgevallen, tel.: 35419.
3 april 1981 om 18.00 t/m 6 april 1981 om 6.00 uur:
Stads- en 2de distrikt West: dokter A.C. Roose, spreekkamer Cas Chiquito; tel.: 23550; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen, tel.: 84952.
In het derde distrikt Banda Abao: dokter F. Hernandez, spreekkamer Pannekoek; tel.: 641442; spoedgevallen, tel.: 641442.

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 06.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; zuster Van der Loo neemt waar van 06.00-07.00 uur op tel.: 53746; de wacht heeft zuster Nahar, tel.: 672363; ook te bereiken op pageboy 027-585.

KLEUTERBUREAU: maandag van 14.00-16.00 uur volgens afspraak.

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK: woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.
VERLOF BEGRAFENIS
4 april: E.F. Cannister, Schottegatweg-Oost 25;
5 april: E.F. De Campe, Mahoemaweg 35.
BOTICA BANDA BAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

BOTICA'S (nachtdienst): Otrabanda: Coromoto, tel.: 23241; Punda: Antillian, tel.: 76200.

CENTRO PRO ARTE
20.30 uur toneeluitvoering "Ganja pa mester" door Toneelgroep ARTEPROBA.
DIVERSEN
TECHN. COLLEGE "ST. JOZEF"
19.00-21.00 uur - receptie -tgv. gouden jubileum - Sociedad di Siegunan, Corriweg.
ZATERDAG
DIVERSEN
GRUPO TEATER FORO
17.00 uur Toneeluitvoering "Kas sin dak" Wilhelminapark.
OPENBARE BIBLIOTHEEK EN LEESZAAL
Centrale Bibliotheek (Van Walbeeckplein 13) (Afd. volwassenen): dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00 uur; maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is op maandag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Conscientiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.

DE TEMPEL: Voorstelling (Images of Curacao) om 10.00 uur, 11.00 uur en 12.00 uur.

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur open voor publiek (behalve Savonet).

CSC
10.00-19.00 uur orchideeen - tentoonstelling - Chuchubiweg.
TENTOONSTELLINGEN
CURACAOS MUSEUM: openingstijden: 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand); momenteel tentoonstelling van werken van Ant. kunstenaars, die in Ned. woonachtig zijn.

BIOSCOPEN
CINELANDIA
19.15, 21.15 en ... *The Snuff bottle connect...* (Chinese film, Engels, ven 18 jaar, fl. 2,50 fl. 3,50).
24.00 uur *Lady Karate* (Chinese film, Engels, boven 18 jaar, fl 2,50 en fl. 3,50).

THEATER DE TEMPEL
19.00 en 20.00 uur *Innosent by standing* (Action, Engels, boven 18 jaar, fl 5,-).

24.00 uur *Carmen Baby* (Sexfilm, Engels, boven 18 jaar, fl 5,-).

GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur La ley del monte (Mexicaanse film, Spaans, alle leeft, fl 5,-).

CINE-TRUCK
Hedenavond te Rancho en morgenavond te Soto.

TELECURACAO: 16.30 The lone Ranger; 17.00 Kultuur & Opvoeding; 17.45 Gym les; 18.00 Telecuracao ta presenta; 18.30 Telenovela: La Venganza; 19.15 Deporte Tele-8; 19.30 Public Relations; 20.00 Noticiero Tele-8; 20.20 VIS-nieuws; 20.30 Tales of the unexpected; 21.00 Hart to Hart; 22.00 Show di Job; 23.08 Tempu pa Dios; 23.05 The Big Movie; 24.30 Sluiting.

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BON. MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur.

Radio-museum RNWO na afspraak tel.: 8472.

POSTSLUITING (maandag t/m vrijdag) aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: woensdagavond Hotel Bonaire om 19.30 uur;
Lions: 2e vrijdag van de maand Hotel Bonaire.

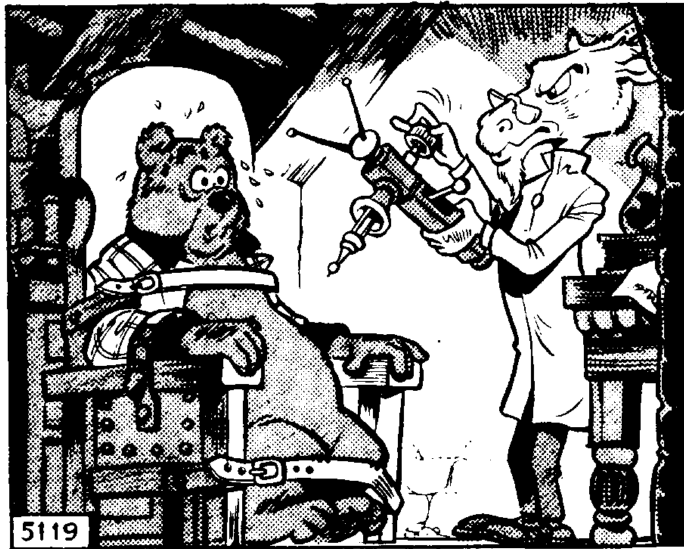
KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 uur en 19.00 uur.
Coromotokerk Antriol: dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon: dagelijks om zondag 19.30 uur.
(zaterdag):
TRANSWORLDRADIO
09.00 uur flea market.
(zaterdag en zondag): Koempoelan-Rincon.

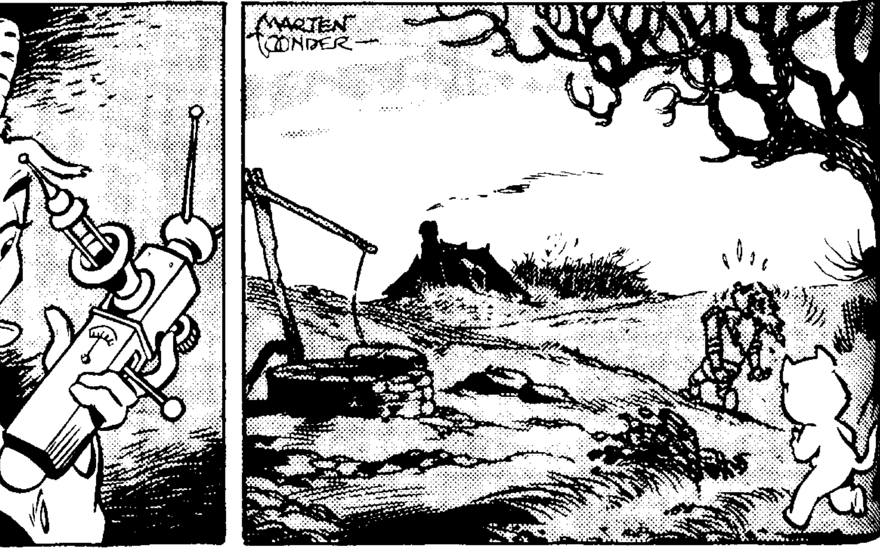
Mijnheer Masure en gitaar-piano duo treden op

KRALENDIJK — Onder auspicien van het Cultureel centrum Bonaire (CCB) zal de Curacaose toneelgroep onder regie van Herman Broesterhuizen het toneelstuk Mijnheer Masure voor het voetlicht brengen. De groep The Theater Players zorgt met dit stuk, dat vijf avonden lang volle zalen trok op Curacao voor een lach en ontspanningsavond. De voorstelling is in jeugdhuis Jong Bonaire op zaterdag 25 april om half negen.

Dinsdag zal eveneens door het CCB georganiseerd, het bekende duo Jan Wolf, gitaar en Suus van der Weg, piano optreden, met een gevarieerd programma. Plaats is ook hierbij jeugdhuis Jong Bonaire, tijd is half negen 's avonds. Het duo Wolf/van de Weg zal in de ochtenduren optreden voor de hoogste klassen van de basisscholen en de klassen van voortgezet onderwijs.

Heer Bommel en de Grootdoener

5119 — Professor Sickbock had heer Bommel naar zijn werkruimte gevoerd en hem daar op een tot dat doel ingerichte stoel vastgesjord.

„Verontschuldig mij", sprak hij op aangename toon. „Het lijkt een weinig ruw; maar zacht heelmeesters maken stinkende wonden. Dat zult ge met mij eens zijn."

„Mps", prevelde heer Ollie. Hij sloeg de ogen op en staarde glazig naar Sickbock, die een eigenaardig instrument ter hand nam.

„We gaan thans", hernam de geleerde, „een kleine ingreep in uw schedel doen. Weest niet bevreesd; het uitschakelen van uw initiatiefcentrum kan door middel van deze erasor volkomen pijnloos geschieden."

„Oempf..." stamelde heer Bommel, „w-waar b-ben ik?"

„Dit uitschakelen nu", vervolgde de ander, „is nodig, want de bedrijvigheid van Verstuivers fac totum duurt voort, zolang gij het prikkels geeft. Is dat duidelijk?"

„Nee!" riep heer Ollie met overslaande stem. „Maak me los!"

„Aanstonds", besloot zijn gastheer. „Ik wil u nu eerst met dit instrument bestralen om u geheel en voorgoed tot rust te brengen. Eerst dan zal ik de gelegenheid krijgen om mij aan de studie der panotropen te wijden. Blijft u dus eventjes ontspannen zitten; het is zó gebeurd...."

„W-war b-ben.... klik", galmde de robot, die niet ver van daar met onzekere tred de schaapskooi naderde. „Ik... klik... ik... klik... waarbennik..."

„Hij praat weer", mompelde Tom Poes.

Zou heer Bommel zijn bijgekomen?"

Minister Veeris vergadert met SGB

KRALENDIJK — Woensdag verbleef de minister van Onderwijs J. Veeris voor de derde achtereenvolgende dag op Bonaire. In de ochtenduren arriveerden ook de beide inspecteurs voor voortgezet onderwijs, de heren Clark de Wind voor het MAVO onderwijs en de heer Cova voor lager beroepsonderwijs (LBO). Ook onderwijsdirecteur R.D. Kleinmoedig verbleef op het eiland. In de middaguren en vroeger avonduren vergaderde de minister met de schoolbesturen, waarbij vooral de problemen aangaande de LTS naar voren kwamen.

Naar de Amigoe uit de doorgaans betrouwbare bron heeft vernomen wenst de minister terdege ingelicht te worden over de huidige situatie aan de Scholengemeenschap (SGB) en de voorlichting wenst de minister zeker niet beperkt te houden tot de afdeling LTS alleen.

Inmiddels is er nog weinig wijziging gekomen in de situatie. De commissie van onderzoek - waarin de inspecteur LTS Cova door de Simabo als onaanvaardbaar werd beschouwd - moet vóór 6 april te kennen hebben gegeven zitting te willen nemen. Zoals bekend is er bij de instelling van de commissie rekening gehouden, dat hiermee een bedrag van fl 8000,- is gemoeid.

De Amigoe heeft vernomen, dat het Schoolbestuur bij uitbetaling van het salaris over de maand maart de twee dagen die door de leerkrachten van de LTS gestaakt werden, heeft ingehouden. Binnen zeer korte tijd mag een communiqué van de afdeling Onderwijs t.a.v. de besprekingen die de minister van Onderwijs heeft gevoerd, worden tegemoet gezien.

KRALENDIJK — Afgelopen week zijn de examens voor hoofdbrandwacht op de Flamingo-luchthaven afgenomen. De resultaten, aldus een mededeling van de Eilandsvoorlichtingsdienst (EVD) waren niet erg positief. Van de tien kandidaten die opgeleid waren voor het examen en daaraan ook deelnamen, bleken er slechts drie geslaagd te zijn. De geslaagden zijn F.H. Francees, F.E. Francees en A.C. Martis. De examencommissie bestond uit de heer Ravelli van Curacao, de heer Balkhoven van de Bovenwinden en M.E. Schermer en de heer R. Nicolaas van Bonaire. Degenen die de cursus leidden waren de heren Lopez, Ravelli, Balkhoven, Post, Wanga, Pieitersz, Nicolaas en mej. Schermer.

KRALENDIJK — Op 1 april vierde het personeel van de supermarket Cultimara het tweede lustrum. Zoals bekend waren er de afgelopen weken wat problemen met deze supermarket in verband met het verdwijnen van een aanzienlijke som gelds en derhalve is het feest in bescheiden kring gevierd. Op de foto vlnr. Elvio Angel die al tien jaren bij Cultimara werkt; Ramoncito Booi mede-eigenaar, Editha Everts, ook al tien jaar aan de zaak verbonden en tenslotte eigenaar Clive Marchena. Niet op de foto staat Salvador Thielman die ook van het begin van de vestiging in de vleesafdeling van de supermarket werkzaam is, maar momenteel met ziekteverlof is.

Arte Proba in Centro pro Arte

"Gaña pa Mester", boeiende komedie

HET ZAL JE maar gebeuren! Onschuldig Chinees etentje - man (Shon We) loopt jaloers van huis weg - keert verheugd terug voor de baby-baby's raken foetsie - gehavende verpleegster, onnozel dienstpersoneel, 'n sluwe ober en 'n dienstklopper in je huis. Deze en nog veel meer koddige verwikkelingen waren donderdagavond te zien bij de première van "Gaña pa mester", de papiamentstalige voorstelling van toneelgroep Arte Proba. Nadat de groep al ruim drie jaar diverse toneelstukken met succes in verschillende buurten, maar vooral Banda Bou, heeft gespeeld, is de groep met veel durf aan een serie van vier voorstellingen in Centro Pro Arte begonnen.

De voorstelling begint sterk met Shon We die vreselijk jaloers is en besluit om een wereldreis te gaan maken om zodoende z'n echtgenote (Shon Keta) het liegen af te leren. Geholpen door haar vriendin Maga en diens echtgenoot Benny proberen ze Shon We door middel van een leugentje weer gauw thuis te krijgen, wat hun echter in steeds groter wordende problemen brengt. Daarna heeft de schrijver te veel tijd nodig om het stuk in het eerste bedrijf op poten te zetten. Dat maakt het ook extra moeilijk voor de spelers om, naast de premièrekoorts, hun rollen vanaf het begin de nodige jus mee te geven. Maar in het tweede bedrijf volgen de ontwikkelingen elkaar wel snel op. Benny en Maga helpen Keta door alles heen. Ze slepen baby's af en aan om Shon We weer thuis te krijgen en te houden. De zaal leeft dan volop mee en geeft de "moeders" zelfs aanwijzingen, waardoor het publiek als het ware medeplichtig wordt. Dat effekt wordt na de pauze nog vergroot als Shon We, vooral door de grote eetlust van Benny de kans loopt om teveel van het goede te zien.

"Bai" roept de zaal tegen Benny, net zo meelevend als kinderen bij een poppekast. En dan overbrugt Arte Proba de afstand tussen het toneel en het publiek. Dat dit niet de gehele voorstelling lukt, is niet verwonderlijk. De meest jonge, spelers moeten duidelijk nog wennen aan het grote speelvlak in vergelijking met dat van de buurtcentra, en durven zich (nog) niet vrijuit over het toneel te bewegen. Ook zal de komedie aan kracht winnen als er duidelijke aksenten in het stuk gelegd worden; spanning langer vasthouden en in sommige situaties het onnozele tegenover het normale gedrag scherper uitspelen. Dat is de specifieke kracht van komedie en Sharine Sambo zet dat, in haar kleine rol als wasvrouw, haarscherp en daardoor uiterst komies neer.

Maar Arte Proba weet twee-honderd mensen toch twee uur lang volop te boeien en dat is de niet geringe verdienste van de jonge, talentvolle regisseur Anthony Jamanika, die al eerder blijk heeft gegeven van zijn kunnen, ondermeer in zelf geschreven stukken. De groep is goed op elkaar ingespeeld, wat vaak bij andere komedies ontbreekt, is goed verstaanbaar, heeft naast Sharine meer komies talent zoals Lionel Lacruz als Benny en heeft alle kans om, zich te ontwikkelen. Misschien ook weer in komiese, zelfgeschreven stukken over het Antilliaanse wel en wee, wat daarin ligt volgens mij de kracht van Arte Proba. Maar gaat u eerst nog even op 3, 4 of 5 april naar hen kijken in Centro Pro Arte!

GUUS DE SAIN

Tekeningsmachtiging voor Eddy Ayubi

WILLEMSTAD — De heer Eddy Ayubi van het departement van Cultuur en Opvoeding heeft van de centrale regering de machtiging gekregen voor het tekenen van stukken van administratieve en organisatorische aard van de afdeling Archeologie Anthropologisch Instituut Nederlandse Antillen. Daarvoor is dus kennelijk niet meer de handtekening van het hoofd van dienst, Edsel (Papy) Jesurun, nodig.

Nederland helpt bij Scefa project

WILLEMSTAD — Voor het voorlichtingsproject Historia di Korsow is van Nederlandse zijde geld beschikbaar gesteld. Het gaat hierbij om een project van de stichting Centro educativo y formashon Antiyano (SCEFA), welke aan eigen inbreng elf mille in dit project steekt. De totale kosten ervan komen uit op 290 mille, waarvan Nederland 229 mille voor zijn rekening neemt. De landelijke en eilandelijke overheid leggen er elk 25 mille bij. De opzet van het project wordt in een communiqué als volgt omschreven: Het volk van Curaçao voldoende informatie (te) geven opdat zij zich kritisch en creatief kan opstellen ten aanzien van de eigen maatschappij. Zij zal dit doel proberen te bereiken door het populariseren van de Curaçaose geschiedenis.

Opvang overcapaciteit

Principe-accoord ALM en Air Haiti

WILLEMSTAD — De ALM en de directie van Air Haiti hebben elkaar zowat op alle punten gevonden die een samenwerkingsovereenkomst, mogelijk maken. Begin volgende week wordt het laatste woord hierover verwacht van de Haitiaanse maatschappij waarna het contract kan worden afgesloten.

Zoals de Amigoe reeds eerder berichtte probeert de ALM door verhoging van de produktie, de financiele situatie van de maatschappij te stabiliseren. De maatschappij wacht daarnaast een regeringsbeslissing af inzake onder meer een aanzienlijke subsidie voor het bedrijf. Die beslissing zal nog deze maand moeten vallen.

Uitbreiding van de produktie van het bedrijf zal niet alleen moeten worden geboden door het recent accoord inzake ALM-participatie op de midatlantische route, maar ook via samenwerkingsovereenkomsten met luchtvaartmaatschappijen in de regio.

Zo is in principe al een accoord bereikt met de Haitiaanse luchtvaartmaatschappij Air Haiti die bereid is een poolovereenkomst te sluiten met de ALM voor de vluchten tussen Haiti en Curacao terwijl de Haitiaanse maatschappij op eigen risico vluchten vanuit Haiti naar Miami, Puerto Rico en Santo Domingo wil gaan uitvoeren maar dan met ALM-vliegtuigen en -personeel. De ALM, aldus vertelde ALM-directeur Yrausquin desgevraagd, verwacht aan het begin van de volgende week een definitieve afronding van de besprekingen. Pas na ondertekening van het contract kunnen verdere details verstrekt worden over die samenwerking.

Ook de Surinaamse luchtvaartmaatschappij de SLM, zal nog uitsluitsel moeten geven aan de ALM over een eventuele verdergaande samenwerking tussen de twee maatschappijen. Het streven is een poolovereenkomst aan te gaan waarbij de ALM en de SLM gezamenlijk het risico dragen bij de uitvoering van vluchten. Momenteel bestaat er reeds een vorm van samenwerking waarbij cabinepersoneel van de SLM wordt ingezet bij ALM-vluchten naar Paramaribo.

ALM-directeur Yrausquin vertelde desgevraagd aan de Amigoe dat het afhuren van de DC-9's van de ALM door andere maatschappijen, de maatschappij bijzonder goed uitkomt vanwege de overcapaciteit van de maatschappij die momenteel niet rendabel kan worden aangewend.

De nieuwe plannen zullen daarom de uitvoering van het huidige ALM-vluchtenschema geenszins hinderen, zei de heer Yrausquin.

Rijksambassadeur op dienstbezoek

WILLEMSTAD — De Koninkrijksambassadeur in Caracas (Venezuela), mr G.W. Bendin, heeft dienstbesprekingen gevoerd op Curacao in de laatste dagen en keerde vandaag naar zijn standplaats terug. Na een opwachting te hebben gemaakt bij gouverneur drs Ben Leito heeft hij besprekingen gevoerd met premier Don Martina minister drs Marco de Castro van Financien en raadsadviseur Hector Weber.

Expositie van Venezolaanse artist

WILLEMSTAD — In het cultureel centrum Bolivar y Bello aan de Dr Martin Luther King boulevard wordt op donderdag 9 april een expositie geopend van de Venezolaanse schilderes Rosalba Baptista de Morean. Bij gelegenheid van de opening is er een cocktail, en wel om acht uur 's avonds, aangeboden door het Venezolaanse consulaat generaal en het bestuur van het Antilliaans-Venezolaanse cultureel centrum.

Overhandiging van boekje

WILLEMSTAD — Het in verband met Manifesto Kultural 1980 uitgegeven boekje mundu ku ta forma nos i-k... nos ta duna forma wordt op zondag 5 april officieel ter hand gesteld. Dit gebeurt met een korte plechtigheid tussen vier en zes uur op de patio van het gebouw van de eilandelijke Cultuur-sectie aan de Schar... looweg 29.

UNA-STUDENTEN WILLEN AANPASSINGEN ZIEN

Na mislukte poging met firma CAU

Aanbesteding afbouw universiteits-campus

WILLEMSTAD — De verdere constructie van de campus voor de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA) zal binnen afzienbare tijd opnieuw aanbesteed worden. De goedkeuring hiervan is in principe al gegeven van de zijde van het Kabinet voor Nederlands Antilliaanse zaken in Den Haag. In overleg met architect Janga willen de campus-studenten bekijken of er alsnog aan enkele van hun wensen ten aanzien van het nieuwe gebouw tegemoet gekomen kan worden.

In de laatste editie van het universiteitsblad Brasia wordt uitgebreid verslag gedaan van het wel en (vooral) wee rond de bouw van de campus. Het heeft geruime tijd gevergd om de bouw van een campus doorgedrukt te krijgen. De studenten aan de universiteit voor wie onderdak gevonden moest worden, werden tijdelijk gehuisvest in een gebouw in Schelpwijk, dat echter niet voldoet aan de eisen die gesteld worden aan een campus. Toen na zes jaar van de bouw van een nieuwe campus nog niets gemerkt werd, zijn de studenten in de pen geklommen en hebben via de media gewezen op een langzaamaan onhoudbaar wordende situatie.

Nederland heeft een bedrag van tien miljoen gulden uitgetrokken in het kader van de ontwikkelingshulp voor de bouw van een nieuwe campus. Maar het kostte de toenmalige minister Miguel Pourier van Ontwikkelingssamenwerking nog veel moeite om binnen dat kader te blijven. Uiteindelijk werd de bouw gegeven aan de firma CAU (Constructores Antillanos Uni). In januari vorig jaar startte de bouw die totaal ruim twee jaar zou duren. Eind vorig jaar ging CAU echter over de kop en de constructie-werkzaamheden kwamen daarmee gelijk stil te liggen.

De studenten zijn het wachten beu. Zij hebben op de Schelpwijk-campus een commissie gevormd die vaart moet zetten achter de uitwerking van plannen. Gistermiddag vergaderde deze commissie met architect Janga, UNA-secretaris Harold Hollander en G. van Bochove van Technisch Toezicht Ontwikkelingsprojecten van het departement van financiën.

Deze laatste heeft telefonisch al het groene licht ontvangen, maar wil toch de officiële KABNA-brief afwachten, voordat een nieuwe aanbesteding wordt uitgeschreven.

Tijdens de vergadering van gisteren hebben de studenten ook nog een lijst van wensen geformuleerd voor de architect. Zijn reactie was dat de opdracht voor de bouw van de campus aan hem was gegeven in 1973 en dat hij aan die opdracht heeft voldaan. Het is voor hem welhaast onmogelijk om daarin nog verandering aan te brengen.

Een probleem voor de studenten is dat zij niet gekend zijn in de bouwplannen. Zo bestaan er bezwaren tegen de grootte van de kamers (negen vierkante meter), tegen het ontbreken van een adequate studie-zaal en het ontbreken van parkeerplaats tot dichtbij het campus-gebouw. Er zou worden nagegaan hoe alsnog althans aan een deel van de wensen tegemoet gekomen kan worden, bijvoorbeeld door enkele van de 102 kleine kamers samen te trekken en daar een geschikte studie-zaal van te maken. Voor een eigen parkeerplaats zou een extra bedrag van 125.000 gulden nodig zijn en dat is momenteel niet begroot. Mogelijk dat in de eindfase nog enkele gewenste aanpassingen verwezenlijkt kunnen worden.

De verdere afbouw zal naar raming nog achttien maanden vergen, verklaarde vanmorgen de heer Hollander desgevraagd. Hij bevestigde dat er intussen ook al materiaal voor verdere afbouw is gearriveerd. Hij zei dat een tijdsperiode van twee maanden is ingecalculeerd voor de aanbesteding.

Drs. V/d Veen president-curator UNA

WILLEMSTAD — **Drs Lio van der Veen is ingaande 1 april benoemd tot president-curator van het College van Curatoren van de Universiteit van de Nederlandse Antillen. Deze benoeming is geldig voor een periode van vier jaar.**

Hij volgt hiermee de heer Tirso Sprockel op die onder dankzegging voor de bewezen diensten zijn ontslag heeft gekregen uit de functie. Hij had de maximum-leeftijd voor die functie bereikt. De heer Van der Veen zit in veel instanties. Zo is hij hoofd van de Schooladviesdienst op Curacao en voorzitter van het bestuur van de Stichting St Elisabeth hospitaal.

Overleg ged. Wout met buurtcentra

WILLEMSTAD — Gedeputeerde mej Lucille Wout van Sociale zaken heeft met de vertegenwoordigers van de buurtcentra vergaderd over de mogelijkheid voor een betere samenwerking op tal van terreinen.

In het buurtcentrum van Groot Kwartier hoorde zij ook de wensen van deze centra aan, zoals om sociaal-werkers en jeugdwerkers in de buurten te laten meedraaien. Halverwege mei zal dit overleg worden voortgezet.

Raadsleden kunnen projecten bekijken

WILLEMSTAD — Het BC heeft de leden van de Eilandsraad uitgenodigd voor een rondrit langs enkele projecten in uitvoering. Voor woensdag acht april staat een bezoek aan enkele projecten van de Fundashon Kas Popular op het programma om volkswoningen te bezichtigen. Vrijdag tien april kunnen de raadsleden mee op stap naar de Dienst Openbare Werken (DOW), die een rondrit over het eiland organiseert langs projecten.

Deze informatie-verschaffing moet gezien worden als een voorspel voor de behandeling van de eilandsbegroting voor dit jaar.

Alternatieve energie via radio Hoyer

WILLEMSTAD — Deze week in Zaterdagmorgen, Goedemorgen via radio Hoyer start Jacques Visser met een serie van drie programma's over alternatieve energie. Windenenergie, zonne-energie, OTEC-plannen, de laatste ontwikkelingen op dit gebied komen in dit programma naar voren.

Morgen het eerste deel, op zaterdag 11 april het tweede deel en op 18 april zal de gast van Radio Actief, ir. R. Galestien, weer in de studio zijn maar dan om vragen van luisteraars te beantwoorden. Morgenochtend in radio actief om 8.15.

Anneke van Arkel ontvangt minister Hernandez van Volksgezondheid morgen.

"Wat zegt hij ervan" om kwart over negen. Nu problemen in de gezondheidssector in de publiciteit staan, belooft dit een interessant halfuur te worden.

Uitgifte munt "Queen of Saba" roept vragen op bij NVP-er De Paula

WILLEMSTAD — **Het NVP-Statenlid Gilbert de Paula heeft in een reeks van 22 vragen aan minister drs Marco de Castro van Financien duidelijkheid geeist inzake de uitgifte van de munt „Queen of Saba" waar de Amigoe kort geleden uitgebreid melding van maakte. In het bijzonder vraagt hij veel informatie op over de firma Ofir Curacao NV die ingeschakeld zou zijn bij de uitgifte en distributie van deze speciale munten.**

Het Statenlid wil exact weten wat de participatie van de centrale regering of de Centrale Bank is in de firma Ofir Curacao NV. Volgens zijn informatie heeft de regering de aandelen van de firma gekocht tegen een bedrag dat vijftienmaal hoger ligt dan de nominale waarde, wat voor een bedrijf dat zelfs nog niet actief is geweest uitermate merkwaardig is. Bovendien wil het NVP-Statenlid weten of het waar is dat de Centrale Bank al een „letter of intent" heeft uitgeschreven en of het uberhaupt wel daartoe bevoegd is.

Het is voor de heer De Paula niet duidelijk waarom de overheid de uitgifte van deze munten niet heeft verzorgd met tussenkomst van de Centrale Bank, zoals in andere gevallen is geschied, vooral als het dan een zo zekere investering is als wordt beweerd.

De initiatiefnemer van het plan voor een munt „Queen of Saba" moet ook bekend worden om te vernemen wat de bedoeling ermee is geweest. Het Statenlid informeert naar eventuele contracten die al gesloten zijn met Ofir Curacao over deze materie en of de bewindsman bereid is die contracten tevoren voor te leggen aan de Staten voor goed-dan wel afkeuring.

Mocht de minister adviezen over deze zaak hebben ingewonnen van zijn financiele, economische en juridische adviseurs, dan wil de heer De Paula die overlegd zien aan de Staten. Zijn die adviezen niet gevraagd, dan moet de minister zich daarover verantwoorden aan het Statenlid. Hij wil ook meer weten inzake een eventuele rentabiliteitsstudie, en de geraamde opbrengsten en deelname van de overheid daarin.

Meer technische informatie wil de volksvertegenwoordiger gezien de vraag of voor deze speciale uitgifte niet een wijziging moet worden aangebracht in de Muntregeling van de Nederlandse Antillen. Van zo'n wetsontwerp is hem als Statenlid nog niets gebleken. Uberhaupt vraagt het Statenlid zich op grond van eigen verkregen informatie af of de regering en de Centrale Bank zich wel gehouden hebben aan alle wettelijke bepalingen in deze aangelegenheid.

Deze Statenvragen hebben een heel andere blik geworpen op deze zaak. Naar verluidt zou maandag de ondertekening plaats hebben van een contract. Dat is inmiddels opgeschort in afwachting van wat meer duidelijkheid waar nu ook de bewindsman zelf op aandringt. Minister De Castro was vanmorgen niet voor verder commentaar bereikbaar.

Vastenconferentie door pater Erkamp

WILLEMSTAD — Zaterdagavond, 4 april, tijdens de Eucharistieviering van zeven uur in de kerk van de H.Familie (Mgr. Nieuwindstraat, Otrobanda), zal pater vicaris Nic. Erkamp o.p. de vijfde en laatste vasten-conferentie houden. Thema luidt: "Cuminsamentu nobo! Con?" (Opnieuw beginnen! Hoe?).

WILLEMSTAD — Vrijdag voor het eerst op Curacao aangekomen, hebben de Uruguayaanse luchtvaart-autoriteiten woensdagmiddag al een administratieve overeenkomst kunnen ondertekenen met hun Antilliaanse counterparts, aangevoerd door mr Celso Cathalina, directeur van het departement van Luchtvaart. Ged. Diaz sprak in dit verband dan ook van een record-tijd. Pluna-directeur Revello ondertekende het accoord namens de delegatie van Uruguay en de heer Cathalina namens de Antillen. Ged. Diaz. (geheel rechts) kijkt tevreden toe.

ALM nog niet naar Uruguay

WILLEMSTAD — De ALM zal voorlopig geen gebruik maken van de mogelijkheid om op basis van het reciprociteitsbeginsel te vliegen op de Pluna-route tussen Uruguay en de Antillen. Dat verklaarde ALM-directeur Tawa Yrausquin desgevraagd aan de Amigoe. Voorlopig zal de Antilliaanse luchtvaartmaatschappij zich bezig houden met de afhandeling van de Pluna-vluchten die wekelijks Curacao zullen aandoen. De ALM-directeur zei dat wellicht in de toekomst wanneer de situatie gunstiger ligt voor het bedrijf, de ALM gebruik kan maken van het recht om te vligen op Uruguay.

Geen open house in Ascencion

WILLEMSTAD — In het marine bezinningscentrum Landhuis Ascencion is ook komende zondag geen open house. Dit wegens bijzondere omstandigheden.

Met start in mei van Pluna-vluchten

Groeikansen toerisme uit de Conosur-landen

WILLEMSTAD — **Het toerisme naar Curacao kan een duw in de goede richting krijgen in de tweede helft van mei met de start van wekelijkse vluchten van de maatschappij Pluna uit Montevideo (Uruguay) via Buenos Aires (Argentinië) naar Curaçao en terug. Gedeputeerde Agustin Diaz van Toerisme ziet goede mogelijkheden om het toerisme uit de zuidelijke staten van Zuid-Amerika ("Conosur") te vergroten.**

Via tussenkomst van de toeristische vertegenwoordiger van Curacao in Argentinie, Juan Carlos Strambini, is binnen enkele dagen een administratieve overeenkomst bereikt tussen Antilliaanse en Uruguayaanse luchtvaart-autoriteiten. Dat heeft tot gevolg dat Pluna ingaande medio mei wekelijks met een Boeing 707 144 passagiers naar Curacao en terug vervoert. Zondagavond komt de vlucht aan en de volgende middag om een uur vertrekt het toestel weer dezelfde route terug.

Pluna is het Uruguayaanse staatsbedrijf dat in de Conosur-landen vliegt, maar met zijn drie Boeing 707-toestellen de vleugels verder wil uitspreiden. Behalve Curacao zullen spoedig ook vluchten op Madrid worden uitgevoerd. Pluna-directeur kolonel Luis Revello verklaarde dat op grond van het eergisteren ondertekende administratieve accoord nu reis-pakketten naar Curacao uitgewerkt kunnen worden.

CRUISE-TERMINAL

Ged Diaz lichtte toe dat uit de potentiele Conosur-markt niet toeristen worden aangetrokken voor de volle drie weken. Wel kunnen zij Curacao als springplank gebruiken voor de rest van het Caribisch gebied en ook hier enkele dagen vertroeven. Ook kunnen er pakketten worden aangeboden waarbij Curacao start- en eindplaats is voor toeristen die geinteresseerd zijn in Caribische cruises. Dat pleit nog meer voor de opzet van een cruise-terminal op Curacao.

De heer Strambini verzekerde dat de Conosur een goede markt heeft. Reeds nu zijn alle vluchten vanuit die landen naar het Caribisch gebied volgeboekt. Het toerisme vanuit Argentinie naar Curacao is in vier jaar tijd verdrievoudigd tot verleden jaar een totaal van 4171 toeristen die zorgden voor ruim 19.000 overnachtingen.

Een gevaar voor Venezolaanse protectie-maatregelen ten aanzien van de Venezolaanse maatschappijen hoeft volgens luchtvaart-directeur mr Celso Cathalina niet gevreesd te worden. Behalve dat de Antillen het recht hebben om toeristen aan te trekken en het feit dat er meer vluchten vanuit Conosur-landen zijn naar Caracas, zal Pluna tegen IATA-tarieven vliegen die bovendien de goedkeuring vereisen van de beide regeringen.

HOTEL-KAMERS

Met de ALM zijn besprekingen gestart over de afhandeling van passagiers en vracht op de Curacaose luchthaven. Na het administratieve accoord wordt gewerkt aan een officiele overeenkomst die gevolgd zal moeten worden door een bilateraal verdrag dat voor beide partijen bindende voorwaarden stelt. Ged. Diaz verklaarde dat nogmaals de noodzaak is bewezen voor de uitbreiding van meer hotel-kamers op Curacao. Met de vereniging van hoteliers zijn afspraken gemaakt voor de opvang van Conosur-toeristen. Besprekingen hebben ook plaats gehad met het Toeristenbureau en met de Kamer van Koophandel.

Volgens minister van justitie Naarendorp

Volledige overeenstemming over nieuwe koers Suriname

WILLEMSTAD — **"Ik moet het nog meemaken dat een revolutie echt netjes verloopt". Met die uitspraak reageerde gisteren de Surinaamse minister H. Naarendorp op vragen van de pers over de gebeurtenissen in Suriname. Volgens hem is er het eind vorig jaar een uitbalancering van de macht tussen militairen en burgerregering tot stand gebracht en bestaat er volledige overeenstemming over de te volgen koers, die in een Manifest bekend zal worden gemaakt op 1 mei.**

Minister mr H. Naarendorp is momenteel belast met de portefeuilles van justitie, politie en Buitenlandse Zaken van Suriname. Op doorreis vanuit Venezuela waar hij de SELA-conferentie bijwoonde, stond hij gisteren de pers te woord over de situatie in Suriname.

Fouten die het afgelopen jaar zijn begaan, zo legde hij uit, vloeiden voornamelijk voort uit het feit dat de omvorming waarvoor het startschot gegeven werd door het leger op 25 februari niet is gegaan volgens van tevoren uitgestippelde lijnen.

In het afgelopen jaar is geprobeerd zoveel mogelijk om te buigen wat er fout zat in Suriname. Zo is het economisch beleid nu gericht op de opbouw van de eigen aanwezige middelen waarbij een zo groot mogelijke onafhankelijkheid wordt nagestreefd. Ook op sociaal niveau zijn fouten rechtgetrokken. Sociale voorzieningen die vroeger slechts bij wijze van politieke gunst werden ontvangen, zijn nu een recht geworden voor elke burger.

Het grootste probleem in het afgelopen jaar, zo gaf de Surinaamse bewindsman toe, is de inrichting geweest van de staatsmacht en van de democratie, omdat er daarvoor geen vooropgesteld plan bestond. Het belangrijkste element daarin was dat het leger, anders dan de traditie gebood, nu een machtsfactor werd en veel nauwer betrokken raakte met de samenleving.

In de laatste maanden van het vorig jaar is een volledige overeenstemming bereikt over de uitbalancering van de macht tussen militairen en burgers.

"Eenieder is het erover eens dat de verstrengelende invloeden van het buitenland stopgezet moeten worden." De uitspraken van de militairen dat Suriname geleid moet worden in een socialistische richting, noemde hij een aanzet tot discussie en wilde daar niet op ingaan. "Het is verwarrend en ook -ismen zijn importartikelen" zei Naarendorp.

Over de gebeurtenissen in augustus van het vorig jaar die leidden tot de arrestatie en later de recente vrijlating van enkele prominente NMR-leden zei de minister slechts dat in augustus een explosieve situatie zich voordeed waarbij ingrijpen noodzakelijk was. Juridisch moest de kwestie worden afgerond al was het een politieke zaak. Hij noemde het een prerogatief van de regering om een lopend vonnis stop te zetten, doelend op het feit dat de gevangen ex-NMR-leden toch naderhand zijn vrijgelaten.

Beschuldigingen van persbreidel en vertrapping van mensenrechten (zoals vervat in het rapport van de Internationale Commissie van Juristen, de ICJ) wees hij van de hand met de opmerking dat te veel Europese criteria worden gebruikt bij de beoordeling van de situatie in Suriname. Hij vond dat ook een evenwicht moet worden gezocht worden en de klassieke vrijheidsrechten en de sociale rechten om de situatie in Derde Wereld-landen te beoordelen. "We moesten enkele kankergezwellen uit de maatschappij halen en dat doe je niet met aspirine", zei de Surinaamse bewindsman, die erbij bleef dat er in Suriname nooit zo democratisch is gewerkt als nu het geval is, maar dan volgens Surinaamse maatstaven.

Project voor verhuizing MLD-complex

WILLEMSTAD — **Gedeputeerde Agustin Diaz van Economische Ontwikkeling heeft bij minister Camil (Papa) Statia van Ontwikkelingssamenwerking een projectdossier ingediend voor verplaatsing van de MLD-afdeling op de luchthaven. Deze afdeling zal naar het oostelijk deel van de luchthaven verhuizen.**

Om een betere vrachtfaciliteiten te krijgen en een vrije zone te kunnen openen op de luchthaven is de verhuizing van de MLD een noodzaak. Met deze verhuizing is een bedrag gemoeid van 18.260.000 gulden, benodigd voor een nieuw gebouw en de nodige infrastructuur, zodat MLD-toestellen naar de Landingsbaan kunnen taxien.

WILLEMSTAD — La Parillada Steakhouse is gisteren heropend na lange tijd van inactiviteit in verband met wijzigingen in de leiding van dit restaurant aan de Cas Coraweg. De nieuwe manager is geworden de heer Virgilio Medeiros (derde van links). De grote man achter dit project is de heer Wim Veger (tweede van links).

Kodela- personeel ontevreden

WILLEMSTAD — **Personeelsleden van de electriciteitsmaatschappij Kodela, hebben in een telegram aan de directie van het bedrijf geprotesteerd tegen grote investeringen door het bedrijf in materiaal terwijl niet gedacht wordt aan de werknemers.**

Zonder in details te treden stelt het telegram dat er door de Kodela-directie een spel wordt gespeeld met het bestuur van de UWGE, de vroegere Ogem-bond die nu het Kodela-personeel vertegenwoordigt. Het protesttelegram heeft te maken met het verlopen van de Kodela-cao negen maanden geleden waarvan de gevolge volledig worden toegeschreven aan de Kodela-directie volgens het telegram van ontevreden Kodela-personeelsleden.

TE KOOP AANGEBODEN CURAÇAO

FORD Cortina, 4-deurs, bouwjaar 1977, i.z.g.s., tel.: 614339.

HONDA Accord 1977, airco, fl. 6.000,-, Salsbachweg 6, tel.: 81976.

2DE HANDS RUF-boekhoudmachine met controle-getal. Prijs: nader overeen te komen, tel.: 613594/613701.

PEUGEOT 304 (station), baby-vleugel, bankstel (3+2+1-zits), 2 draaitafels, meisjesfiets, aquarium, Kaya Dr. Fr. de Castro 8 (na 6 uur).

WEGENS vertrek: inboedel, V.D. Stokstraat 4.

SURFPLANK met groot- en stormzeil fl. 1.500,-, tienerkamer-bureautje, bed-nachtkastje fl. 450,-, mahoniehouten tafel fl. 350,-, tel.: 35825.

2 RASECHTE Siamese katertjes, Hugenholtzweg 48, tel.: 53734.

DOBBERMAN-PUPS, tel.: kantoor: 612587, na 16 uur: 78048.

HONDA Civic 1975, fl. 2.800,-, tel.: 672268.

1110 M2 BOUWRIJP terrein, ged., omheind, compleet met deepwell en bouwkeet te Kaya John Mengé, kavel 52. Te bevragen: tel.: 44561.

TEAKHOUTEN slaapkamerset, bed, nachtkastjes, toilettafel+kast, Erosweg 59, tel.: 77363.

EEN auto Mazda, model 616, bouwjaar 1972, tel.: 82533, Seroe Fortunaweg 32.

LELIJK Eendje, fl. 1.000,-, tel.: 674382.

DIVERSE kasten van klein tot groot, 2 eiken nachtkastjes, lampen (o.a. spotjes), wasmachine, 2-deurs ijskast, 14 cuft., grill, broodrooster, 3 trafo's, vloerkleed, droogmolen, hondemand en vele kleine spulletjes, Triangelweg 16, Santa Rosa, tel.: 671771.

RACEFIETS Huffy Contender, 26 inch, 12 versn., km.-teller, pomp, i.z.g.s., prijs n.o.t.k., Erosweg 12, tel.: 76559.

PICK-UP Pony '79, tel.: 83237, Bonaccaweg 8, Sta. Maria.

GEHEEL gerestaureerd weekendhuis met uitzicht op St. Jorisbaai te Chaloma. Vrpr.: fl. 21.500,-, t.e.a.b., tel.: 673307.

1 LANCER '74, 1 Datsun '75 160J, i.z.g.s., tel.: 37393.

HORNET 1975, fl. 3.500,-, tel.: 672000.

CAMARO 1980, 6 mnd. oud, financiering mogelijk, Trommelstokweg 2, tel.: 614875 (onder kantooruren).

WEGENS vertrek: bankstel 1-2-3-zits+2 tafels fl. 975,-, 3 airco's National 9.000 BTU p.st. fl. 495,-, 5 porch-banken p.st. fl. 35,-, porchset (hout) fl. 600,-, Abrahamsz 54, tel.: 674460.

INBOEDEL i.v.m. vertrek o.a. bankstel, eethoek, slaapkamerameublement, Kaya Toni Kunchi 91, tel.: 35097, zaterdag gehele dag.

1 TUINHUISJE "Greanbear", 3x2.70 m nooit gebruikt 1 Dobberman (bruin, 1 jr. oud, goed voor kinderen en waaks, 1 antiek naaimachine, 1 ijskast 2-deurs "Electrolux". Prijzen overeen te komen, Kaya Cartago 23, in de buurt van Cine Rio.

MOTORCYCLES 1981, Honda CB750/CB900, Nilda Pinto 63, tel.: 79379.

1 IJSKAST GE, 1 stoof Tappan, 1 airco GE 14.000 BTU, 1 wasmachine GE full automatic, 1 set di sala, 1 set di kamber, 1 set di comedor, 2 glazen koffie-tafels, diverse lampen, 1 Chevrolet Impala 1978, tel.: 36375/611634/37466.

ZITKAMERSET nooit gebruikt, ribfluweel bruin, tel.: 613721.

RENAULT TL18, 1980, Stationwagon met airco, wegens vertrek, fl. 13.000,-, financiering mogelijk, tel.: 78414.

GEDEELTELIJKE inboedel o.a. Engelse antieke café tafel, linnenkast, kanvas-bank, 4-pits gasstel, kinderkleren tot 4 jaar, kinderspeelgoed en babyspullen. Adres: Poseidonstr. 6, Vredenberg, zaterdag tussen 9.30 uur en 12.30 uur.

HIFI versterker+radio tuner platenspeler+boxen, vraagprijs: fl. 450,-, tel.: 84366.

WEGENS vertrek: Toyota Corolla, i.z.g.st., radio, met nummerplaat, cash fl. 2.500,-, Maasstrichtstraat 12.

GRIJZE roodstaart papegaai, tel.: 671481.

FORD Cortina 1974, tel.: 44123, i.z.g.s., tegen elk aannemelijk bod.

2 AIRCO'S National, 29.000 BTU, bel tel.: 613880, Markstraat 2.

WEGENS vertrek: inboedel, auto's, fietsen, bedbank, stofzuiger, kinderstoel enz., Alexanderlaan 8, tel.: 44647.

2 MAKKELIJKE leunstoelen, 1 jaar oud, donkerbruin leder, nieuw fl. 1.200,- per stoel, nu fl. 600 p.st., 1 paar flippers maat 42-44, 1 krulset GE, 1 föhn met toebehoren, alles nieuw, tel.: 43571.

JONGE konijnen, half Nieuwzeelander, zwarte en witte, fl. 10,- p.st., Oleanderweg 7, 2de zijstr. rechts na ingang Julianadorp.

OPEL Commodere, elk aannemelijk bod, Totolicaweg 1.

DONKERBRUIN 3-zits en 2-zitsbankstel+tafel+1 airco, tegen elk aannemelijk aanbod, tel.: 672413.

DATSUN pick-up 1200, z.g.s., tel.: 43396.

CHEVROLET Van/bus '77 mod., airco+automat. transm., tel.: 23302.

IJSKAST, 2-deurs, fl. 300,-. Inl.: 54330.

SPORTIEVE gele Renault Rodeo (body fiber), i z.g.s., km 15.000, bj. 1979, tel.: 55396.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

1 TYPEMACHINE, tel.: 84190 na 8 uur n.m., De Savaan 190.

TE HUUR AANGEBODEN CURAÇAO

GEMEUBILEERD airconditioned zit-slaapkamer, eigen ingang, eigen bad, 6 mnd. vooruitbetaling. Inl.: tel.: 613721.

FLAT, tel.: 78414.

GEMEUBILEERD tuinhuis, Abrahamsz, tel.: 674452 na 19.00 uur.

ONGEMEUBILEERD appartement te Bottelier, voor echtp. z. kind. Inl.: tel.: 614438 tussen 5-6.

TE HUUR GEVRAAGD CURAÇAO

ONGEMEUBILEERD woonhuis, tel.: 77322.

ECHTP. zoekt huis/appartement tot fl. 500,-. Aanb.: tel.: 673894 na 5 p.m.

OPERATIE-ASSISTENTE zoekt woonruimte, bellen na 19.00: 24900 toestel 184, met spoed.

JONGEDAME zoekt flat of huis tot fl. 300,-, Pampoenaweg 2.

PERSONEEL AANGEBODEN CURAÇAO

HULP in de huishouding, voor 3 à 4 ochtenden in de week. Te bevr.: Kaya Uster 28.

NET dienstmeisje, 5x p.w., Ned. sprekend, Kaminda Aluminio 31, tel.: 35369, Jongbloedweg 16, tel.: 79511.

DIVERSEN CURAÇAO

HOLL. stel zoekt half juni v. 4 weken oppashuis (evt. ruil). Brieven naar M.Slagter, Ohmstr. 28B, 2561 SE, Den Haag, Holland.

OPPASHUIS van 1-6 tot 1-7-'81. Indien gewenst vergoeding mogelijk, tel.: 614135.

NED. heer 65+, zoekt oppashuis of kamer van 4 tot 21 mei, tel.: 79686.

SURVIVAL: voor professionele muzikale omlijsting van uw huwelijksceremonie en/of receptie, tel.: 23985.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

WEGENS vertrek: gedeeltelijke inboedel o.a. babystoeltje, massief grenehouten eettafel met 6 stoelen, koelkast, wasautomaat, airco, stoof, tuner, draaitafel, cassettedeck en scubauitrusting, tussen 16.00 en 20.00 uur, Fergusonstraat 58.

AUT. wasmachine, 1 1/2 jaar oud, fl. 700,-, Jupiterstr. 4, tel.: 23121/26765, thuis: 23910.

1 CAMA di baby cu lachi fl. 200,-, Balanderstr. 9, tel.: 23336.

UN set di sala, un set di comedor, 4 luna bieuw, tel.: 47462.

SURFPLANK (mistral), slechts een half jaar oud, Papilon 71D.

RENAULT 4, bouwjaar 1973, i.z.g.st. verkerend. Prijs fl. 1.000,-, B.Wilms, Tanki Leendert 99A, tel.: 23134 (kantooruren).

BUICK Skylark '77, V-6, Rooi Master 17A, Brazil.

1977 AMC GREMLIN, excellent condition, 6 cyl., A/C P/S, fl. 5.600,-, tel.: 9-3239.

WEGENS vertrek: airco's, koelkast, gasfornuis, auto, Flemingstr. 4 achter Margrietstraat.

ONE livingroomset of teakwood, phone: 46252 after seven p.m., 45220 during working hour.

A 5-PIECE stereoset "Kenwood", adres: Balanderstr. 13, phone: 23932 during working hours.

TOYOTA Crown '69, 2-deurs, fl. 650,-, Sividivi 7, Oranjestad.

MODERN 3-bedroom house, Noord, call mornings 25875 for appointment.

1978 TOYOTA Cressida, excellent condition, 66.000 km, automatic, airco, AM/FM/cassette, plus extras, Neptunusstraat 6, phone 21397.

SET di comedor fl. 250,-, set di sala etc., Madiki 104, weg naar Agroco.

HORNET SW 1976, met airco, in uitstekende staat, NAfl. 4.500,-, Wabistraat 11, tel.: 23571.

WOONHUIS, in goede staat/buurt, 3 slaapkamers, 2 badkamers, zit-, eetkamer, porch, grote overdekte patio, meidenkamer/kantoorruimte, ruime keuken, tapijt, Tollensstraat 9, tel.: 46559.

SAXOPHONE Yamaha Tenor, with metal mouthpiece, Tollensstraat 9, tel.: 46559.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

COMPLEET gemeubileerd alleenstaand appartement (gelegen O'stad). Inl.: tel.: 28814.

1 JUNE-1 SEPTEMBER, fully furnished house large, 4 bedr., 2 bath. Inf.: evening 28423, day: 25471.

APARTMENT with kitchen, tel.: 45859, Otaheitistr. 31, S.N.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

WONING, Landhuis, Bubali 60.

NEDERLANDSE echtpaar zoekt ongemeubileerd woonhuis, minstens 2 slaapkamers, beschikbaar vanaf 1 juli. Informatie: Noord Cura Cabai 57A.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

LIVE-IN maid, phone: 9-2583.

TE HUUR GEVRAAGD BONAIRE

GEVRAAGD te huur of te koop op Bonaire: woonhuis of gebouw voor kantoor met opslagplaats, tel.: 24673 (Aruba).

AGENDA ARUBA

LOSSE NUMMERS OP Aruba, dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever,Refresqueria La Fama, Piet Soda Fountain.

SAN NICOLAS: Nicolas Store.

HOTELS: De Wit Stores in Aruba Caribbean- en Sheratonhotel, Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21539, 22316, 22950.
Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD
Boulevard Theater: 20.30 *Xanadu* (alle leeft.); 24.00 *Gold of Manzon woman* (18 jr).
Rialto: 20.00 *Baltimore bullet* (14 jr); 22.30 *Flossie* (18 jr).
BALASHI
Drive Inn: 20.30 en 24.00 *Bear island* (14 jr).
SAN NICOLAS
Principal: 20.30 *Halloween* (18 jr); 24.00 *Little girl big tease* (18 jr).

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288; Savaneta: tel.: 47020; Dakota: tel.: 24444; San Nicolas: tel.: 45906; tijdens kantooruren: Patiastraat 27.

WACHTREGELING DOKTOREN
((Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord): dokter B.A.R. Heinze, Bachstraat 3, tel.: 24783.

BOTICA'S
Oranjestad: del Pueblo, tel.: 21253; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

SPORT
BASEBALL
20.00 uur Ennia vs Amstel - LSP

***

ZATERDAG
DIVERSEN

SPORT
CAMACURI BOWLING CENTER: maandag t/m vrij dag open van 18.00-24.00 uur zaterdag van 13.00-19.00 uur op zondag gesloten.

TELEARUBA: 17.00 Woody Woodpecker Show; 17.30 The Incredible Hulk; 18.30 Engels nieuws; 18.45 Telenovela: Los ricos tambien lloran; 19.30 Cocktail musical; 20.00 Telenoticias (pap.); 20.30 W.K.R.P.: Americanization of man; 21.00 Golden "13": Popshow musical Garcia Brothers; 22.00 Sanford & Son: My brother-in-law keeper; 22.30 Wrestling; 23.05 Resumen di noticia; 23.35 Sluiting.

Minister Croes antwoordt op vragen Eman:

Meer maatregelen mogelijk tegen commissaris Wiel

WILLEMSTAD — **Het rapport opgemaakt door een commissie-Gorsira over het functioneren van commissaris Fred Wiel van Aruba geeft grond voor meer maatregelen dan uitsluitend overplaatsing. Dat antwoordt minister mr Hendrik Croes van Justitie op vragen over deze materie gesteld door het AVP-Statenlid mr Henny Eman.**

Voor wat betreft de inhoud van het rapport-Gorsira hult de bewindsman zich in nevelen, mede op verzoek van commissaris Wiel zelf. Daar komt nog bij dat de heer Wiel zijn overplaatsing aanvecht bij de rechter wat een ontbouding van de inhoud aan de publiciteit nog urgenter maakt, vindt de minister. Hij wijst er het Statenlid wel even enkele malen zeer nadrukkelijk op dat in een besloten Statenvergadering over deze zaak is gesproken, maar toen was de heer Eman niet aanwezig. Daarbij is ondermeer de Staten het betrokken rapport vertrouwelijk ter inzage gegeven. De minister raadt de heer Eman aan om nu wel de inhoud van dat rapport eens goed grondig door te nemen.

"Naar de bescheiden mening" van de minister - zoals hij het formuleert in de beantwoording van de Statenvragen - geeft het rapport-Gorsira meer dan voldoende gronden om de heer Wiel te ontheffen van zijn functie als politie-commissaris op Aruba. "Ja zelfs voor meer dan deze ene maatregel waartoe de regering zich conform de adviezen heeft beperkt", voegt de bewindsman er aan toe, in het midden latend welke richting hij precies op wil hiermee. Hij erkent tevens dat er nog meer adviezen zijn ingewonnen.

Dat de heer Wiel zijn overplaatsing aanvecht draagt geen gevaarlijke gevolgen in zich voor het functioneren van de politie, maar is meer het gebruik van een hem fundamenteel toekomend recht. Het tegendeel zou eerder kloppen. De heer Wiel is overigens volgens de bewindsman voldoende gekend in de hele procedure die heeft geleid tot zijn ontheffing.

Een opvolger voor de heer Wiel is er vooralsnog niet, laat minister Croes weten. Maar er kan ook nog niet verzekerd worden dat een nieuwe commissaris het beter zal doen dan de heer Wiel. Dat dient afgewacht te worden. Overplaatsing van hoge politiefunctionarissen op zich beschouwt de minister als "de gewoonste zaak van de wereld". Maar ze moeten ook niet over één kam geschoren worden. Van grote bedenkingen hieromtrent bij de bevolking van Curacao of bij het corps-onderdeel op Aruba, zoals de heer Eman in zijn vragen stelde, is de minister niets bekend. "In het midden latend of vragensteller zich van deze de ondergetekende niet bekende grote bedenkingen inderdaad heeft vergewist", voegde hij er zeer subtiel aan toe.

Voor alle duidelijkheid wenst de minister te stellen dat de insinuaties van de heer Eman over zijn beleid tegen gesproken moeten worden. Zo zal niet met botte bijlen worden gehakt als een koppensneller in het politie-corps. Hij wijt deze misvatting van de heer Eman maar toe aan diens afwezigheid in de Staten op het moment dat de zaak daar in alle openheid aan de orde is gekomen.

Vijfkamp van 11 tm 15 mei

SAVANETA — De 11e Nederlands-Antilliaanse Vijfkamp is verschoven en zal nu definitief worden gehouden van 11 tot en met 15 mei. De opening is om half acht 's morgens in de mariniers-kazerne Savaneta, waarna om 8 uur het handgranaatwerpen volgt. Het programma vervolgt op 12 mei, 9 uur, met zwemmen in het Povazwembad; 13 mei, half acht, schermen in de kazerne; 14 mei, 8 uur, schieten in de kazerne; 15 mei, 7 uur, veldloop op het terrein bij de kazerne, en om half elf de prijsuitreiking op een nog te bepalen plaats.

Binnendringen in "Dakota" ontkend

ORANJESTAD — In een officieel bericht heeft de RVD op Aruba gereageerd op een **bericht in Diario dat de veiligheidsmaatregelen** in Huis van bewaring te Dakota op Aruba onvoldoende zouden zijn en dat personen van buiten een bezoek aan de gevangenis hebben gebracht. Namens de regering deelt de RVD mede dat dit bericht niet strookt met de werkelijkheid. Uit een onderzoek is komen vast te staan dat niemand over de muur van de gevangenis het gebouw is binnen gekomen. De muur is tien meter hoog. De Amigoe verneemt nader uit eigen bronnen dat er aanwijzingen bestonden dat iemand geprobeerd had binnen te komen omdat men een bank bij de muur vond waarmede men getracht zou kunnen hebben over de muur te komen hetgeen, volgens de verklaring van de RVD, niet het geval is geweest. Betreffende het bericht dat de stroom weggevallen zou zijn, wijst de RVD er in zijn verklaring op, dat de stroomdraden ter plaatse niet alleen onder spanning staan, maar er ook bewakers zijn met als opdracht om wapens te gebruiken op welke persoon ook die het in zijn hoofd zou halen, uit te halen wat het betreffende ochtendblad publiceerde. Wij betreuren het, aldus besluit de RVD-verklaring namens de regering, dat welke bewaker ook dergelijke tendentieuse berichten aan bedoeld blad heeft verstrekt, vooral omdat vast is komen te staan dat deze niet op waarheid berusten.

Verhaal-en teken-wedstrijd

ORANJESTAD — De tweede tekenwedstrijd en expositie van kinderverhaaltjes is geopend en duurt tot 23 mei. Deze wedstrijd/expositie wordt georganiseerd door de CAVA (Comision di Amistad Venezolano-Arubano) in samenwerking met het Venezolaanse consulaat en het Centro Cultural Bolivar y Bello. Hieraan mogen alle leerlingen van de 4e, 5e en 6e klassen van de basisscholen deelnemen alsmede alle kinderen tussen de 9 en 14 jaar oud die niet op voornoemde scholen zitten.

De deelnemers zijn vrij in het kiezen van een onderwerp, terwijl de verhaaltjes geïllustreerd moeten zijn met tekeningen die verband houden met het onderwerp. De techniek bij het tekenen is eveneens vrij, en de verhaaltjes moeten uit minstens 500 woorden en hoogstens uit 1000 woorden bestaan. Naar keuze kunnen de verhaaltjes in het Papiamento, Engels, Nederlands of Spaans worden geschreven. Zij moeten bij indiening voorzien zijn van naam, leeftijd, adres, telefoon, naam van de school en klas. De prijsuitreiking zal medio juni geschieden. De winnende verhaaltjes zullen een week voor de uitreiking, gedurende de uitreiking en een week na de uitreiking tentoongesteld worden in het Centro Cultural Bolivar y Bello. Er zijn negental prijzen beschikbaar gesteld, waaronder vliegpassages naar Venezuela en Curaçao. Voorts zullen er plaquettes en diploma's worden uitgereikt. De werkstukken moeten uiterlijk 23 mei ingediend zijn bij het Centro Cultural Bolivar y Bello, waar tevens verdere gegevens verkrijgbaar zijn (tel.: 24610).

Commentaar

Verkeers-borden

RUIM DERTIG procent van de verkeersborden op Aruba verkeert in deplorabele toestand. En het ziet er niet naar uit, dat hier iets aan gedaan wordt, omdat er blijkbaar kortsluiting is ontstaan tussen politie en DOW. Toen de politie het beheer van de verkeersborden had, werd in voorkomende gevallen een werkorder aan DOW gezonden en zorgde DOW dat deze uitgevoerd werd. Nu heeft het Bestuurscollege maanden geleden besloten, dat het beheer van de verkeersborden door DOW dient te geschieden omdat het uiteindelijk verkeersborden zijn. DOW had hiertegen geen bezwaar mits men maar van de politie te horen krijgt waar en welk bord geplaatst moet worden. Bij de politie zegt men: DOW behandelt de verkeersborden. Met het gevolg dat er niets gebeurd. Sedert de dag dat het BC het beheer van de verkeersborden aan DOW heeft opgedragen, is er geen enkel bord vervangen en geplaatst, om de eenvoudige reden dat van de politie niets gehoord werd. DOW heeft bij het BC hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld, doch ook het BC liet tot op heden niets horen. Wanneer de chaos voortduurt, zit Aruba binnenkort zonder verkeersborden. Er zijn voorbeelden genoeg van de deplorabele toestand waarin verkeersborden verkeren, zoals: In de Nassaustraat stonden verschillende verkeersborden, die omvergereden of afgebroken werden, alleen de onderstukken bleven als gevaarlijke pieken staan. Woensdagmiddag kwam een vrouw ter hoogte van het oude Raghunath-pand over een dergelijke restant van een verkeersbord-paal te vallen en liep daarbij schaafwonden aan haar hand op. Op de hoek van Oranjestad/Steenweg staat reeds weken een stuk verkeersbord dat vooral 's avonds levensgevaarlijk is. Op de hoek Hospitaal/Nassaustraat aan de rechterkant van de weg heeft een verkeersbord gestaan dat nimmer herplaatst werd, nadat, het weken op de grond had gelegen. Wel is op de plaats waar het bord stond in het trottoir een groot gat ontstaan, hetgeen vooral 's avonds voor de voetgangers een gevaar is om benen te breken. En zo kunnen we doorgaan.

Het getuigt niet van verantwoordelijk bestuur, het getuigt zeker niet dat de overheid daadwerkelijk wil meewerken om Aruba veiliger te maken. Ook op dit gebied zou het juist onze overheid moeten zijn, die het voorbeeld geeft. Wij hopen dat zonder uitstel een einde wordt gemaakt aan de chaos die er heerst ten aanzien van de verkeersborden op Aruba.

BC-geding tegen Kudawecha-kippenfarm

ORANJESTAD — Het Bestuurscollege van Aruba heeft door tussenkomst van de advocaat H Lopez een verzoek tot kort geding ingediend tegen de eigenaar van de kippenfarm te Kudawecha. In dit verzoekschrift wordt geeist dat de farm ontruimd wordt, zodat eind van de maand het huurcontract is afgelopen —dat niet verlengd wordt— het gebied geheel van kippen is ontruimd. Het is nog niet bekend wanneer dit kort geding zal dienen. Dinsdagmiddag dient een kort geding van een bewoner van Kudawecha die eveneens binnen drie weken ontruiming van de farm vraagt.

Toerisme reclame in Venezuela

ORANJESTAD — Van 20 april tot en met november zullen via Television Radio Caracas en Venevision reclamebeelden van Aruba en zijn toerisme worden vertoond. Afgelopen week is men klaar gekomen met de filmopnamen die hiervoor werden gemaakt. Voorts zullen in diverse dag en andere bladen de nodige advertenties en reclame artikelen over Aruba verschijnen. Het Bestuurscollege ontving gisteren een brief uit Venezuela waarin bijzondere dank werd gebracht voor de wijze waarop de heren Juancito Giel en Antonio Leo van het Toeristenbureau de nodige inlichtingen hadden verschaft. Gedeputeerde Daniel Leo was in dit verband ook dankbaar voor de medewerking die van ALM en LAV werd verkregen. Op vragen van de pers of het inderdaad juist is dat de recente promotie-reis naar Venezuela van een delegatie van het Toeristenbureau en AHATA grotendeels door de overheid werd betaald, bevestigde de gedeputeerde dat dit met het grootste deel -- ongeveer dertig duizend gulden —inderdaad het geval was. De kosten van de filmopnamen en vertoning voor de Venezolaanse tv de komende maand zouden ongeveer 850 duizend gulden bedragen.

NIEUWE STRAAT-NAAMBORDEN

ORANJESTAD — Het Bevolkingsbureau begint volgende week in San Nicolas en daarna over het gehele eiland om een inventaris op te nemen van de nodige straatnaam-borden die moeten worden aangeschaft. Hierna zullen twee borden —één voor reserve — worden aangemaakt, zodat straten zonder naam tot het verleden gaan behoren. Deze inventarissatie geschiedt mede naar aanleiding van een publicatie in de Amigoe over de deplorable toestand van straatnaam-borden op Aruba.

ORANJESTAD — Ook bij de jeugd is de Amigoe "in", dat bleek toen de Amigoefotograaf de jeugd verraste terwijl hard gewerkt werd aan de Paaskleurprijsvraag, welke op 7 april nog eenmaal in Amigoe zal verschijnen.

GED. LEO VOLDAAN OVER CONCORD-ACTIVITEITEN

ORANJESTAD — Door de directie van het Concord-hotel wordt alles gedaan om -- evenals verleden jaar --ook dit jaar weer de premie van het Amerikaanse blad Travel trade magazine te winnen, voor het hotel met de beste promotie. Ditmaal wordt gewerkt aan een campagne, die de naam kreeg Fantastic fantasy. Hierbij werd een folder ontworpen Your playing our song.

Dit is de afgelopen dagen tijdens de bijeenkomst van vertegenwoordigers -en van agentschappen die overal ter wereld het Concord-hotel vertegenwoordigen in het Concord-hotel Aruba duidelijk naar voren gekomen. Zoals bekend verzorgde Stanley Albertus de leiding van de verkoopafdeling, terwijl thans ook op Aruba aanwezig zijn de Concord-vertegenwoordigers: Alexis Garce (Venezuela), Juan Carlos Ldecki (Colombia), Vicky Onofrio (Argentinie), Rodrigo Truijilo (Puerto Rico) en Ralph Richardson (Canada en de Verenigde Staten). Gedeputeerde Daniel Leo, voor wie nog geen opvolger als Toeristengedeputeerde is aangewezen, bracht gisteren een bezoek aan de verkoopbijeenkomst in het Concord-hotel, **waarbij hij zijn** waardering uitte voor de wijze waarop de directie van het Concord-hotel steeds weer Aruba en het hotel weet te **propageren. Zoals bekend was het destijds het Concordhotel dat regelmatig toeristen uit Colombia en Argentinie naar Aruba bracht.**

Aanstaande maandag zal aan de werknemers van Concordhotel, die de afgelopen tijd aan motivatie-cursussen hebben deelgenomen een getuigschrift worden uitgereikt. Speciale aandacht werd besteed aan het contact met toeristen aan frontdesk en telefonisten, terwijl ook een opleiding in brandbestrijding -- in samenwerking met de brandweer --werd gegeven. De eerste veertig man personeel is klaar met deze cursus, en thans volgt een nieuwe groep.

De opleiding duurt twee weken, waarbij zowel praktijk als theorie aan bod komen. Intussen heeft de directie van het hotel besloten --waaraan de hotelbranden in de VS niet vreemd zullen zijn —— dat in drie keukens van het hotel speciale apparatuur zal worden aangebracht voor het automatisch blussen van brand.

Autowassen door belasingpersoneel

ORANJESTAD — De personeelsvereniging van de Inspectie der belastingen op Aruba organiseert zondagmorgen vanaf tien uur een bakesale en carwash nabij de markthallen in de haven van Oranjestad. De opbrengst van deze activiteiten, welke tot 's middags zes uur duren, komt ten goede aan de kosten voor de sportontmoeting tussen de Belastingen-kantoren van Aruba en Curaçao.

PARTIJRAAD MEP MORGEN BIJEEN

ORANJESTAD — Voor morgen is een vergadering van de partijraad van de MEP uitgeschreven, waarin gesproken zal worden over de benoeming van een gedeputeerde als opvolger van gedeputeerde Grace Bareño alsmede de benoeming van hoofd van Onderwijszaken. Verwacht wordt dat tijdens deze vergadering weer gesproken zal worden over hoofd van dienst zijn en een actieve politieke functie bekleden. Ook de positie van van eilandraad Clyve Lacle zal ter sprake komen. Uit goede bron verneemt de Amigoe dat aan de voorzitter van de eilandsraad een negatief advies over deze zaak is uitgebracht, zodat de heer Clyve Lacle zal moeten kiezen tussen zijn functie als waarnemend hoofd Maatschappelijke zorg of zijn eilandsraadszetel.

RUZIE EINDIGT IN VERNIELING

ORANJESTAD — In de nachtelijke uren verschenen bij de recherchebureau de 75-jarige eigenaar van een bar aan de Steenweg en de 31-jarige man G.K., die aangifte van mishandeling en vernieling deden tegen de man P.L. G.K. en P.L. hadden een hevige woordenwisseling met elkaar gekregen waarbij laatstgenoemde, die sterk onder de invloed van alcohol verkeerde, lege bierflessen naar G.K. begon te gooien. Een glazenschuifdeur en een van de houten deuren werden vernield. De vloer van de bar was bezaaid met glazenscherven, terwijl G.K. verwondingen aan de kin opliep. De aangerichte schade bedroeg 850 gulden. Ter plaatse trof de recherche de man P.L., die aangehouden en ter ontnuchtering ingesloten werd.

BARBECU VOOR RODE KRUIS

ORANJESTAD — De Rode Kruis-colonne heeft dringend geld nodig om goed te kunnen functioneren. Zoals bekend treedt deze colonne op bij sport, carnaval, strandwacht en andere gelegenheden en verleent EHBO-hulp. Daarom wordt een barbecue georganiseerd om de benodigde gelden voor aanschaf van materiaal bijeen te krijgen. Deze barbecue wordt op 11 april rond de pool van het Aruba Caribbean hotel gehouden. Medewerking wordt verleend door Taly Wever met een modeshow onder leiding van Diana Bolis, terwijl er nog een extra medewerker komt. Kaarten zijn te koop bij Enids kapsalon, Antonio's restaurant, Rio Grill House, Unisex beauty shop, Aura's beauty shop en het kantoor van colonne-commandant dr B.A.R.Heinze.

ATAN LEE NAAR WEB

BALASHI — Verwacht wordt dat binnenkort de heer Atan Lee, thans werkzaam bij de Arubaanse voorlichtingsdienst (AVD) zal worden overgeplaatst naar het Water- en energie bedrijf, waar hij speciaal met de public relations van dit bedrijf zal worden belast. Voordat gedeputeerde Efraim de Kort naar Nederland vertrok vertelde hij de Amigoe van dit plan dat in een eindstadium verkeerde. De gedeputeerde zei dat het bijzonder belangrijk is dat een bedrijf als het WEB over een dergelijke functionaris beschikt, die de nodige voorlichting vooral aan ontevreden klanten kan geven, waardoor er meer begrip komt voor het werk van het WEB.

Toerisme-bevordering in buitenland

ORANJESTAD — In de tweede helft van deze maand zal een delegatie van de Arubaanse overheid samen met leden van de Aruba hotel and tourist association (AHATA) een promotiereis naar Argentinie, Brazilie en Colombia maken. Hier zullen de nodige besprekingen worden gevoerd om het aantal toeristen uit deze landen, dat Aruba reeds aandoet, te kunnen vergroten. Verder staan in de loop van het jaar nog diverse promotiebezoeken op het programma, onder meer aan Nederland, Belgie en Luxemburg en West Duitsland. Tijdens deze reizen zullen bijeenkomsten worden gehouden met reisagenten, vertegenwoordigers van luchtvaartmaatschappijen en andere instanties betrokken bij het toerisme om meer bekendheid aan Aruba en zijn toerisme te geven. Ofschoon gedeputeerde Daniel Leo enige weken geleden te kennen gaf dat hij de Toeristenportefeuille ter beschikking stelt, is hij op dit gebied nog bijzonder actief en zou onder meer nog naar West Duitsland gaan om de besprekingen van enige tijd geleden af te ronden. In kringen van de Ahata wordt gehoopt dat hij als Toeristengedeputeerde zal aanblijven, in een telegram aan Leo is reeds werd verzocht zijn besluit te herzien.

Federashon di sòftbòl a tuma desishon

Pichingolo kampeon sòftbòl femenino AA

WILLEMSTAD — E federashon di sòftbòl lokal CSB for di ayeramerdia otisialmente a partisipa ku Pichingolo Hilton Casino ta ganadó dje partido final den kuadro dje "play-off" di sòftbòl kategoria femenino AA kua a ser efektua djarason anochi den stadion di SUBT i ku a keda suspende pa motibu di falta di koriente. E partido final entre e ekipo ariba menshona i Rising Trotters a keda suspende den di seis inning ku Pichingolo hibando ventaha di 9-7. Di e forma aki Pichingolo a titula kampeon di sòftbòl femenino AA pa di sinku aña konsekutivo, mientras ku Rising Trotters a titula sub-kampeon.

E desishon dje federashon di sòftbòl lokal pa duna Pichingolo e partido gana a ser basa riba e regla number 5(C) di e buki di regla ofisial di sòftbòl. Tantu Pichingolo komo Rising Trotters ta ser suplika pa ta presente awenochi pa 8'or den stadion di SUBT ku kamiseta i petchi, pa risibi nan respektivo premio.

Komo kampeon pitcher dje "play-off" i alabes hungadó mas valioso a ser skohe Norma Carolina di Pichingolo. Korespondiente n'e dos titulonan menshona Norma Carolina lo risibi awenochi respektivamente un trofeo obsekia pa sekshon deportivo di La Prensa enkabesa pa Elvin "Chape" Maduro i un trofeo obsekio di e sekshon deportivo di Z-86. E ekipo mas disiplina ta Rising Trotters i nan lo risibi tambe un trofeo obsekia pa Kas Olimpico di Shon Mi Krips.

Tambe CSB lo otorga un premio na Getty Bernadina kende di un forma estupendo a sabi di traha ku e"score-bord" durante e weganan di "play-off". Durante koronashon dje ekiponan ariba menshona CSB lo rifa tambe e television di kolo entre tur esnan ku a asisti e weganan di "play-off". Si ta sina ku e ganadó mester ta presente den stadion pa al mismo tiempo e reklama su premio si despues di sinku minut esaki no sosode CSB lo saka un otro ganadó.

E koronashon dje ekiponan enkuestion lo ser anima pa un agrupashon musikal ku ainda ta un sorpresa. Aki ta sigui e sifranan ofisial di e kampeonato dòbel A maskulino i femenino, kompila minisiosamente pa señorita Luciel Jansen.

MASKULINO AA KAMPEON BATE
Sherald Obispo 30 Turno 14 hit 467 averahe.
Juvenal Mercel 34 turno 14 hit 412 average; Glenn Felida 49 turno; 19 hit; 404 averahe; Ronnie Thomas 37 turno 14 hit 378. Averahe; Sidney Carolina 35 turno 13 hit 371 averahe.

MAS KAREDA EMPUHA
1. Glen Felida 21; 2. Ceril Nicia 13. 3. Sendey Reina 12. 4. Jorgé Reyes 12.; 5. Usley Kirindongo 11; 5. Aithel de Caster 11.

Mas base roba:
1. Juvenal Merced 5.; 2. Raymond Martina 4; 3. Aithel de Caster 3.

Mas kareda anota
1. Glen Felida 18; 2. Usley Kirindongo 15. 3. Juvenal Merced 12; 4. Pablo Beaumont 12; 5. Alvaro Asencion 12.

Mas homerun
1. Glenn Felida 6.; 2. Alvaró Asencion 5; 3. 7 hungadó ku (3); Aithel de Caster; Arthur Marie; Gerald Obispo; Chebú Kirindongo; Milto Martina; Sendy Reina; Jorge Reyes.

Mas doblete
1. Alvaro Asencion 5; 2. 6 hungador cu 4.

Triple:
1. Rudsel Elisabeth 2; 2. Ronnie Thomas 1.

Mas ponche risibi
1. Elfried Pieters 12.; 2. Raymond Flaneur; Glenn Albertus 11; 3. Kenneth Mongen 10; 4. Raymond Martina 9.
Glen Felida "ganadó triple korona. Hungadó mas valioso di kampeonato: Glenn Felida.

DOBLE A FEMENINO
Kampeon bate:
1. Meredit Duncan 39 turno 17 hit 436 averahe; 2. Aida Juliana 42 turno 17 hit 405 averahe; 3. Mayda Alvares 37 turno; 14 hit 378 averahe; 4. Marelva Iltes 33 turno 12 hit 364 averahe

Mas kareda empuha
1. Magda Faneyte 10; 2. Elvira Steenbaar 9; 3. Aida Juliana 8; 4. Arlenda Martis 8; 5. Marcela Recondie 8.

Mas kareda anota:
1. Aida Juliana 16; 2. Magda Faneyt 15; 3. Claire Cathalina 14; 4. Miriam Gerard 13.

Mas base-roba
Magda Faneyt 9; Arlene Bitorina 6.

Homerun:
Rugia Hazel, Cintia Francisca i Meriam Gerard (1)

Mas doblete:
1. Elvira Steenbaar 4; 2. Magda Faneyt 3; 3. Norin Monk 3.

Mas triple
1. Xiomara Geertuida 2; 2. 8 hungado ku (1)

Mas ponche risibi
Diana Hellmunt, Sharine Isenia i Ludmila Jacobus, tur ku (7)

Mas error komete
1. Maritsa Louisa 11; 2. Arlinda Martis 10; 3. Rina Roda 9; 4. Bea Martis 8.

Mas hit konekta
Merediet Duncan i Aida Juliana (17)

Opnieuw verlies Nederlandse amateurs

BOHLEN — Het Nederlands amateurvoetbalelftal heeft het ook in de tweede wedstrijd tegen het Oostduitse jeugdteam niet kunnen bolwerken. Gisteren werd in Bohlen met 1-3 (0-1) verloren. De eerste wedstrijd, dinsdag, had al een verlies met 0-2 opgeleverd.

De doelpuntenmakers waren: 6. Schulz 1-0, 56. Borchardt 2-0, 71 Scheepers 2-1, 20. Jarmuskiewics (strafschop) 3-1.

Wantoestand bij eindsprint

Bernard Hinault wint zestiende Goldrace

MEERSSEN — Wereldkampioen Bernard Hinault heeft gisteren de zestiende Gold-Race gewonnen. Hij versloeg in de sprint, na 237 kilometer tussen Heerlen en Meerssen, de Belg Roger de Vlaeminck (Bel, tweede), diens landgenoot Fons de Wolf (derde), viervoudig winnaar Jan Raas (Ned., vierde) en de Ier Sean Kelly (vijfde).

De massasprint in Meerssen maakte een tumultueus einde aan de 16e Amstel Gold-Race, die de geschiedenis zal ingaan als de minst boeiende. De eerste honderd kilometer vanaf de startplaats Heerlen gebeurde er helemaal niets. Het peloton peddelde met een gemiddelde snelheid van 35 kilometer per uur door midden-Limburg naar de eerste heuvels. Ook daar duurde het nog een tijd voor de wedstrijd op gang kwam, maar eigenlijk is het nooit echt gebeurd. Tijdens de afdaling van de koning van Spanje in Gulpen besloot de Fransman Duclos-Lassalle door te rijden. Hij kreeg de Limburger Jo Maas, die voor Jan Raas reed, mee. Het duo kreeg wonderwel - en moeiteloos - vijf minuten voorsprong. Dat kon, omdat Maas befeid was zijn deel in de aflossing aan kop te doen.

De twee bleven tachtig kilometer voor het peloton, waarin niets gebeurde en achteraan alleen de mindere goden werden gelost, uitrijden. Maas begaf het nadat hij zijn geboortedorp Amby was gepasseerd. Duclos-Lassalle kreeg nog wel het gezelschap van de Belg Martens. Wiens achtervolging even fraai als nutteloos was, want na 205 km vond er een algehele hergroepering plaats. Dat was dertig kilometer voor het einde. Het moment dus, waarop een boeiende finale, zoals in de voorgaande jaren, op gang moest komen. Dat gebeurde echter helemaal niet. De meute bleef bij elkaar om er een massasprint van te maken. Een specialiteit van het wielrennen, die men wel ziet in etappewedstrijden als de vedetten een dag geen zin hebben. Nooit in een echter klassieker. De Gold-Race pretendeert dat te zijn, maar is het nog lang niet.

WANTOESTAND

Elk jaar zijn motorrijders in opspraak bij de Amstel Goldrace. De 16e editie was geen uitzondering. Nu gebeurde het bij de sprint van het peloton, waarbij het nota bene om de eerste plaats ging. Raas, De Vlaeminck, De Wolf, Hinault en anderen duelleerden in het zog van de motor van Ordonnans Thomassen en rijder Kouwenhoven. Hinault gaf later toe van de situatie te hebben geprofiteerd. Natuurlijk, zei hij, maar als ik het niet had gedaan was het een ander geweest. Roger de Vlaeminck beklaagde zich. Ik doe niets af aan de overwinning van Hinault. Wel maakte de motor het mij onmogelijk om rechts van hem te passeren. Er waren trouwens toch levensgevaarlijke toestanden op het parcours. Het verkeer ging gewoon door. Ik kom hier niet meer terug. Dit is geen koers en zeker geen klassieker.

WILLEMSTAD — Djarason ultimo a tuma luga den e klub di banko Maduro na Suffisant, entrega di uniform dje ekipo di beisbòl Thorenquest ku e aña aki lo ser patrosina pa Envases Unidos. Pa motibu ku e representante di Envases Unidos no por tabata presente ela ðutorisa señor Hubert van het Kruis presidente dje ekipo pa hasi entrega di uniform. Riba e portret por mira e momentu ku señor Van het Kruis (na man robes) ta entrega n'e manager dje ekipo señor Errol Isabella un kamiseta ku nomber di e firma patronisadó.

Direktiva di beisbòl klub Thorenquest

WILLEMSTAD — Direktiva di beisbòl klub Thorenquest p'e aña aki ta ser forma dje siguiente forma. Señor Hubert van het Kruis-presidente, Jose Serao-vise presidente, Candido Maduro-sekretario, asisti pa Alison Manuel, Lionel Manuel-tesorero, asisti pa Ezequiel Martina.

Comisarionan ta: Efrain Martinus, Orlando Celestijn, George Cornelia i Errol Isabella.

WILLEMSTAD — Riba e portret por mira e ekipo di Pichingolo Hilton Casino ku pa sinku aña konsekutivo a titula kampeon di sòftbòl femenino AA. Pichingolo di e forma aki a establese un rekòrt den sòftbòl lokal ku sin duda difisilmente lo por ser iguala. Un lustro komo kampeon!

Direktiva nobo di Skèrpènè

WILLEMSTAD — Durante su reunion general anual di djadumingu ultimo RKSV Scherpenheuvel a eligi nan direktiva nobo. E siguiente personanan a keda eligi: Benjamin Romer-presidente Anthony Curie-vise presidente, Hubert Margaritha-sekretario, asisti pa Anthony Klepper, Ezhard Ursulita-tesorero, asisti pa Andre Casimiri. Komo komisario a keda eligi señoresnan Anselmo Franciska, Bildo Curie i Robert Leito.

Patrosinado dje ekipo lo ta Casims ku su produktonan marka Lee. Komo entrenador dje ekipo lo fungi señor Eddi Broko. E sekretario dje ekipo señor Hubert Maragaritha lo fungi alabes komo relashonista publiko.

Tennistoernooi in Frankfort

FRANKFORT — De als eerste geplaatste John McEnroe liet zich door het falen van de overige favorieten tijdens het tennistoernooi in Frankfort, niet aansteken. Hij had slechts 59 minuten nodig om Pascal Portes een halt toe te roepen. McEnroe gunde de Fransman slechts één game: 6-1 en 6-0.

De tegenstander van McEnroe in de kwartfinales is zijn landgenoot Brian Teacher, de enige geplaatste speler, die zich handhaafde.

Apertura di beisbòl LL

WILLEMSTAD — Mayan merdia lo tuma luga apertura dje kampeonato di beisbòl Little League di Korsou. Tur ekipo afilia n'e federashon di Curacao Little League mester reuni na stadion di Suffisant pa mas tarda 1'or di merdia, i debidamente uniforma.

Pa kuartu pa dos e ekiponan lo sali for di stadion di Suffisant pa e ballpark di Little League, sigui pa kuartu pasa di dos ku kantamentu di himno i hisamentu di bandera.

Pa binti pasa di dos lo sigui e diskursonan akustumbra ku e aña aki lo ta na enkargo di un representante di gobiernu di Korsou, presidente di LL señor Boys Garcia i D.A. señor Boy Tweeboom. Despues lo sigui e huramentu ku lo ta na enkargo di señor Tweeboom.

Pa mitar di tres e programa lo continua ku un show folkloriko i pa mitar di kuater ku e tramitenan p'e partido inòugural ku lo bai entre e ekiponan Ritz i Orange Crush.

Tur hende i pueblo di Korsou engeneral ta keda invita pa asisti na apertura dje kampeonato di beisbòl Little League mayan den ballpark na Suffisant.

WK-hockey te Argentinie

BUENOS AIRES — Australie heeft zich gisteren geplaatst voor de halve finales van het hockeytoernooi om het wereldkampioenschap dames, dat in Buenos Aires wordt gehouden. De Australische dames versloegen Belgie met 2-0. Het was een wedstrijd in groep B. Nederland had zich al eerder gekwalificeerd voor de halve finales. Voorts versloeg de Sovjet-Unie in groep a Mexico met 6-0.

Curacao karting kampioenschap

WILLEMSTAD — Zondag organiseert de Curacao Karting Club zijn tweede race, geldig voor het Curacaose kampioenschap 1981. De wedstrijden beginnen om 12.00 uur en zullen plaats vinden om de internationale race-baan te Hato. Het zal zondag erg gaan spannen aangezien Chacho Leyba en Gregory Marchena nieuwe motoren in de States hebben gekocht.

Na de eerste serie geldig voor het kampioenschap is de stand aan kop als volgt:

Heren 100CC Yamaha stock 140kg
1-Chacho Leyba (5) 1100 pnt; 2-Wendell Prince (7) 925 pnt; 3-Gregory Marchena (2) 525 pnt; 4-Henry Kort (17) 507 pnt; 5-Marco Gravenhorst (30) 270 pnt; 6-Waldimir van Lamoen (16) 254 pnt; 7-Hans van de Meulen (4) 222 pnt; 8-Ramfis Charris 166 pnt; 9-Leo Chumaceiro (11) 148 pnt; 10-Dito de Kort (1) 71 pnt.

Dames 100CC 130kg
1-Ria Veth (2) 1025 pnt; 2-Cherryl Looman 1000 pnt; 3-Connie van de Meulen (4)....pnt

Om iedereen van een goed uitzicht en zitplaats te verzekeren heeft de C.K.C. drie tribunes laten plaatsen en het terrein helemaal schoon laten maken, zodat iedereen zonder hindernis de wedstrijden volgen.

Torneo di vòlibòl kopa Ramon Rico

WILLEMSTAD — E torneo di vòlibòl Kopa Ramon Rico a kontinua ayeranochi den e kancha kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat ku dos partido i tambe e restu dje enkuentro entre Warwaru i The Birds ku a ser suspende pa motibu ku koriente a kai afó djarason ultimo.

Finalmente tabata e ekipo di Warwaru ku a gana e partido enkuestion ku skor di 3-2, i esaki despues di ku The Birds a pika dilanti 2-0.

E resultado di e diferente setnan ta: 5-15, 2-15, 15-12, 15-7 i 15-12 na fabor di Warwaru.

HURRICANE

Den e prome partido ku a tuma luga ayeranochi valido pa kategoria femenino e ekipo di Hurricane a pasa fasilmente riba The Bees ku skor di 3-0: 15-4; 15-2 i 15-8.

OLYMPIC

Den e di dos enkuentro di ayeranochi valido pa kategoria maskulino e ekipo di Olympic ku por sierto a konose varios kambio a supera Xaverianen sin mucho difikultat ku skor di 3-1: 15-7, 15-7, 2-15 i 15-11.

KONTINUASHON

E torneo ta kontinua awenochi k'e siguiente partidonan. Pa mitar di ocho Xaverianen ta enfrenta Amstel Volley Master valido pa kategoria femenino i pa 9'or Stakamahachi ta enfrenta Jums den divishon maskulino. Tur amante di vòlibòl ta Bon bini.

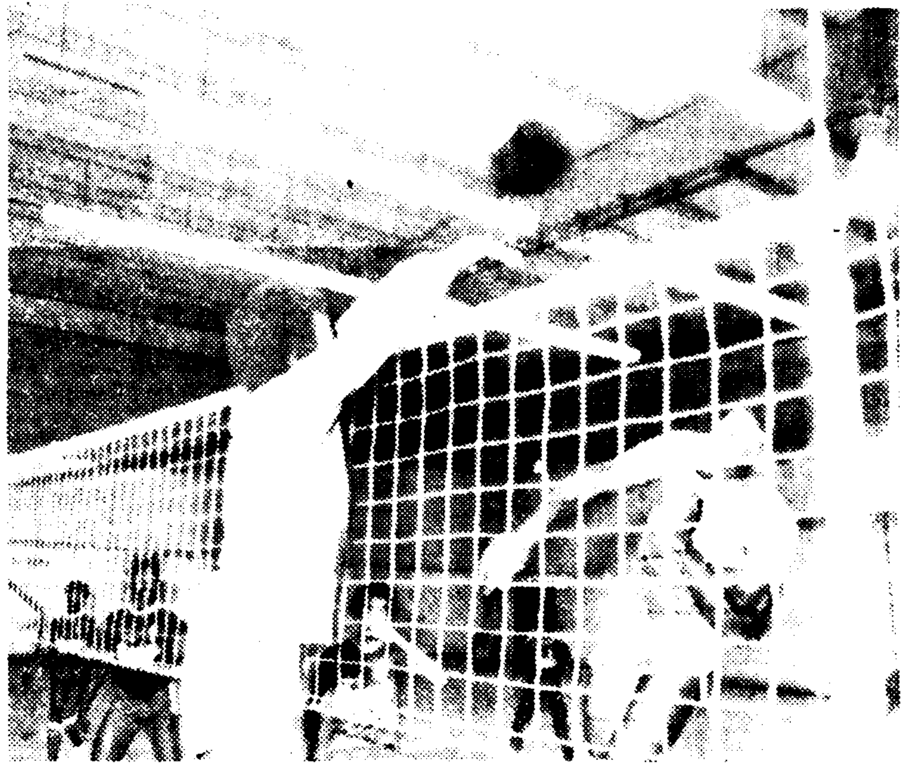
Dia-avond ASDA

WILLEMSTAD — Onder auspicien van de Antillean Scuba Diving Association (ASDA), zal de heer Dick Hoogerwerf "Moby Dick" vanavond om 20.00 uur te Toms Place een diavertoning en lezing houden over de onderwaterflora en -fauna. Leden en geinteresseerden zijn welkom.

Homenahe na Edwin Loran a ser suspende

WILLEMSTAD — E partido di futbòl na homenahe di e maksimo góleado di Korsou i di Antiyas Edwin Loran, ku mester a tuma luga ayeranochi den stadion di SUBT a keda suspende pa falta di koriente. Pa mas of menos algu pa ocho koriente a bai i bolbe bek te despues di 10'or di moda ku e partido no por a tuma luga.

Di e forma aki e homenahe na Edwin Loran ku mester a tuma luga durante dje partido entre Deportivo Cali i Santos Radio Shack, organisa pa Mau Bernadina no por a kontinua. Komo fecha tentativo ta pendiente awor djahuebs 9 di april.

WILLEMSTAD — Riba e portret por mira un atake di Olympic ku ta rebota den e blok formá pa un hungadó di Xaverianen. Mirando e aktuashon dje diferente ekiponan e konklushon por ser saka ku nos lo bai hanya un kampeonato di vòlibòl 1981 yen di sorpresa i ku vòlibòl di nivel.

Vierde heroptreden Quini met doelpunt

BARCELONA — De Spaanse voetballer Enrique Castro "Quini", die op 1 maart werd ontvoerd en 25 dagen later werd bevrijd, heeft gisteren zijn rentree bij Barcelona gemaakt. In de vriendschappelijke wedstrijd tegen de bescheiden streekgenoot Villafranca maakte hij het enige doelpunt voor zijn club. Villafranca stelde daar drie treffers tegenover. Quini, die een staande ovatie in ontvangst moest nemen zal dit weekeinde dienen aan te treden in de competitiewedstrijd tegen Valladolid. De Deen Simonsen is namelijk geblesseerd aan een knie en Schuster is geschorst. De Westduitser heeft laten weten absoluut niet met Helenio Herrera op te kunnen schieten en wil zo gauw mogelijk naar West-Duitsland terugkeren.

Inmiddels is bekend geworden, dat Barcelona de 100 miljoen pesetas losgeld voor "Quini" (2.4 miljoen gulden) wel degelijk heeft gestort op een nummer-rekening van de Zwitserse bank Credit Suisse in Geneve. Toen één van de handlangers van de ontvoering geld wilde opnemen, werd hij in zijn kraag gepakt, omdat de Zwitserse rechter het bankgeheim had opgeheven, aangezien het hier ging om gelden uit een misdaad verkregen. De Spaanse regering heeft inmiddels de uitlevering van de verdachte gevraagd.

Torneo di sòftbòl "Dal Saka Fo"

WILLEMSTAD — Mayan ta kuminsa riba tereno di bala na Groot Kwartier banda di Dr Capriles Kliniek un torneo di sòftbòl organisa pa Brandweer i ku lo karga e nomber "Dal Saka Fo". Un total di 16 ekipo lo partisipa n'e torneo i nan ta: Huizersstars, Hospitaal, Nos Ku Nos, Vikings, ABN, Inspectie, Terremoto, ALM, Kintore Jaws, Sondel, Pepina, Warda D, Brothers, Family i e rivalnan di tur tempu PSV i KAE.

Pa 9'or di mainta lo tin e apertura ofisial, ku Gilbert Balentina kantando e himno di Korsou. E torneo lo tuma luga kuminsando mayan i sigui dianan djadumingu 5 di april, 11 i 12. Lo tin un total di kuater partido pa dia.

E kuerpo di Brandweer lo ta presente pa hasi filmashon i riba kada dia dje torneo lo tin un premio p'e fanatiko di dia.

Tur hende ta bon bini pa bin mira e torneo di sòftbòl organisa pa e asosiashon di deporte di Brandweer.

St. Lucia wil sport-contacten

WILLEMSTAD — Minister van Sociale zaken, George Odlum van St Lucia heeft tegenover het Sintmaartense weekblad New Age verklaard, dat hij tijdens zijn recente verblijf geprobeerd heeft contacten te leggen met de verschillenden eilanden van de Nederlandse Antillen om tot sportuitwisseling te komen. Aruba zei dit jaar nog een voetbalploeg sturen in september, terwijl op Curaçao een dergelijke trip in bespreking is. Min. Odlum was op de Antillen in verband met het internationale MEP-congres.

THE OLD FREEPORT SHOP

HANDELSKADE 12 VOOR DE SINT ANNABAAI

LIQUIDATIE - - - - - UITVERKOOP

20% TOT EN MET **50%** KORTING

ALLES MOET WEG!!!!!!

ELECTRISCHE APPARATEN - POLSHORLOGES - COLOGNES - PARFUMS - CAMERA'S - T.V.'S - RADIO'S - CALCULATORS - VIDEO-CASSETTES

DAMES- EN HERENKLEDING

JEANS UNISEX - OVERHEMDEN - BLOUSES - LANGE BROEKEN - HOT PANTS

ELKE DAG KOMEN ER MEER ARTIKELEN BIJ

HAAST U, HET IS DE MOEITE WAARD!

FOR SALE

1974 DODGE PICKUP

Call at American Consulate
Telephone 613066

TE KOOP

KWIHI TAFELS

Diverse maten
Mooi gepolijste bovenvlakken
Bernhardlaan 1
Telefoon 43870

LA INDIANA

Hendrikplein 11

Uw adres voor de leukste en modernste kleding voor 't hele gezin. Uw bezoek wordt op prijs gesteld

FLOWERSHOP
FLORALUX
Thaliaweg 13 Tel.: 77765

TE KOOP

compleet gemeubileerde

1 SLAAPKAMER APARTMENT

met centrale airco in Miami, South West, Florida.
Inlichtingen:
tel. 23281 — 23286

Klusjesman nodig?

Timmerman, metselaar, enz.,
bellen 672969
vraag naar Freddy

BELLEVUE

Hotel-bar-restaurant

Voor uw zakenlunch of een gezellig diner, het restaurant met het beste CRIOLLO en lekkerste SEAFOOD.
Open: voor lunch van 12.00-3.00 u. Voor Diner van 18.00-22.00 u.
Tropical sfeer in airconditioning. Maandag na 3.00 u gesloten. For reservations: tel. 54291/54294.

Pas ontvangen **Roller Boogies** in alle maten. Ook voor kleuters

* zeer redelijke prijzen.
* goede service.

Palais Hindu

Prinsenstraat 57

ANTIEK

Meubilair, porselein, zilver, kristal, tin, koper, etc.
Door antiek te geven toont u uw goede smaak; door antiek te krijgen wordt uw goede smaak erkend.
Scharlooweg 33
(naast girokantoor).
Open dinsdag t/m zaterdag van 9.00 tot 12.00 uur.

billboard
advertising

* PROPAGANDA RIBA VEHICULO
* RECLAMESCHILDERWERK AAN WAGENS

Tel.: 44166

GEZOCHT

Boekhoudkundige kracht

Vereist: **Praktijkdiploma boekhouden enkele jaren ervaring in administratie** met mini-computers strekt tot aanbeveling.
Salaris nader overeen te komen.
Sollicitatiebrieven onder **no. 1419** aan het bureau van dit blad, Curaçao.

Postzegelverzamelaars!

Ter overname aangeboden

geheel complete verzameling eerste dag enveloppen klein formaat Nederl. Antillen inclusief alle keerdrukcovers, omvattende totaal 152 stuks in luxe DAVO-fdcoveralbum. Prijs NAF. 1.100,—
Telefoon 37458

Plantique Ixora

Bramendiweg 29
(achter Kustbatterij)
Voor de orchideeliefhebbers ontvangen een grote zending

ORCHIDEEEN

Wilt U beginnen met orchideeen kweken, kom dan langs, wij zijn tot Uw dienst.
Ook verkrijgbaar alle materiaal voor het verzorgen van Uw planten.

De Regering van de Nederlandse Antillen zoekt voor het Bureau Welzijnszorg te St. Eustatius:

Een funktionaris in het bezit van het H.B.O. diploma in de sektor Welzijnszorg of in de sektor Maatschappelijk Gezondheidszorg.

Hij/zij zal belast worden met de uitvoering van het Welzijnsbeleid in samenwerking met het Bestuurscollege en de coordinatie van opbouwwerk projekten, die in beheer zijn van Cede Antiyas in samenwerking met de op St. Eustatius aanwezige projekt coördinator en lokale projektleiders.

Vereisten:
— Ervaring in het welzijnswerk en goede beheersing van de Engelse taal
— Bereid zijn zich in te leven in de bizondere omstandigheden en leefgewoonten van St. Eustatius.

Bezoldiging afhankelijk van opleiding en ervaring.
Sollicitaties kunnen gezonden worden aan de Minister van Welzijnszorg, Jeugdzaken, Sport, Cultuur en Recreatie, Fort Amsterdam, Curaçao.
Voor inlichtingen kan men zich wenden tot het hoofd van het Bureau Welzijnszorg te Curaçao, tel. 24071 of 24111.

For Sale

**500 g. scrap (gold) at $ 13 a g.
(14 kt. + 18 kt.)
16 different U.S.A. and other gold coins and commemoratives
$ 9000.**
Brieven onder letter 4120 van dit blad, Curaçao

Curaçao Stone Crushing

plantage Patrick

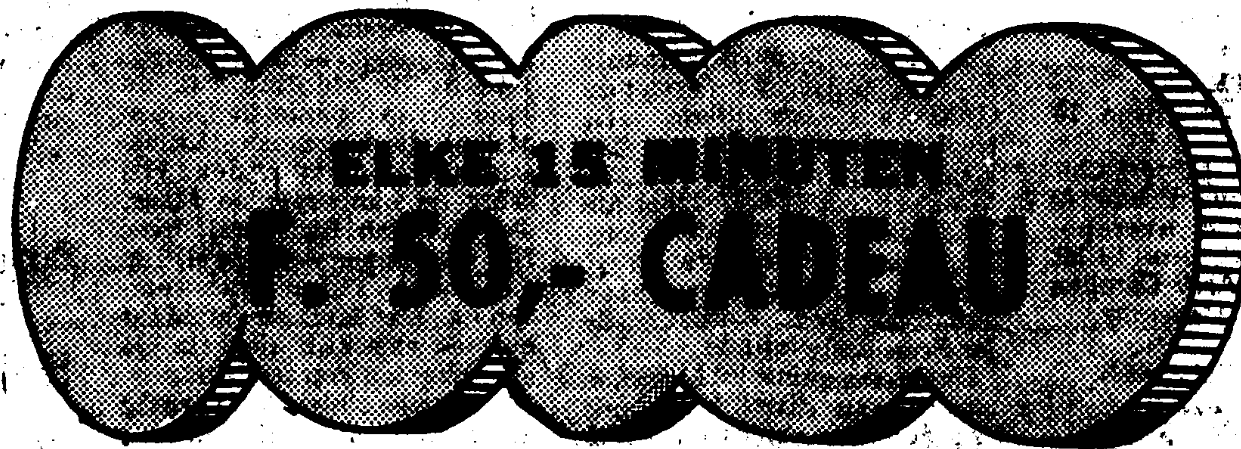
heeft in voorraad:

* Gemalen zand Unitur
* Steenslag en
* Zeezand

Tel. 641794
voor bestellingen

HENDERSON

VANAVOND GROOTSE KOOPAVOND SPECIAL IN SUPERMARKET RIO CANARIO

WIJ GEVEN GELD WEG!!!

ELKE 15 MINUTEN zal er middels trekking van een lot een gelukkige WINNAAR zijn van FLS. 50,-- CASH

Koop voor FL. 25,-- aan boodschappen en ook U heeft a.s. vrijdag een kans om vanaf 6.30 tot 9.30 uur de trekking mee te maken en F. 50,-- in contanten te winnen

VRIJDAGAVOND FOOD SPECIALS

HOLLANDSE AARDAPPELEN	22½ kg.	F. 13.50
WHOLE CHICKEN LEGS	5lbs.	F. 7.29
RUNDER GEHAKT	500gr.	F. 2.69

Koop in de koopavond te RioCanario en win geld

Cumpra na Henderson i spaar hopi cen!!

CENTRAAL AMERIKA

Eén der vele specialiteiten van

maduro travel

Neem COSTA RICA...

Keuze uit 5 hotels (van Budget tot Luxe).
Elke Zondag (per KLM) een groepsreis en dus bent U verzekerd van een laag tarief.
Haal onze folder "Kleurrijk Costa Rica".

Neem GUATEMALA...

Keuze uit "Bus-tours" en "Fly-Drive".
Geen enkele reisorganisatie ter wereld geeft U zoveel informatie en zoveel reismogelijkheden.
Elke Maandag (per KLM) een groepsreis en U bent dus verzekerd van een laag tarief.
Haal de folder "Groen, Grandioos Guatemala".

Neem MEXICO...

Eerst een aantal dagen in Guatemala en dan Mexico naar keuze (4 verschillende programma's).
Elke Maandag (per KLM) een groepsreis naar de 2 toppers Guatemala en Mexico.
Haal de folder.

maduro travel

ARUBA: Oranjestad: 23888 St. Nicolaas: 45230
BONAIRE Kralendijk: 8683
ST. MAARTEN Philipsburg: 3410
CURACAO Plaza: 76769 Otrabanda: 26300/01 Punda: 613853/54 Shell: 9-2538/40

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.49	1.51	1.53
PND STERLING	3.69	3.945	4.225
NED GLD	75.25	75.97	76.77
BOLIVAR	40.91	41.63	42.43
ZW FRANCS	91.80	92.52	93.32
FR FRANCS	--.--	35.52	36.22
DUITSE MARK	63.57	64.29	65.09
SUR GLD	--.--	102.07	102.97
IT LIRE	1.36	1.66	1.72

English Companion

HENRY by Jack Tippit

Walt Disney's DONALD DUCK

Beetle Bailey By Mort Walker

Archie

WORLD IN A NUTSHELL

WASHINTON — The Reagan administration has voiced fresh concern about a possible Soviet military move into Poland after receiving what officials described as sensitive new intelligence reports.

Defence Secretary Caspar Weinberger said yesterday that the Soviet Union had taken actions in the past day or two to increase its ability to intervene. The State Department spoke of an unusaly high level of military activity in and around Poland.

WARSAW — Poland's communist leaders have launched their pre-concress election campaign in response to criticism at last Sunday's Central Committee meeting. The official news agcy PAP reported that prominent members of the ruling Politburo, including First Secretary Stanislaw Kania, yesterday visited local party organisations in Gdansk. Leaders of the independent union Solidarity meet again today to prepare for negotiations with the government on a wide range of demands.

BEIRUT — Syrian tanks and artillery maintained their siege of the east Lebanese town of Zahle today as clashes continued round the rightist-controlled city, security sources said. More than 70 people were reported killed and 290 wounded in Zahle and Beirut yesterday in some of the worst fighting since the 1975-76 civil war.

BELIZE CITY — Prime Minister George Price has declared a state of emergency in Belize following several days of street rioting. The move came as demonstrations continued against last month's agreement between Britain and Guatemala settling the latters long-standing claim on the British Central American territory.

HUAQUILLAS; ECUADOR — Ecuador and Peru today reopened their common frontier in the Condor Mountains after a two-month closure which followed border fighting earlier this year.

Ecuadoreans from the small border town of Huaquillas joined Peruvians from Aguas Verdes for celebrations on a bridge separating the two countries.

BANGKOK — Thailand's Prime Minister Prem Tinsulanonda sent troops into the capital today and his radio station said they were in complete control and a coup attempt to oust him was over. Earlier, leaders of Wednesday's Putsch said troops loyal to General Prem had entered Bangkok and occupied its Airport. The radio called on troops supporting Coup Leader General Sant Chitpatima to lay down their arms.

WASHINGTON — President Reagan's condition has steadily improved and a government psychiatrist reported that the man accused of trying to assassinate him mentally fit to stand trial. Doctors said the 70-year old President, ishot in the chest during a burst of gunfire outside the Washington Hilton Hotel on Monday, was making "super progress".

WASHINGTON — Secretary of State Alexander Haig is at the centre of a row following a meeting with the French ambassador on proposed French wheat sales to the Soviet Union, U.S. officials said.

They said the row stemmed from the meeting last Friday when the ambassador, François de Laboulaye, said France was considering selling surplus wheat to the Soviet Union, despite a U.S. grain embargo against that country.

SIDNEY — Australian trade unions campaigning for a 35-hour working week have run ito determinded opposition from the government, touching off a struggle that threatens to bedevil the country's industrial relations for some time.

The unions say a reduction in working hours from the present 40 in most sectors of the economy is inevitable.

WASHINGTON — The International Monetary Fund (IMF) loaned China 381 million dollars from its trust fund to improve the country's balance of payments. according to an IMF report.

MOSCOW — Visiting West German Foreign Minister Hans-Dietrich Genscher could face pressure from Soviet leaders to reconsider Moscow's proposals for arms limitation during talks today which Mr Genscher would also like to cover the Polish crisis.

At a meeting with Soviet Foreign Minister Andrei Gromyko yesterday, Mr Genscher explained the western view that a moratorium on medium-range nuclear missiles in Europe, suggested in a recent speech by Soviet President Leonid Brezhnew, would only secure Moscow's strategic advantage.

NEW YORK — United Nations Secretary General Kurt Waldheim said that a political will was needed to break the impasse between developed and developing countries.

JOHANNESBURG — As the United Nations prepares to debate possible sanctions against this white-ruled country again this month, South Africa is enjoying a trading boom, particularly with the black states of the continent.

WASHINGTON — The Senate handed President Reagan the biggest Congressional victory of his Administration by approving the first stage of his economic package of budget and tax cuts.

By an overwhelming vote of 88 to 10, the republican controlled Senate approved budget cuts of 36.9 billion dollars for the 1982 financial year staring on October 1.

NEW YORK — Polish Deputy Prime Minister Mieczyslaw Rakowski said in a television interview broadcast here that the Polish government could not make any more concessions to the Solidarity free trade union movement.

MOSCOW — The Soviet Union sees U.S. Secretary of State Alexander Haig's Middle East tour as an attempt to keep Moscow out of the region's affairs.

Diplomats here say the Kremlin considers his visits to Egypt, Israel, Saudi Arabia and Jordan starting this weekend are aimed at shoring up the exclusively U.S.-sponsored peace process and reinforcing the U.S. military presence in the region.

LONDON — Diamonds arent always forever, at least not in the investment world.

The market for the world's hardest and most dazzling stone has proved fairly rocky of late. After a boom in 1979 and early 1980, sales are now in a recession that has led to gloom in the major cutting centres of Antwerp, Amsterdam, Tel Aviv and New York.

TOKYO — The U.S. dollar soared briefly to its highest level against the yen for four months on the Tokyo foreign exchange market today, dealers said.

The dollar reached to 214.20 Japanese yen before easing off to around 213.60.

BRUSSELS — King Baudouin has accepted the resignation of Prime Minister Wilfried Martens and asked Finance Minister Mark Eyskens to form a new government as quickly as possible.

After the King announced his decision following a meeting with Mr Martens yesterday, Mr Eyskens said the would begin negotiations this morning.

Recommendations to electricity company Grenada

ST GEORGES (SNA) — A commission of enquiry into the Grenada electricity works has recommended greater participation at various levels of the company's operations of Grenadians and part ownership. If the company refuse to accept this recommendation then the government should consider taking over the operations, the commission said.

The company is owned by the British-based Commonwealth Development Corporation, while the commission was headed by Mr Miles Patrick, a Guyanese lawyer.

The government had ordered the enquiry because of frequent breakdown of the company's operations.

Investigations at hospitals in Trinidad-Tobago

PORT OF SPAIN (SNA) — The minister of health in Trinidad and Tobago mounted investigations into accusations by medical workers at the government hospitals that conditions were bad.

Mr Mohamed Kamaluddin and other government ministers made visits to the two major hospitals in Port of Spain and San Fernando to conduct the investigations. Doctors and nurses walked off their jobs on monday and are only treating emergency cases.

Other ministers of the government are also involved in the investigations.

Stock closing prices

Information given by Bache Halsey Stuart Shields Inc., Curaçao Plaza hotel, tel. 11234

NEW YORK CLOSINGS

ABT	[illegible] LAB.	59 3/4	GM	GENERAL MOTORS	[illegible]
ACD	[illegible] CHEM.	[illegible] 1/2	GY	GENERAL TIRE	[illegible]
AHC	[illegible] HESS	37 1/4	GP	GEORGIA PACIFIC	31 [illegible]
AMR	AM. AIRLINES	14 1/2	GS	GILLETTE CO	31 3/[illegible]
ACY	AM. CYANAMID	33 3/8	GR	GOODRICH	26 3/4
AMO	AM. MOTORS	4 1/2	GO	GULF OIL	35 3/4
T	AM. TEL + TEL	52 1/4	HM	HOMESTAKE MNG	57 1/8
ASA	ASA LTD	53 1/4	IBM	IBM	62 1/8
ARC	ATL.RICHF.OIL	53	IP	INTL.PAPER	49 7/8
AVP	AVON PRODUCTS	39 1/4	ITT	INT. TEL + TEL	33 5/8
BAC	BACHE GROUP	32 1/4	KN	KENNECOTT	56 1/8
BAC	BANK AMERICA	26 1/2	LIT	LITTON	73 3/4
BOL	BAUSCH + L[illegible]	53 5/8	MMM	MINN.MNG.MFG.	63 1/4
BRY	BEATRICE [illegible]	19 3/4	PCG	PAC.GAS + EL.	21 1/4
BS	BETHLEHEM [illegible]	2[illegible] 3/4	PN	PANAM W.A.	4 3/4
BDK	BLACK + [illegible]	19	PEP	PEPSI CO	3[illegible] 7/8
BA	BOEING COPR	35	PFE	PFIZER	5[illegible] 3/4
BCC	BOISE CASCADE	43 1/4	P	PHILIPS PETR.	4[illegible] 7/8
BP	BRIT[illegible]	[illegible] 3/4	MO	PHILIP MORRIS	51 1/4
BNI	BURLINGTON NORTH	72	PNC	PNEUMO CORP	31 1/4
BGH	BURROUGHS	53 5/8	POR	PORTEC	1[illegible] 3/4
CP	CANADIAN PACIFIC	42 1/8	PG	PROCTER + GAMBLE	6[illegible] 7/8
CMB	CHASE MANHATTAN	45 5/8	RJR	REYNOLDS IND	46
CSX	CHESSIE [illegible]	[illegible]	SFF	SANTA FE	9[illegible] 1/4
FNC	CITICORP	23 1/8	SRL	SEARLE (G.D.)	29
KO	COCA COLA	36 7/8	S	SEARS ROEBUCK	19 1/2
CDA	CONTROL DATA	7[illegible] 3/4	SKL	SMITH KLINE	82 1/8
DEC	DIGITAL EQUIP	91	SY	SPERRY CORP	57 3/4
DOC	DR. PEPPER	14 3/8	SN	ST OIL IND	73 7/8
DM	DOME MINES	87 1/4	SRT	ST REGIS PAPER	40 1/2
DMP	DOME PETROL	76 3/4	TDY	TELEDYNE	147
DOW	DOW CHEM	37 3/8	TX	TEXACO	37 1/8
DD	DUPONT NEMOURS	5[illegible] 3/8	TW	TRANS WORLD	24 3/8
EK	EASTMAN KODAK	82 7/8	UK	UNION CARBIDE	60 5/8
ENG	ENGELHARD M + CH	44 1/8	UNP	UNION PACIFIC	76
XON	EXXON	68 3/8	UTX	UNITED TECHN	57
FDS	FEDER.DEPT.ST	37 1/4	UPJ	UPJOHN	[illegible] 3/8
FLR	FLUOR	45 1/2	X	US STEEL	33 [illegible]/8
FMC	FMC CORP	34 3/4	WFC	WELLS FARGO	2[illegible] 7/8
F	FORD MOTOR	22 5/8	WY	WEYERHAUSER	3[illegible]
FWC	FOSTER WHEELER	2[illegible] 1/2	WPI	WHEELABR. FRYE	5[illegible] 1/4
GD	GENERAL DYNAMICS	3[illegible] 1/2	Z	WOOLWORTH	2[illegible]
GE	GENERAL ELECTRIC	68 1/4	XRX	XEROX CORP	5[illegible] 1/8

AMSTERDAM CLOSINGS

AKZO	23.50	HOOGOVENS	[illegible]
ABN	291	KLM	[illegible]
AMRO	56	NATL. NEDL.	1[illegible]
HEINEKEN	58.70	NMB	[illegible]
PHILIPS	20.40	ROYAL DUTCH	92.40
ROBECO	216.80	UNILEVER	140

		[illegible]	[illegible]
GOLD	New York	520	518.[illegible]
PLATINUM		[illegible]	515
SILVER	New York	12.18	12

NYSE MOST ACTIVES
871 600 SEARS ROEBUCK 19 5/8 up 3/4
4[illegible] 600 K-MART 20 1/2 up [illegible]

ASE MOST ACTIVES
490 300 HOUSTON OIL 51 [illegible]
241 700 GULF CANADA [illegible] up 1/4

DJIA close 1014.14 close 1009.01 (previous) dn 5.13

VOLUME: [illegible]

TREASURY BILLS RATES
13 weeks 12.87
26 weeks 12.12

FEDERAL FUNDS 14 3/4 [illegible]

After a slightly higher opening, stock prices turned [illegible] trading. The DJIA up over 2 points early on, reversed gear and [illegible] over [illegible] points at the close.
The market seems to have run out of upside momentum at least for the time being. This is understandable in light of its [illegible].

On Monday, the DJIA closed at 992, and by the [illegible] it gained almost 22 [illegible] 1014. In addition the [illegible] for about five weeks from the [illegible] area [illegible] period of time [illegible] is understandable.

However we feel that [illegible] will be [illegible] on the [illegible] January 22, 1973 is just [illegible].
On the economic front we [illegible] of a softening economy.
Factory [illegible] February fell slightly and construction spending slipped [illegible] pct. This softening in the economy has brought with a decline [illegible] rates. The prime has [illegible] 17 1/2 pct, from a high [illegible] 21 pct at the beginning [illegible] and there is speculation [illegible] to 15 pct by mid year. The fixed income [illegible] for the past few days but they [illegible] off [illegible] following a rise in the fed funds rate to 14 3/4 pct.

HEROPEND

De direktie en staf van

La Parillada
Bar - restaurante

heeft het genoegen de heropening bekend te maken van hun Bar Restaurant te Cas Coraweg no. 78.
Vanaf vandaag 3 april 1978 zijn wij weer tot Uw dienst!

BOLMANNVERMEULEN JONGBLOED N.V.

Caya Terpsichore 11

DAKPLATEN f. 12,50 per meter

NU:

GEKLEURDE DAKPLATEN
lichtgrijs, blauw, rood, ivory-grijs en geel **f. 17,00** per meter
(paint coating plastisol BPF/W
100/10 my - protection by soluble wax)
Roestbestendig !

Rosebelle Fashion

(dilanti Marshe biew)

Nos Baratillo ta sigui.
Slacks y Shimis
50% DI REBAJO
SAJA - CAMISA y BLUSA fl. 10
COSMETICS y LINGERIE
10% DESCUENTO

Mester di un
CRIA
pa keda drumi
Karel Doormanweg 16
Tel.: 35207

UNITED AGENCIES
Tel.: 612275 – 614444

CASA POONI

Blokstee 6 — Telefoon 611595 - 611432

SENSATIONELE UITVERKOOP

Blue Jeans Unisex f. 23,95 — Corduroy Pants f. 17,95
VOOR DAMES: Blouses 3 voor f. 14,00
Lange en korte jurken - halve rpijs
Hot pants - rokken - sweaters

VOOR DE HEREN: lange en korte overhemden
20 korting
sokken, sweaters, geklede broeken, guayabera's
KEDSEN ALLE MATEN voor groot en klein
TUINPAKKEN VOOR MEISJES f. 9,95
EN NOG VEEL MEER. DE UITVERKOOP IS NOG IN VOLLE GANG.

Assurantie- en Adviesbureau
O. J. Suares N.V.
Trompetbloemweg 26A tel. 37364
Voor al uw verzekeringen.

STICHTING PROTESTANTS NIJVERHEIDSONDERWIJS

te Curacao

roept sollicitanten op voor de functie van

DIREK(TEUR)TRICE

van de Huishoudschool ,,Koningin Juliana'',
Nieuwe Pareraweg 20,
per 1 augustus 1981.

Voor kandidaten voor deze functie zullen o.a. de volgende eisen gelden:

1. **het bezitten van een bevoegdheid voor het L.H.N.O.**
2. **beschikken over goede contactuele, organisatorische en leidinggevende eigenschappen.**
3. **bij voorkeur op de hoogte zijn van de ontwikkelingen in het L.H.N.O.**
4. **meelevend lid zijn van een van de Protestants Christelijke Kerken.**

Voor nadere inlichtingen kunt U contact opnemen met de direkteur van de school de Heer J. van den Berg, tel. school 55655.

Sollicitaties binnen 14 dagen te richten aan het Bestuur van de Stichting Protestants Nijverheidsonderwijs, Postbus 555, te Curacao.

J.P.F. 2e oproep J.P.F.

Hierbij worden alle leden van de Alg. Sur. Ver. J.P.F. opgeroepen ter bijwoning van de te houden algemene ledenvergadering.

Datum: Zaterdag 4 april 1981
Plaats: Club J.P.F. Weg naar Welgelegen 3
Tijd: 20.00 u.

AGENDA:

Opening
Mededeling v/h bestuur
Notulen
Financieel verslag v.d. penningmeester
Verslag v.d. verificatie-commissie
Rondvraag
Sluiting

Leden dienen in het bezit te zijn van een geldig betalingsbewijs van hun contributie.

Paranda

HOW, WHEN & WHERE TO WINE, DINE, DANCE AND BE ENTERTAINED IN CURACAO

Enjoy the exciting atmosphere of the HILTON where there's always SOMETHING going on !

LOUISE FONTAINE
will delight you with her fantastic voice in the Willemstad Supper Club and Tambu Lounge. Dance music by Norman Moron and his Combo.

Thurs: **Shipwreck Barbecue Party & Folkloric show at the Pisca Fort... 7:30 p.m.**
Sat: **Showtime in Willemstad Supper Club & Tambu Room 10:00 p.m. to midnight.**
Sun: **International Buffet & Showtime in Willemstad Club 10:00 p.m. (no Rijsttafel).**

PISCA BAR is open & alive from 11 p.m. to 1 a.m. CASINO wheels & deals every nite from 9, sports shirts welcome Thursday, GOURMET DINING and INDONESIAN RIJSTTAFEL plus show nitely at 10:00 p.m. except Thursday in the WILLEMSTAD SUPPER CLUB.

HILTON INTERNATIONAL CURACAO
HOTEL AND CASINO
For reservation phone 25000

Four Fantastic Frommer Frolics

TUESDAY AT EIGHT... Calypso Night with the "Jump Up" music of the KLM Steelband.

SATURDAY AT EIGHT... Caribbean Night with "Cuminda Criollo" and featuring the colorful folkloric group "Nos Antilla".

SUNDAY AT EIGHT... Mexican Night with A la Carte dinner and Mexican music by Mariachi F[illegible]a.

SUNSET HAPPY HOUR... Daily (except Saturday) from 6 - 7 p.m. Your favorite cocktail prepared by our expert mixologists. Romantic songs with "EL CHEVERE". All drinks half price.

Hotel Arthur Frommer

ROYAL TREATMENT AT THE "PRINCESS"

LAMPI RESTAURANT: from 7 - 11:00 p.m. International dishes are served on Sundays, Mondays, Wednesdays, Thursdays and Fridays. Entertainment: "Hermanos Los Duques".

HAPPY HOUR: from 6 - 7 p.m. daily in the Troepial Lounge; (pay for one drink and get two!) Free local snacks.

TUESDAYS: Steak I Bake from 8 - 10 p.m. on the terrace. Showtime: "Annie" the bellydancer and live steelband music.

SATURDAYS: Creole Night Native Food Dinner Buffet and folkloric show. Dancing till 12:00 midnite with "Hermanos Los Duques".

Princess Beach
HOTEL & CASINO - TEL. 614944
Where the price is welcome and the welcome is priceless.

LA CAVE DE NEPTUNE PRESENTS

NELSON MUNOZ in a Hot Musical Review
"TROPICAL Y CALIENTE"

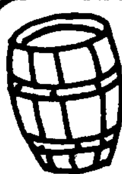
Showtime: Weekdays 11 p.m. Friday & Saturday 2 shows: 11:00 p.m. and 1 a.m. Cover charge fls. 7,-- min. consumption fls. 11,-- p.p. Live music by Plaza Combo for your dancing pleasure.

The Penthouse Dining Room & Lounge. For dinner or a drink atop of Willemstad. Sensational view. Table d'Hote menu (3 menu meals) from fls. 28,-- NIGHTLY from 7 to 11:30 p.m. LOUNGE from 5 p.m. - 12 midnight.

THE WATERFORT, enjoy lunch in a unique atmosphere. Prices start at fls. 9,-- Open Monday to Friday from 11:30 p.m. - 2:30 p.m. ONLY.

KINI KINI BAR 10 a.m. - 2 a.m. Sun. to Thurs. Dancing with Tropical Combo Fri., Sat. & Mon. 10 p.m. - 2 a.m.
HAPPY HOURS 5 p.m. - 7 p.m. daily.

Curaçao Plaza
Hotel & Casino

THE BARREL...
On Kerkstraat 12...
in the heart of Punda!
Sandwiches, drinks, Italian and Criollo dishes. Open 8am – 7pm;
Meals served 9 – 4. Take-out: tel. 613025.

TAKE HOME SOME TODAY !
super
TA MIHO
ICE CREAM – MILK – JUICE

ONTVANGEN

Mooie combinaties bloesjes, truitjes, broeken, broekrokken en rokken.
Sportieve en geklede jurken

Boutique Lilou
Caracasbaaiweg

MARKETING CURSUS

een geheel nieuwe opleiding

Bedoeld voor: handelslieden, verkoopleiders, vertegenwoordigers, salesmen, salesladies en voor iedereen die een produkt of service te verkopen heeft.

Georganiseerd door LEM

Inzicht zal U worden bijgebracht in:
Marktanalyse, marktbenadering, marktbewerking en marktontwikkelingen.
Er is geen bepaalde vooropleiding vereist.
CURSUSDUUR: 5 maanden
LESAVOND : Woensdag 8 - 10 uur
LESGELD : f. 35,— p.m.
AANVANG : 8 april
INSCHRIJVINGEN: Bij **LEM**, Wilhelminaplein, tel. 612640
Het inschrijfgeld bedraagt f. 15,—. Bel op tussen 15 - 20 uur.

Enjoy **Coca-Cola**
Anywhere! Anytime! Anyhow!

Budget Rent a Car
BUDGET'S
in the airport terminal phone 83466

MAIN OFFICE	HOTEL HOLIDAY INN	HOTEL PRINCESS ISLES	HOTEL PLAZA
83466	25440 - 25400	614920 - 614944	612500

Apollinaris
THE BEST MIXER

OP ONZE DAMESAFDELING

hebben wij een **hele grote zending** binnengekregen speciaal voor de komende feestdagen.
o.a.: allerlaatste modellen

* *Truien - * Bloesjes*
* *Baggy Pantalons*
* *Kniebroeken*
* *Jurken -*
* *Slacksets*

Kortom, alles wat een dame nodig heeft.

CASA LEON
Breedestraat (O) Heerenstraat (P)

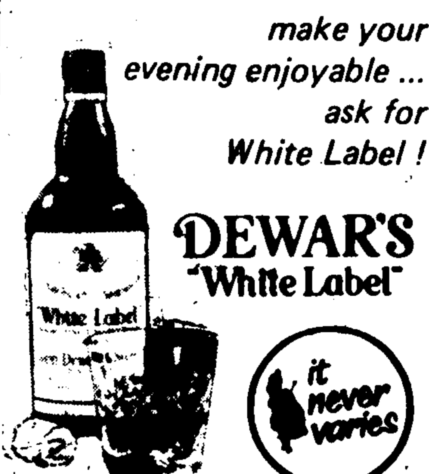
AMSTEL
THE ONLY BEER IN THE WORLD BREWED WITH DESTILLED SEAWATER!

AMSTEL E SERBES MAS PURU NA MUNDU!

WINDSURFERS!
JUIST ONTPAKT!
Nieuwe sortering en accessoirs.
Neem die van U mee vandaag.
Spanish Water Holiday
Tel. 611211 - 672003.

make your evening enjoyable ... ask for White Label !

DEWAR'S "White Label"

MAKE YOUR WEEKENDS ENJOYABLE!
buy a
Windsurfer, Sunfish or Boston Whaler
Spanish Water Holiday - Tel. 672003 - 611085

RYSTTAFEL INDONESIA RESTAURANT
Nasi Rames, Nasi Goreng Rijsttafel at Lunch, Rijsttafel evenings. Open from 12 p.m. to 3 p.m. and from 6 p.m. to 11 p.m. Reservations tel. 612915. Closed on Sundays. Airconditioned.

VRIJDAG 3 APRIL 1981
NAPA
AMIGOE-WEEKENDBIJLAGE

Geert Lubberhuizen over Antilliaanse uitgeverij

Heel belangrijk is wie de leiding krijgt.....

"Na vijf jaar zal een Antilliaans uitgeverijtje in principe winstgevend moeten zijn. Ik geloof in de bestaansmogelijkheid ervan, als men maar kleinschalig begint. Vaak is de opzet van een nieuw project te groots: mooie gebouwen, luxueuze kamers, dikke salarissen en ... geen boeken. Maar dat is niet de bedoeling." Geert Lubberhuizen, directeur van uitgeverij De Bezige Bij, lacht smakelijk. Sinds zijn reis door de Antillen om te adviseren bij de opzet van een Antilliaanse uitgeverij hebben zijn ideeen zich uitgekristalliseerd.

"Tweeeneenhalve man zijn genoeg om te zorgen dat er manuscripten binnen komen en dat er boeken van gemaakt worden. Dat blijkt in Nederland bij In de Knipscheer. Maar de organisatie van de distributie reken ik niet bij die tweeeneenhalve man. De uitgeverij zou moeten aansluiten bij de bestaande distributiesystemen. De bibliotheekbus zou boeken kunnen gaan verkopen. Op de Bovenwinden heb ik contact gehad met de vrouw die er de Beurs verspreidt. Ze doet dat heel goed en zou zonder meer de boekendistributie op zich kunnen nemen. Ik ben ook bij de bestaande boekhandels geweest. Eddine/Van Dorp houdt ermee op als uitgever, zij willen hun pakket best inbrengen. Salas geeft in de toekomst ook nauwelijks meer uit. St. Augustinus houdt er ook mee op, maar hun distributiesysteem houden ze in stand. Daar ligt ook een mogelijkheid."

Heel belangrijk is wie aan de leiding van de Antilliaanse uitgeverij komt te staan. Lubberhuizen licht één aspect van zijn werk toe met Tip Marugg. "Toen ik op Curacao was, heb ik Tip Marugg opgezocht. Hij had een roman al twee jaar lang bijna af. Ik denk, dat die roman al lang af was, als er een uitgever op Curacao zou zitten. Ik zei tegen hem: "Op 15 maart wil ik dat boek hebben, dan word ik 65 jaar." Dat hebben we afgesproken. Daarenboven gaan we WEEKEND-PELGRIMAGE in het najaar herdrukken. Een uitgever moet manuscripten uit de handen van de schrijvers trekken. Hij moet ze begeleiden, een zaak runnen, dus manager zijn en boeken produceren."

GROOTSTE PROBLEEM

Volgens de geruchten zal die uitgever Ro de Palm heten. Is dat zo? Lubberhuizen: "Ro de Palm heeft me op de Antillen rondgeleid in zijn functie als voorzitter van de commissie van voorbereiding. Hij is het best op de hoogte, daarom is hij het geschiktst om de voorbereidingsfase af te sluiten en aan de wieg te staan bij de oprichting van een Antilliaanse uitgeverij.

Maar dat houdt niet in, dat hij uitgever moet worden. De man of de vrouw die dat werk gaat doen, moet nog gevonden worden, want Ro de Palm is er te oud voor, dat werk vereist een jonger iemand. Het vinden van de geschikte man of vrouw is misschien wel het grootste probleem."

Een ander probleem lijkt mij de Antilliaanse auteurs te zijn die tot nog toe zelf hun boeken produceerden en daar veel meer dan de gebruikelijke tien procent mee verdienden. Zij moeten ertoe gebracht worden, om hun werk bij de Antilliaanse uitgeverij onder te brengen. Anders zou het een uitgeverij met alleen slecht verkopende auteurs worden. Lubberhuizen: "In het zelf produceren van boeken gaat veel werk zitten. Zelf laten drukken, alles zelf regelen, zelf financieren en er tenslotte zelf mee de hort op: verkopen aan vrienden, kennissen, relaties en weet ik veel allemaal. Neem bijvoorbeeld Pierre Lauffer, die ik graag op Poetry International in Rotterdam gehad had, maar die wegens zijn gezondheid niet kon gaan. Hij heeft altijd in eigen beheer uitgegeven omdat er geen andere mogelijkheid was. Veel boeken heeft hij nog in huis, die de kans niet krijgen om daar terecht te komen, waar ze zouden moeten zijn. Als je een goed distributie-sys-

Door onze medewerker B. Jos de Roo

teem hebt, kiezen de mensen die boeken in eigen beheer uitgeven wel eieren voor hun geld.

MEER SCHRIJVEN

Als een auteur echt auteur is, heeft hij geen tijd om allerlei dingen erbij te doen, dan wil hij meer tijd hebben om te schrijven. Dan laat hij al dat werk graag door een uitgeverij doen, zodat hij in plaats van dat ene boekje in een jaar of in de twee jaar, misschien wel twee boeken per jaar schrijft.

Daar komt bij dat je op de Antillen niet de Nederlandse prijsopbouw moet nemen, waar de auteur tien procent krijgt, de boekhandel 43%, 20% nodig zijn voor de produktiekosten en 16% voor de overheadkosten van de uitgeverij. In de Antilliaanse verhoudingen is de auteur veel meer betrokken bij de distributie. Dan moet er ook een hoger percentage tegenover staan.

Natuurlijk houd je altijd de gevallen dat de mensen het makkelijk zelf kunnen doen en het ook kunnen betalen. Maar je moet het op de lange termijn zien. Het is ook een ontwikkeling bij het schrijven, die dingen tellen mee."

PINDANOOTJES

In zijn advies heeft Geert Lubberhuizen zoveel mogelijk willen aansluiten bij wat er op de Antillen is. Dat geldt ook de manier van boeken aan de man brengen. Lubberhuizen: "Een van de mensen zei me dat ik erom denken moest, dat boeken op de Antillen verkocht worden als pindanootjes. De Nederlandse manier van boeken verkopen moet je dus helemaal vergeten. Je moet met de boeken de markt opgaan, met kraampjes werken, auteursbijeenkomsten in culturele en jeugdcentra beleggen. En als er een bibliotheekbus is die rondrijdt, dan kan ik me voorstellen, dat de boeken van de Antilliaanse uitgeverij meegenomen en verkocht worden. Ik geloof dat het samenspel van bibliotheken en uitgeverij op de Antillen van heel groot belang kan zijn."

LEESCOMITE

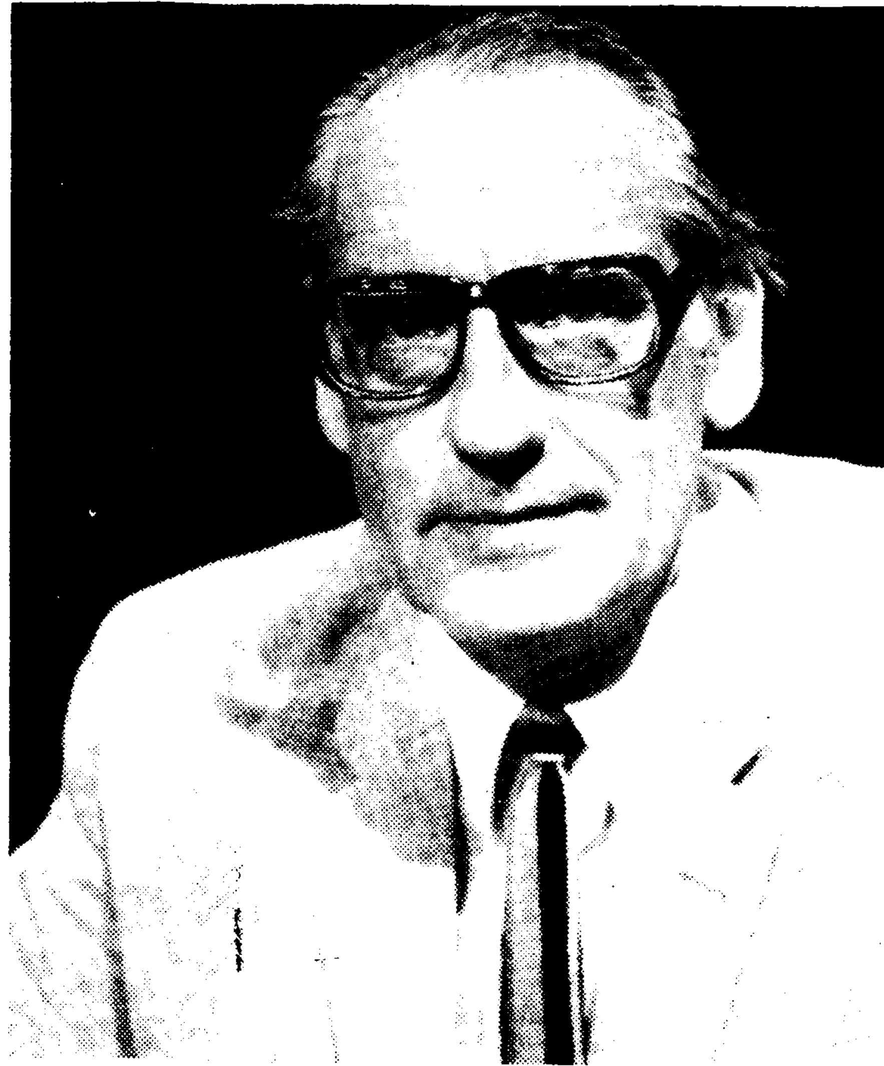
Hoe belangrijk Lubberhuizen dit samenspel vindt, blijkt als hij zijn ideeen uiteenzet hoe de uitgeverij zou kunnen bepalen welke wel en welke werken niet uitgegeven moeten worden. Lubberhuizen: "Toen ik op de Antillen kwam, hoorde ik daar vreemde dingen over. Men wilde zelfs werken met een dubbele geheimhouding. Het beoordelingscomité zou onbekend moeten zijn en het zou anonieme manuscripten moeten beoordelen. Dus: niemand zou moeten weten wie las en het comité zou niet moeten weten wat het las. Rosario zei tegen me: "Je denkt toch niet dat ze het niet herkennen als ze een boek van mij lezen?" En gelijk heeft hij. Je moet heel open in die dingen zijn. De namen van de redactie moeten bekend zijn en men moet weten wat men leest. De man of vrouw die uitgever wordt, moet worden bijgestaan door een leescomité van drie of vier mensen die beoordelen wat binnenkomt. Dat leescomité zou gezocht kunnen worden onder de bibliothecaressen. Zij hebben regelmatig met boeken te maken en de bibliotheken op alle eilanden zijn fantastisch georganiseerd. Het zijn hele goeie mensen.

Zo'n comité is in het begin nodig, maar het kan best zijn dat er in de loop van de tijd plotseling een man of vrouw verschijnt die in staat is het allemaal zelf te doen."

De Antilliaanse uitgeverij moet een uitgeverij worden die in het bezit is van de schrijvers. Dat staat voor Lubberhuizen als een paal boven water:" Alleen in de vorm kan men over drie, vier of vijf ton van de Sticusa beschikken. Je krijgt het geld niet voor een andere vorm. Het juiste bedrag moet overigens nog bekeken worden."

In de cooperatieve organisatievorm zijn de schrijvers leden die een bestuur kiezen, dat weer een directeur aanwijst die het beleid vormt. Maar wie bepaalt in het begin wie lid kan worden? Lubberhuizen:"In Nederland hebben we precies hetzelfde probleem. Maar omdat we al bestaan is het eenvoudiger. Een schrijver moet eerst al twee boeken hebben bij de cooperatie hebben uitgegeven, voordat hij uitgenodigd kan worden om lid te worden van de cooperatie.

Dat valt in het begin op de Antillen niet te doen. Ik denk dat je moet starten met iedereen die werk klaar heeft liggen. Dat werk zal beoordeeld moeten worden en op basis van die beoordeling zal besloten moeten worden of man wel of niet lid kan worden. Er zijn nu eenmaal mensen die denken dat ze schrijver zijn, maar die naam in het begin niet moeten hebben. Die mensen lopen hier in Nederland natuurlijk ook rond, heel veel zelfs, want er wordt veel geschreven. Een selectie zal er moeten zijn, want anders krijg je een groep mensen die veel te groot en veel te breed is. Daar zullen wel problemen van komen, er zal wel ruzie van komen. Nou ja, goed, dat is het best waard."

"Er zal wel ruzie van komen............ nou ja goed, dat is het best waard".

De mens.....het wezen dat boven zichzelf wil staan

(Door ds. W.J.H. Baart)

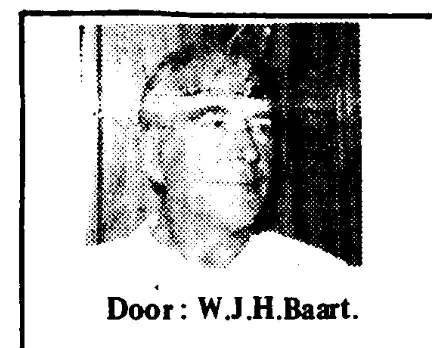
Van alle levende wezens is de mens het enige dat het vermogen bezit om door zijn wil en verstand zijn begeerten te beteugelen en te besturen. Het dier wordt gedreven door zijn instincten en het blijkt daarmee goed af te zijn: het verricht alle handelingen die noodzakelijk zijn voor de instandhouding van het individu en van de soort. De mens komt tot op zekere hoogte ook wel goed uit met het volgen van zijn biologische driften, maar daarmee is hij er toch niet helemaal. Om te beginnen is er de samenleving, waarvan hij deel uit maakt en die rekening houdt met de belangen van anderen.

MAAR er is nog een andere reden, waarom de mens gedwongen is om zijn driftleven te bedwingen. Zijn verstand vertelt hem namelijk, dat het belangrijke voordelen kan opleveren, wanneer hij op een bepaald ogenblik in staat is om zijn begeerten te beheersen en prioriteit te verlenen aan een bepaald doel, waarvoor hij alle kracht en kunde en concentratie nodig heeft. Om een simpel voorbeeld te geven: een jager die ingespannen bezig is het wild te achtervolgen, moet zich kunnen bedwingen als hij neiging krijgt om zijn dorst te lessen. Toegeven aan zijn dorstgevoel zou hem net even te veel kunnen ophouden, waardoor hij het spoor zou verliezen.

Het verstand leert ons om voorrang te geven aan die gevoelens en aan die begeerten die op het moment het grootste rendement kunnen afwerpen.

Het verstand leert ons dat .... Maar in werkelijkheid doen wij lang niet altijd wat het verstand ons leert! En het is opvallend dat de ene mens er veel meer moeite mee heeft dan de ander. Soms blijken de begeerten oppermachtig te zijn en worden verstand en wil aan de kant geveegd. Dan is de mens als een ongebreideld paard dat op hol is geslagen. Hij wordt meegesleept door blinde driften en dat brengt risico's mee.

Het ideaal is de mens, die zichzelf in de hand heeft, die verstandig overlegt en zijn beslissingen zorgvuldig overweegt en ze vervolgens consequent

Door: W.J.H.Baart.

uitvoert, met het vermogen om als de omstandigheden blijken te veranderen, opnieuw het proces van het overleggen op gang te brengen. Dat is een ideaalbeeld, maar meestal bereiken wij niet meer dan een compromis.

Als onze wil niet sterk genoeg is gebleken, dan doen wij de ervaring op die de apostel Paulus op de volgende formule heeft gebracht: "het wensen is wel bij mij aanwezig, maar het goede uitwerken kan ik niet. Want niet wat ik wens, het goede, doe ik, maar wat ik niet wens, het kwade, dát doe ik". (Romeinen 7 vers 19).

Dit is een gaaf stukje psychoanalyse dat door geen moderne psychiater aangevuld hoeft te worden. De goede wil is wel aanwezig, maar vaak zijn wij niet bij machte om die ten uitvoer te brengen.

Soms lijkt de mens op een circusclown, die geweldig zijn best doet om een truc tot een goed einde te brengen, maar die voor het einde faalt en op zijn gezicht valt. De mensen op de tribune kijken er naar en lachen er om. Maar beseffen zij wel, dat zij eigenlijk naar zichzelf kijken en om zichzelf lachen? Want wij zijn heel vaak die falende clown.

De verhalem van de schelm Nanzi, eeuwen geleden uit West-Afrika naar West-Indie overgebracht, hebben daardoor zo'n onuitroeibaar voortbestaan, doordat zij iets verwoorden van een stukje menselijke werkelijkheid. De schelm Nanzi wordt gedreven door zulke ontembare begeerten, dat hij zichzelf keer op keer in het grootste gevaar begeeft. Dat heeft Nanzi gemeen met de schelmfiguren uit andere culturen: hij kan zich niet inbinden en handelt tegen beter weten in. En juist daarin herkennen wij mensen onszelf.

In het Nieuwe Testament wordt de innerlijke verscheurdheid van de mens herhaaldelijk ter sprake gebracht. Paulus gebruikt de tegenstelling van "vlees" tegenover de "Geest". Het vereist een zorgvuldige studie om aan te geven in welke betekenissen deze woorden in het Nieuwe Testament gebruikt worden. In Romeinen 7 kan vlees de aanduiding zijn van de onbekeerde mens. En met Geest wordt bedoeld de Geest van God, ook de Geest van Christus. Wanneer over de mens gesproken wordt als "vlees", dan doemt weer dat beeld op van dat ongebreidelde paard dat op hol is geslagen: de mens overheerst door zijn begeerten, waar zijn verstand en wil machteloos tegenover staan.

Maar als de mens ontvankelijk is voor de leiding van de Geest van God, de Geest van Christus, dan kan de mens de situatie in de hand leren houden. En is er niet alles voor te zorgen om dat te leren? Wie kan er vrede mee hebben om niet baas over zichzelf te zijn? Wie krijgt geen hekel aan zichzelf als hij keer op keer niet over voldoende wilskracht en doorzettingsvermogen blijkt te beschikken om datgene te bereiken, wat hij in feite graag wil?

Wij houden niet zo erg van discipline. Dat woord doet ons denken aan het leger en aan commando's, die blindelings moeten worden opgevolgd. Maar wat wij toch niet kunnen missen is: zelf-discipline.

In zelf-discipline moeten wij onszelf oefenen, zoals eigenlijk alle waardevolle kundigheden alleen verkregen kunnen worden door oefeneing. Er zijn allerlei methoden denkbaar voor het bereiken van zelf-discipline. Men kan ze funderen op het nut, dat er mee bereikt wordt, of op onze levensbeschouwing, christelijk of niet-christelijk.

De mens zal zo lang hij op aarde leeft, het schepsel zijn met het verlangen om boven zichzelf te staan, zichzelf meester te zijn, zichzelf in de hand te hebben, opdat zijn begeerten niet met hem op de loop gaan met als onvermijdelijk gevolg: mislukking.

Schijndode

STROUD, ENGELAND — De 32-jarige Britse mevrouw Jacqueline Rosser die leed aan de afslankziekte anorexia nervosa en die door arts Graham Voss dood was verklaard, is, bijgekomen' toen zij uit haar lijkkist werd gelegd op de aflegtafel van het mortuarium. Begrafenisondernemer Barrie White vertelde gisteren dat hij op het gezicht van mevrouw Rosser een glimlach had opgemerkt die er voordien niet geweest was en dat iemand van het mortuarium had opgemerkt dat zij weer was gaan ademhalen. Er werd een levensgeestenploeg bij gehaald en na 24 uur, intensive care' ontwaakte zij uit bewusteloosheid.

De vader van mevrouw Rosser, Harry Harris, zei dat hij het de dokter niet kwalijk nam dat zijn diagnose onjuist was geweest.

,,Ook ik was ervan overtuigd dat mijn dochter klinisch dood was. Ik denk dat de bewegingen van de lijkwagen haar hart hebben gereactiveerd", zei hij. Nadat zij was bijgekomen at mevrouw Rosser een licht maal met haar familie.

Ex-echtgenoot Lionel Rosser, vertelde dat hij op het punt had gestaan de twee aan hem toegewezen jongens uit het huwelijk op de hoogte te stellen van de dood van hun moeder, toen er een tweede telefoontje kwam met de medeling dat zij nog leefde. ,,Een enorme schok was dat", zei hij.

Curacao rond de eeuwwisseling

"Del Curacao que se va" herdrukt

Archieven aanleggen is nooit het sterkste punt geweest van Curacao. Zo kon het gebeuren dat een werk dat genoemd wordt in elk overzicht van de Antilliaanse letterkunde, tot voor kort moeilijk verkrijgbaar was.

Lof dan ook aan de uitgever die "Del Curacao que se va" van John de Pool opnieuw heeft uitgegeven. Wie de uitgever is, dat blijft de koper vooralsnog duister, want zijn naam ontbreekt in het boek: uit de kranten weten we dat de Sektie Kultuur van het Eilandgebied de her-uitgever is.

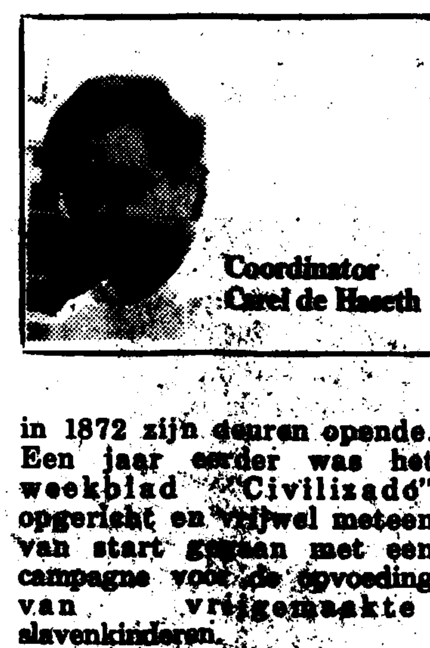
Het zou de naamloze uitgever ook zeker gesierd hebben als de her-uitgave van een boek van dit kaliber, voorzien was van een inleiding, verklarende noten en een biografie van de schrijver.

John de Pool (1873-1947) behoorde tot de Spaanse school in de Antilliaanse letterkunde. De auteurs van deze school vertoonden een voorkeur voor de Spaanse taal en voor romantische motieven. Naast John de Pool waren andere belangrijke vertegenwoordigers van deze school Adolfo A. Wolfschoon (1868-1889), David M. Chumaceiro (1877-1922), David Dario Salas (1872-1937) en de meest bekende Joseph (Jo) Corsen (1855-1911).

In "Del Curacao que se va", dat voor het eerst in 1935 verscheen, geeft John de Pool op half-melancholieke, half-ironische toon een beeld van Curacao rond de eeuwwisseling.

Wat een bespreking van "Del Curacao que se va" zo bemoeilijkt is het feit dat het boek is opgebouwd uit meer dan zeventig rubrieken over zeer uiteenlopende onderwerpen.

Op het gevaar af dat belangrijke onderwerpen uit de boot vallen, heb ik de rubrieken in de volgende vijf kategorieen verdeeld: a. Volkskunde, b. Kunst en cultuur, c. Onderwijs, d. Personen en e. Gebeurtenissen.

Coordinator Carel de Haseth

VOLKSKUNDE

Dit gedeelte beslaat onderwerpen als Ocho Dia, Zumbi, Nanzi koe zeze, Nachtwakes, Begravenissen, Huwelijken, Communiefeesten, Huisraad, Klederdracht, Papiamentoe, Kerstavond en Oudejaarsavond.

Veel nieuws staat er niet bij deze onderwerpen. Ironisch genoeg had ik het meeste wat John de Pool over deze onderwerpen schreef, al gelezen bij *"Volkskunde van Curacao* van Nicolaas van Meeteren. Een Boek dat twaalf jaar na *"Del Curacao que se va"* verscheen, maar eerder herdrukt werd, nl. in 1977!

De mening van John de Pool over Ocho Dia komt zelfs verouderd over na het verhelderend artikel van professor Triebels over dit onderwerpen in de *"Ñapa" van* 5 september jl.

Bepaald archaisch is ook een zin als *roncaba el tambor que daba miedo*" (p.80)

KUNST EN CULTUUR

Deze kategorie omvat de rubrieken, die gaan over muziek, de schilderkunst, het toneelleven en uiteraard de Spaanse school.

In de rubriek "Liras Enmudecidas" bespreekt de Pool alle auteurs van deze school. Ook het bloeiend toneelleven komt uitgebreid aan de orde en onverbrekelijk daarmee verbonden het "Teatro Naar", dat gevestigd was in wat nu het gebouw is van het Departement van Financien.

John de Pool maakt zich erg boos over het feit dat als er een nieuwe schouwburg gebouwd wordt, dit eerst "Stadsschouwburgh" genoemd wordt, later "Roxy", in plaats van "Teatro Naar". Anno 1981 [illegible] Alto", Jacobo Naar nog steeds vergeten!

De meest bedreven kunstvorm was echter muziek, tot ... het gouvernement bepaalde dat een piano een luxe-artikel was en dus voor belasting in aanmerking kwam! Vanzelfsprekend komt ook het tijdschrift "Notas y Letras" ter sprake, waarin wekelijks (!) nieuwe composities van Curacaosche musici, gepubliceerd werden.

ONDERWIJS

Tussen neus en lippen door beschrijft John de Pool de onderwijssituatie uit zijn tijd. De twee bekendste scholen waren "Welgelegen" ("Habaai") en "Colegio Santo Tomás". Aan deze laatste school waren o.a. verbonden: Adolfo Wolfschoon, de briljante Mikel Romer, de kleurrijke aartsbisschop-pater Baralt en Jo Veris, die later hoogleraar werd in Valencia.

De opmerkelijkste school was de "School di Civilizadó" die in 1872 zijn deuren opende. Een jaar eerder was het weekblad "Civilizadó" opgericht en vrijwel meteen van start gegaan met een campagne voor de opvoeding van vrijgemaakte slavenkinderen.

John de Pool: "Del Curacao que se va"
Heruitgave: Sektie Cultuur Eilandgebied Curacao 1981.

Maar de "School di Civilizadó" was zijn tijd te ver vooruit. Men kon toen nog niet accepteren, dat ook slavenkinderen recht hadden op onderwijs en de school ging over de kop toen overheidssteun uitbleef.

PERSONEN

Markante figuren uit die tijd als de musicus-uitgever Augustin Bethencourt, de veelzijdige Dr. Capriles, de filantroop Lou Maduro, de advocaat Abraham Chumaceiro, worden elk in een aparte rubriek besproken.

Ofschoon niet uit zijn tijd besteedt de Pool veel aandacht aan Piar, Brion en Bolivar als gast op Curacao.

De Pool roemt het strategisch inzicht van Piar. Toen in de beginjaren van de Onafhankelijkheidsstrijd Bolivar geen [illegible] krijgen in V[illegible] veel succes probeerde om Caracas in handen te krijgen, veroverde Piar het Oosten van Venezuela. Op deze wijze verschafte hij Bolivar een pied-à-terre in Venezuela en de gedemoraliseerde troepen van Bolivar een broodnodige overwinning.

GEBEURTENISSEN

Tenslotte besteedt de Pool aandacht aan twee zaken, die voor erg veel beroering gezorgd hebben binnen de toenmalige Curacaosche gemeenschap: de affaire Sassen en de Antillenrechten. Twee zaken, die beiden als oorzaak hadden de uitzetting uit Curacao, van de politieke vluchteling later president Guzman Blanco. Overigens was Curacao fel gekant tegen de uitzetting.

De Antillenrechten hadden een desastreuze uitwerking op de Curacaosche economie, en de jeugd zocht zijn toekomst elders. John de Pool schrijft over Curacaoenaars, die naar Costa Rica gingen om de spoorweg aan te leggen. Anderen vinden emplooi in Panamá, waar toen het kanaal gegraven werd.

Met de twintigste eeuw moeten de Curacaosche gondels, de pittoreske "ponchis", plaats maken voor de ponton-brug en de gemotoriseerde "botos". Ook vindt de opkomst plaats van fotografie, electriciteit en telefoon.

Bepaald spectaculair waren de gebeurtenissen rond het schip "Mediator", dat na in de [illegible] verdween.

CONCLUSIE

Enerzijds ademt "Del Curacao que se va" een nostalgische, romantische sfeer. Anderzijds heeft de Pool ook een speelse stijl. "Del Curacao que se va" zit boordevol anekdotes: L.B. Smith die tegen het einde van een feest bij hem thuis "Home Sweet Home" speelde als stille wenk voor die gasten die nog niet begrepen hadden dat het feest afgelopen was; de huurder die nooit zijn huur betaalde, maar die een mis liet opdragen voor zijn overleden huisbaas; de duellist die een harnas van blik onder zijn kleren verborgen had, enz.

In "Del Curacao que se va" klinkt ook een verwijt door. John de Pool vindt dat Curacao zijn grote figuren geen eer aandoet. Toen Venezuela ons vroeg waar Brion begraven lag, wist niemand dat met zekerheid te zeggen. Enrike Ecker, de grote bacterioloog die Curacao heeft voortgebracht, zegt weinigen wat. Jacobo Naar is een ander voorbeeld.

Kortom "Del Curacao que se va" is een kostelijk amusant, maar tegelijkertijd leerzaam boek, met een schat aan gegevens over het Curacao van rond de eeuwwisseling.

WALTER PALM

TOON HERMANS: GEDACHTEN IN KLEUR

"WAAR BEN JE?" van Toon Hermans is een heel charmant boekje over de mens, diens beleven van zichzelf, de natuur en de medemens. Het is een plaatjesboek vol rijpheid en wijsheid. De erg leuke tekeningen (in kleur) zijn van hemzelf. Het uiterlijk van het boek is ook aantrekkelijk.

STIJL

De stijl is typerend voor Hermans: poetisch-gevoelig, met een zachte humor die eerder haar inspiratie zoekt in het kleine detail dan in het grootste gebaar. Toon Hermans is een taalkunstenaar - dat wisten we allang, zult u zeggen. Goed dan, ik zal even zwijgen en hem zelf aan het woord laten:

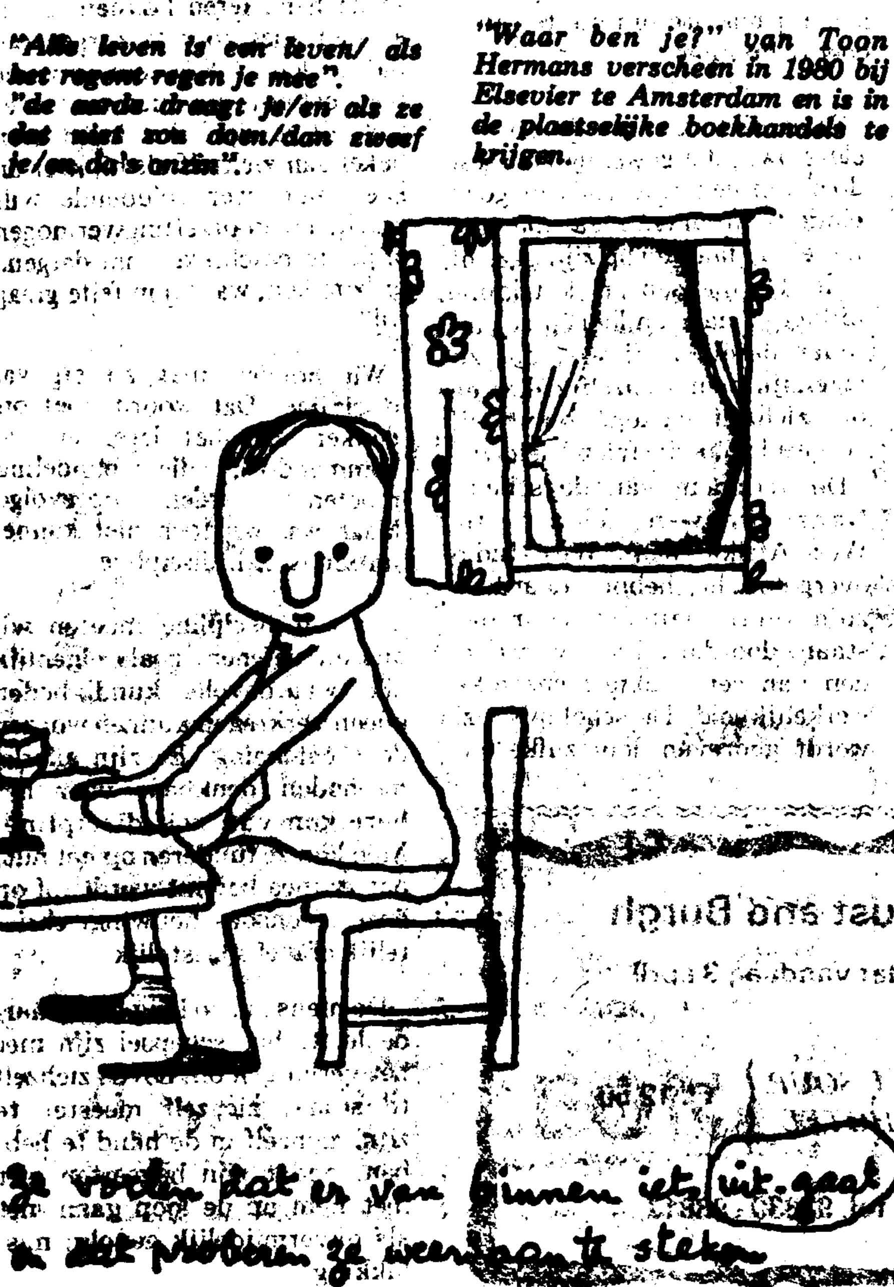
"Alle leven is een leven/ als het regent regen je mee".
"de aarde draagt je/en als ze dat niet zou doen/dan zweef je/en da's onzin".
"als de avond valt/nemen de meeste mensen een glaasje/ze voelen dat er van binnen iets uit-gaat/en dat proberen ze weer aan te steken".

GEEN VUURWERK

In de loop der jaren is de stijl verstilder, liever geworden. Misschien iets te verstild; ik had er af en toe een beetje "vuurwerk", dynamiek tussen willen zien; het lieve dreigt soms zoet te worden! Maar er blijft toch nog voldoende pit over en pure levensvreugde. "WAAR BEN JE?" van Toon Hermans is een boek om op tafel te laten liggen en er bij tijd en wijle in te lezen, bijvoorbeeld als je je gedeprimeerd voelt. Het zal zeker helpen! Een heel fijn boek!

JULES MARCHENA

"Waar ben je?" van Toon Hermans verscheen in 1980 bij Elsevier te Amsterdam en is in de plaatselijke boekhandels te krijgen.

Ik en de wereld

De schrijver als auto-criticus

Na de verhalenbundels Wees niet zo burgerlijk van 1967 en De werkelijkheid van Delta D van 1970 publiceerde J.S. Henriksson nu haar eerste roman onder de titel De lakense bril van Miriam H.

In de eerste zin ontvangt een hoofdambtenaar, G., een zestiental 'berichten' van zijn vrouw Miriam die hem verlaten heeft en nu in Frankrijk woont. Aan het eind van de roman wordt verteld dat G. de berichten leest en besluit, na zich flink wat moed ingedronken te hebben, haar op te bellen. Dan zijn we 269 bladzijden verder en in het vijfde en laatste deel, maar nog steeds is het dezelfde ochtend op hetzelfde ministerie waar G. werkt. Het tussengedeelte bevat de 'geschiedenis' van Miriam: haar jeugd het Nederlandse Friesland; haar huwelijk in Limburg; haar bekenden; haar familie; haar daden; haar gedachten; haar dromen; haar sprookjes die ze als schrijfster produceert, die allemaal als herinneringen en berichten minutieus beschreven worden.

Aldus vormt de roman een mooi specimen van wat men in Nederland het ik-tijdperk is gaan noemen. Ik citeer van bladzijde 165. "Als iemand mij zou zeggen, 'je bent altoos met jezelf bezig', zou ik antwoorden, 'so what' of 'dat ben ik niet met je eens'. Ik heb niet de indruk meer met mezelf bezig te zijn dan met een verzameling waarin ik veel tijd en moeite heb gestoken en die ik wel aardig vind om te bekijken (...) maar die me verder niet bijzonder interesseert".

Of een ander citaat, van bladzijde 187: "Het Dietse oog richt zich op de eigen navel, huis en hof, de derde wereld, het uitdijende heelal".

Wie van deze navelstaarderij en de objectivering van het eigen ik houdt, moet deze roman beslist lezen, want hij is bijzonder knap geschreven. Structuur en stijl zijn ambitieus, maar geslaagd. Miriam komt als hoofdfiguur van het drama dat leven heet, haarscherp naar voren. Ook het burgerlijk — onburgerlijke milieu dat ze tenslotte ontvlucht, wordt bijvoorbeeld via de markante figuur van Oom Hindrik zeer humoristisch in scène gezet.

Een zwakke kant vind ik het maniërisme waarvan de schrijfster niet vrij te pleiten is, getuige bijvoorbeeld de cryptische titel, de aanduiding 'motorische momenten' voor wat gewoon herinneringen zijn, het veelvuldig gebruik van Frans, Engels en Duits. En wie draagt zijn boek in vredesnaam op aan 'Plumpudding, mijn overleden egel' en wil desondanks serieus genomen worden? Deze eigenaardigheden zijn natuurlijk niet objectief te laken' maar getuigen alleen tegen mijn persoonlijke voorkeur die ik in deze ruim 269 woorden toch even kwijt moest, na 269 bladzijden overgeleverd te zijn geweest aan die intrigerende ik — Miriam en haar levensvisie.

WIM RUTGERS.

De lakense bril van Miriam H. J.S. Henriksson

Geboorte van literatuur

Jamaicaan vertaald

In Jamaica is er een sloppenwijk die boven op de vuilstortplaats gebouwd is: de Dungle. Wie daar eenmaal woont, ontkomt er nooit aan. Dit is de korte inhoud van Orlando Patterson's werk DE MYTHE VAN SISYPHUS. Een roman die nu in het Nederlands vertaald is. Het hoertje Dinah probeert echter wel de Dungle te ontvluchten. Ze gaat bij een politieagent wonen, maar het samenleven met hem vindt ze te saai. Ze ruilt hem in voor de leider van een religieuze sekte. Dat wordt haar noodlottig, want een rivale zorgt ervoor dat zij beschuldigd wordt van de moord op hem, waarop de fanatieke gelovigen haar lynchen.

DE MYTHE VAN SISYPHUS voert de lezer [illegible] wereld van culten en sekten. De mensen van de Dungle zijn Ras Tafarians. Hun [illegible] zijn naar Ethiopië en de achterblijvers onder leiding van de geflipte priester Solomon wachten op bericht.

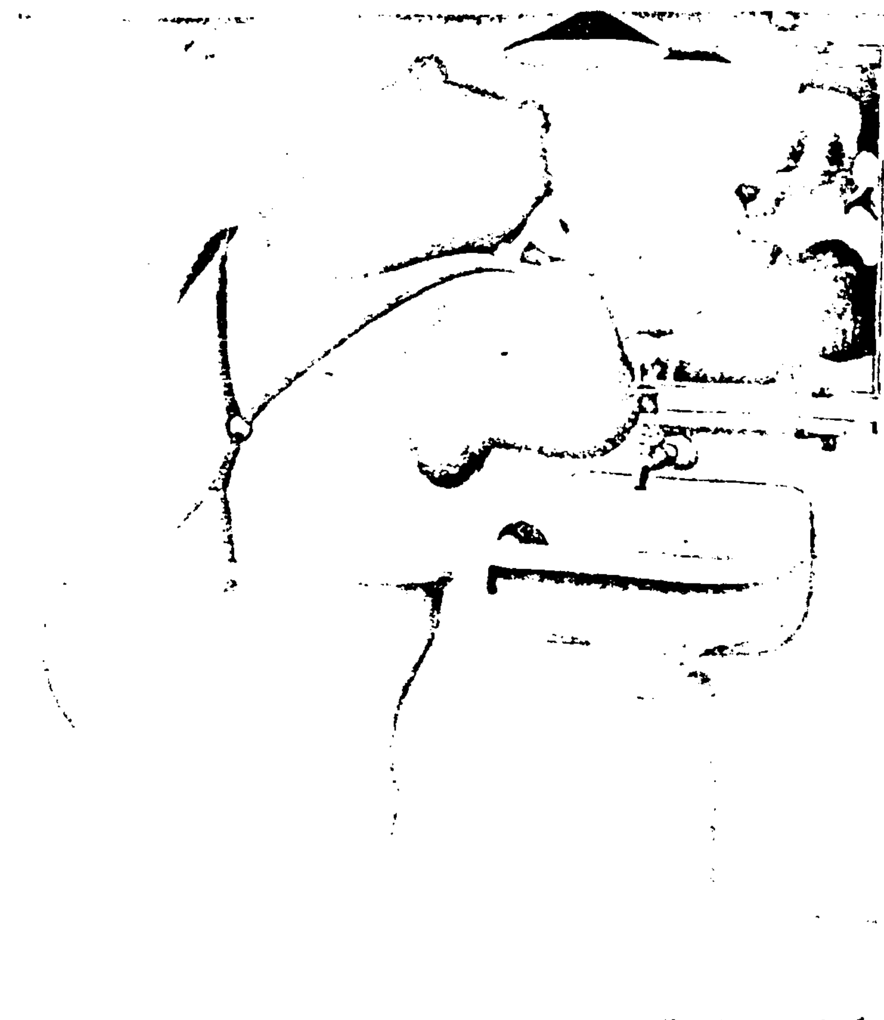
De roman eindigt met het aangrijpende beeld, dat Dinah's oorspronkelijke man met het verminkte lijk van Dinah in zijn armen samen met de andere Ras Tafarians [illegible] boot die Haile Selassie zal sturen. Maar Broeder Solomon weet dan al dat deze boot nooit zal komen. Twee broeders verwijten hem, dat hij de arme stumpers belazerd heeft. Maar Broeder Solomon vindt het geen arme stumpers. Hij zegt: "Het zijn goden. Zie je dat niet? De stumpers zijn stuk voor stuk het oertype van de nar die zijn komische rol zo goed speelt, dat hij niet langer beseft, dat hij acteert. Zien jullie dat niet, Broeders? Ieder van hen is een levend symbool vol onthullende betekenis. Zie maar! Ze hebben één, twee, vijf, nee, twaalf uur voor zich voordat het schip komt.

Twaalf uren van onwerkelijkheid. Twaalf uren van geluk. Wie kent ooit zo'n geluk behalve de goden? Even zijn 't overwinnaars. Even hebben ze de grauwe kringloop doorbroken. En dat even is het enige wat telt." Daarmee is DE MYTHE VAN SISYPHUS in feite een sociologische verkenning van de oorzaken van het bloeiende sektewezen in het Caribisch gebied. Religie is een uitlaatklep voor de dagelijkse armoede. Liever leven in een onwerkelijke roes, dan de werkelijkheid onder ogen zien. Of zoals Broeder Solomon het uitdrukt: "Jullie moeten doorrennen. Het pad is ruw en loopt in een kring, maar jullie moeten blijven doorrennen."

In de volstrekt hopeloze afloop van het verhaal geeft Orlando Patterson zijn visie op deze oplossing. "Vluchten voor de werkelijkheid is hollen naar de afgrond. Naar als ik dit zo uitdruk, doe ik tekort aan de liefdevolle aandacht die Orlando Patterson voor de figuren heeft. Als socioloog is hij een groot kenner van de Ras Tafari-beweging en nergens maakt hij zich schuldig aan het neerkijken op zijn figuren. De uitweg uit de armoede zoeken in een pseudo wereld van religieuze sekten stelt Orlando Patterson wel voor als een dwaling, maar als een menselijke, want begrijpelijke dwaling. Dit geeft zijn werk iets tweeslachtigs, wat niet wegneemt dat het een boeiend beeld geeft van die wonderlijke wereld van culten en sekten, die in de Ras Tafari zijn typisch Caribische gestalte kreeg.

JOS DE ROO

H. Orlando Patterson, De kinderen van Sisyphus. Vertaling P.M. Dolné. Het Wereldvenster - Bussum, NOVIB - 's-Gravenhage, NOOS-Brussel.

Illustratie uit: ''De beer, die een beer wou blijven''.

Bekroonde Prentenboeken...

Knuffel en Beer

In het kader van de Nederlandse kinderboekenweek in oktober 1980, waarover in de boekenpagina van Ñapa van 6 februari 1981 al iets heeft gestaan, zijn o.a. de volgende prentenboeken met de zilveren griffel onderscheiden:
"KNUFFEL" van Shirley Hughes en "DE BEER, DIE EEN BEER WOU BLIJVEN", van Jörg Müller en Jörg Steiner.
Beide zijn buitenlandse prentenboeken die o.m. in het Nederlands zijn vertaald.

"KNUFFEL" is één van de talrijke kinderboeken die door de Engels schrijfster en illustratrice Shirley Hughes zowel geschreven als geillustreerd is. Het begin is als volgt: *"Er was eens een zachte bruine speelgoedhond die Knuffel heette. Zijn ene oor stond rechtop en het andere was een echt flapoor. Zijn vacht was hier en daar versleten omdat hij al heel oud was. "Knuffel was van Bas".*

Bas is uiteraard dol op Knuffel en doet er van alles mee. Bas houdt dan ook alleen maar van Knuffel terwijl zijn kleine broertje Joost van harde speeltjes houdt en Marijke, het oudere zusje van Bas elke avond 7 teddyberen mee naar bed neemt. Maar op een dag raakt Bas Knuffel kwijt, hoe weet hij zelf niet. Alle zoekakties (de hele familie zoekt mee) blijven echter zonder resultaat. Knuffel blijft spoorloos en Bas is heel bedroefd. Maar de volgende dag, als Bas op de schoolkermis rondloopt, ontdekt hij bij een speelgoedkraampje, tussen allerlei oud speelgoed in, Knuffel!

Knuffel heeft een kaartje om waarop f 0,50 staat. Bas probeert tevergeefs de mevrouw, die niet eens luistert, uit te leggen dat het zijn Knuffel is. Als hij in zijn zak zoekt naar vijftig cent en niet genoeg heeft, gaat hij zijn ouders zoeken en komt Marijke tegen die meteen met hem naar de speelgoedkraam rent. Maar dan blijkt dat Knuffel net door een meisje is gekocht. Het wordt Bas allemaal teveel en hij barst in huilen uit. Marijke probeert Knuffel alsnog terug te kopen. Het meisje wil dit echter niet maar voelt er wel wat voor om Knuffel te ruilen tegen een teddybeer die Marijke net gewonnen heeft. Marijke stemt hiermee in en Bas is overgelukkig.

"Knuffel" is een prachtig prentenboek, uitermate geschikt om aan peuters en kleuters voor te lezen.
De kinderen zelf kunnen zeker van de illustraties genieten terwijl de inhoud hen zeker zal aanspreken. Dit vanwege het motief: kind raakt geliefd speelgoed kwijt, voor veel kinderen herkenbare emoties en situaties en ook voor volwassenen: ontroerende momenten; dit alles zal het boek tot een geliefd boek maken. Grafisch gesproken is het geen prentenboek dat zo zal uitschieten en inhoudelijk is er niet veel diepgang te bespeuren, maar dit hoeft naar mijn mening ook niet, zeker als men de leeftijdsgroep waarvoor het bestemd is, in acht neemt. Een simpel maar voor heel veel kinderen herkenbaar gegeven is door de schrijfster geestig en charmant uitgewerkt en is daardoor een bruikbaar en plezierig kleuterboek geworden.

Een heel ander soort prentenboek mag **"De beer, die een beer wou blijven"** wel genoemd worden. Dit boek is, in tegenstelling tot het hierboven besproken prentenboek "Knuffel", geschikt voor alle leeftijden. De ontmenselijking van een vertechniseerde wereld wordt heel treffend en suggestief geschilderd aan de hand van het trieste avontuur van een beer. De tekst van het boek is vervaardigd door Jörg Steiner terwijl Jörg Müller, (beide afkomstig uit Duitsland) voor de illustraties heeft gezorgd. Dit alles naar een idee van Frank Tashlin, scenarist en regisseur van een aantal krankzinnige Jerry Lewis-films met Jane Mansfield. Hij kwam in de veertiger jaren met zijn boekje *"The bear that wasn't"* in kombinatie met cartoons, en wilde hiermee een satire maken over de bureaukratie in grote bedrijven. In Nederland viel dit boekje zo'n 5 jaar geleden zo in de smaak bij enkele regisseurs dat ze in samenwerking met enkele auteurs, het IKON en het CRM een half uur durend filmpje van wisten te maken. In deze film *"Beer, of geen beer"* lag het aksent meer op de vervreemding waar mensen de dupe van worden in grote bedrijven. De film heeft velen aangesproken, zij het om uiteenlopende redenen (jongere kinderen leefden echt mee met de beer, oudere kinderen waren meer geinteresseerd in de arbeidssituatie op de fabriek en ook volwassenen vonden het goed). Müller en Steiner hebben er d.m.v. tekst en illustraties een echt kinderboek van gemaakt.

In vergelijking met het boekje van Frank Tashlin is de huidige uitgave in thematisch opzicht meer een *"terug naar de natuur"* dan de *"mens raakt vervreemd van zichzelf door de lopende band"*.

Aan het begin van het verhaal zien we de beer die de winter voelt naderen: de bladeren vallen van de bomen, de wilde ganzen trekken naar het zuiden en de beer voelt zich heel moe.

Daardoor zoekt hij zijn lievelingshol op om zijn winterslaap erin door te brengen.

Echter gedurende die winter gebeurt er heel wat rond en om het hol van de beer en als hij in de lente ontwaakt, merkt hij dat er intussen een kille fabriek boven zijn hol is neergezet en dat het woud nagenoeg verdwenen is. Weldra stapt een fabriekswachter op hem af en stuurt hem aan het werk. Zijn betoog dat hij een beer is wordt nergens serieus genomen: niet bij de wachter, niet bij de personeelschef, niet bij de onderdirekteur noch bij de direkteur.

Voor allen is hij een *"vieze ongeschoren dikhuid, die bovendien nog lui is ook"*.

Alleen de president (die slechts zelden nodig was en zich vaak verveelde!) heeft meer belangstelling voor hem en om bewijzen te krijgen dat hij het met een beer te doen heeft, neemt hij de beer mee naar de dierentuin en het circus. Nergens wordt de beer als een echte beer beschouwd. Uiteindelijk legt hij zich hierbij neer en bij de fabriek aangekomen staat hij weldra in werkkiel achter een machine nadat hij zich heeft geschoren. Zo is de beer dus fabrieksarbeider geworden. Maar als de winter begint te naderen, begint de beer zich heel moe te voelen. En doordat hij onder het werken telkens in slaap valt, wordt hij ontslagen. Hij trekt weg, wordt bij een motel niet toegelaten en komt in het woud terecht waar hij bij een hol gaat zitten nadenken. Gelukkig, want bijna was hij vergeten wie hij was.

Technisch gezien is in dit boek knap tekenwerk verricht en is daardoor zowel voor jongeren als ouderen een prachtig kijkboek geworden. De uitgave is goed verzorgd en het thema is voldoende uitgewerkt. Maar juist gezien het thema is het wat moeilijk voor jongere kinderen. Niet-kritische kinderen of kinderen die zonder begeleiding het boek lezen zullen het abrupte einde verkeerd kunnen interpreteren: is het niet om de voetstappen in de sneeuw die naar het hol leiden, dan zou je haast denken dat de beer ondersneeuwd is geraakt (dus dood).

Afgezien van enkele vertaalfoutjes is het boek toch bruikbaar, ook als uitgangspunt voor een diskussie met dien verstande echter dat het in Europa meer effekt zal hebben dan hier.

Omslagillustratie van 'Knuffel"

VIOLA STATIA

Shirley Hughes: Knuffel, Uitgeverij, 1980
Jörg Müller/Jörg Steiner: De beer, die een beer wou blijven, Davidsfonds Leuven, 1980.
Beide boeken zijn verkrijgbaar voor uitleen bij de Jeugdbibliotheek en binnenkort ook bij Boekhandel Van dorp/Eddine.

De verontwaardiging van B. Traven

DE BELANGSTELLING voor de boeken van B. Traven is de laatste jaren erg groot, maar het zou de schrijver ongetwijfeld mateloos geergerd hebben (hij stierf in 1969), dat het er af en toe de schijn van had, dat meer zijn persóón dan zijn werk centraal stond. De vraag die talloze „deskundigen" bezighield was: Wie is B. Traven? Na zijn dood onthulde zijn mexicaanse weduwe, dat achter B. Traven de duitse toneelspeler Ret Marut schuilging, die na het mislukken van de revolutie in Beieren in 1919 Duitsland verliet. Natuurlijk was ook dit antwoord voor enkele speurders niet bevredigend, want wie was nu wel Ret Marut? Wel, het staat nu wel zo ongeveer vast, dat dit Hermann Otto Feige was, uit een stadje dat nu in Polen ligt. Daarmee kwam een einde aan de wildste speculaties, die variëerden van een amerikaanse tot een duitse prins, wiens vader niemand minder was dan Wilhelm II.

ROND 1925 heeft Traven zich in Mexico gevestigd, waar hij in dezelfde periode verscheidene reizen gemaakt heeft naar de oerwouden in Zuid - Mexico, waarbij hij de kultuur en de leefomstandigheden van de indianen leerde kennen. Het onrecht, dat hen ongedaan werd (en wordt), hun uitbuiting, de slavernij waarin velen van hen gedreven werden, vormden de drijfveren, die hem tot het schrijven van de zgn. caoba - romans brachten. (caobas zijn de mahoniebomen die in de oerwouden geveld moesten worden).

In deze 6 romans staat de onschuld, de zuiverheid en de oprechtheid van de indiaan tegenover de hebzucht en de corruptie van de „**Ladinos**". Dit is niet anders in „**Regering**", de tweede roman uit de serie. Anders dan b.v. in de „**Opstand der gehangenen**", waar de aanklacht meer verpakt is in het verhaal, waardoor de boodschap veel indringender overkomt, onderbreekt Traven in **Regering**" het verhaal voortdurend, om te verwijzen naar de actualiteit. Steeds trekt hij de lijn van Don Gabriel, de ambtenaar die zo vlug mogelijk rijk wil worden ten koste van de Indianen, naar de mexicaanse diktator Porfirio Diaz, die toen aan het bewind was. Dit gebeurt vanuit de opvatting: Een diktatuur aan de top kweekt dictators aan de basis. Deze Don Gabriel wordt inderdaad snel rijk door op allerlei vuile manieren de indianen voor bepaalde rechten en diensten te laten betalen. Door de schulden die dan ontstaan, worden ze volkomen afhankelijk van Don Gabriel, die hen dan vaak verkoopt aan de mijnen of de caoba-kampen, waar ze onder mensonterende omstandigheden moeten werken. Zoals gezegd, tegenover deze meedogenloze onmenselijkheid, die zowel in de korrupte bureaukratie als in het voortdurend op de achtergrond aanwezige amerikaanse kapitalisme tot uiting komt, stelt Traven de integriteit en de bescheidenheid van de indiaan.

Dit blijkt b.v. uit een prachtige beschrijving over de verkiezing van een indianenhoofd. Het doet zo misschien wat lachwekkend aan, maar is het in de kontext van het verhaal zeker niet.

Vier stammen, die in een bepaald gebied wonen, kiezen elk jaar een opperhoofd uit hun midden, en elk jaar moet een andere stam de „jefe" aanwijzen. Het belangrijkste van de ceremonie is het gedeelte waar het nieuwe opperhoofd, met een bloot achterwerk, op een pot met gloeiende houtskool plaatsneemt. Daar zit hij vrij lang, praat wat, maakt grapjes met zijn omgeving en legt dan de belofte af het volk in

dit jaar zo goed mogelijk te dienen. De geweldige blaren zorgen er wel voor dat hij deze gelofte dat jaar zeker niet zal vergeten! De les is duidelijk: in Travens woorden: „**strijdende proletariërs zouden veel meer garanties hebben om profijtelijke successen te boeken** als ze jaar**lijks een stevig** vuur onder **het achterste** van hun lei**ders aan** zouden leggen. **Geen enkele** leider **is** on**vervangbaar**. En hoe vaker nieu**we leiders op een gloeiende zetel worden gezet, des te meer leven blijft er in de beweging. Gewoon niet bang zijn, proletariers. En al helemaal niet sentimenteel.**"

Toch is in zijn latere boeken een groter verteller aan het woord dan in de eerste delen van de Caoba-cyclus. Dat komt waarschijnlijk door de reportage - achtige vorm waarin hij zijn verontwaardiging gegoten heeft. Steeds andere vormen van de rotte, korrupte samenleving worden aan de kaak gesteld en onderbreken het verhaal. Het lijkt er soms op, dat Traven zich niet kan inhouden (terecht en begrijpelijk) en het verzonnene wil staven met feitelijke gebeurtenissen om de lezer deelgenoot te maken van zijn verontwaardiging. Dat lukte bij mij in de „**Opstand der gehangenen**" en in „**Mars naar het Oerwoud**" beter dan in „**Regering**". Maar toch: een groot schrijver.

JAN HOUBEN

B. Traven: Regering
Uitg. Meulenhoff

Literaire agentuur

Na **De beste korte verhalen** en **De beste buitenlandse verhalen** heeft de Nederlandse uitgeverij De Bezige Bij opnieuw een dergelijke bundel gepubliceerd, dit maal onder de titel **Verhaal halen**, waarin 54 verhalen van 48 auteurs uit het uitgeversfonds zijn opgenomen. De titel is niet geheel juist omdat veel stukken geen afgeronde verhalen zijn in de eigenlijke zin, maar fragmenten uit eerder gepubliceerde romans. Zo vinden we bijvoorbeeld onder de titel 'Mabille' een gedeelte uit Frank Martinus Arions laatste grote roman **Nobele wilden**.
De bundel is zeer gevarieerd. De meeste verhalen zijn oorspronkelijk Nederlandstalig, maar een zevental is vertaald, meestal uit het Engels of Frans. Ze zijn gemiddeld zo'n acht bladzijden lang: het langste fragment is met 22 bladzijden dat van Oscar de Wit: 'Sprookje voor Eva'; het kortste met slechts twee is een 'geweigerd' verhaal van A. Moonen, 'Jaarwisseling' getiteld. Deze geringe omvang staat borg voor snelle afwisseling, terwijl zo ook de mogelijkheid bestaat om je in een gestolen kwartiertje even met het boek terug te trekken.
De bundel bevat evergreens als uit James Joyce **Ulysses**, terwijl er ook een fragment uit **De laatste resten tropisch Nederland** van Willem Frederik Hermans is opgeduikeld, maar daarnaast zijn er dan weer een zestal oorspronkelijke publicaties. Er treden oudere auteurs op èn de allerjongsten; de bronnen van de fragmenten bestrijken een twintig jaar, maar de nadruk ligt op de laatste twee daarvan. De schrijvers zijn uit verschillende landen afkomstig en de verhalen spelen zich af in ruimtes die varieren 'van Amsterdam tot Arcadie', zoals de ondertitel vermeldt: Martinique, de Beringstraat, Harmelen, Palma, de Verenigde Staten, Zuid-Amerika, Tunis, Ravenna en noem maar op. Thematiek en stijl zijn, zoals te verwachten is bij een dergelijke verzameling van alle soorten en toonaarden: van traditie naar experiment; van soldatesk kannibalisme tot letterlijke bijbelinterpretatie.

Kortom: **Verhaal halen** is in veel opzichten een zeer afwisselende bundel geworden. Hij zit met z'n 444 bladzijden stevig in een halflinnen band en biedt een uitstekende gelegenheid om kennis te maken met het gevarieerde fonds van De Bezige Bij (die commerciele gedachte is er niet geheel vreemd aan) èn, voor zover men niet meer zo goed op de hoogte mocht zijn, met een grote groep vertegenwoordigers van de moderne Nederlandse literatuur.

WIM RUTGERS

Verhaal halen: Achtenveertig auteurs tussen Amsterdam en Arcadië
Uitgeverij De Bezige Bij, Amsterdam, 1980, 444 bladzijden. ISBN 90 234 0715 6

Kort Bestek

Maduro vs Dijkhoff
Van Antoine J. Maduro verschenen de gestencilde brochures *"Dikshonario Papiamentu-Ulandes, Ulandes-Papiamentu: Mi Atvertensia- i reparonan"* (25 pag., 28 januari 1981) *en ("Eror- i omishonnan di e parti Ulandes-Papiamentu di Dikshonario Papiamentu-Ulandes, Ulandes-Papiamentu"* (29 pag., 6 maart 1981).
In beide delen geeft Maduro op- en aanmerkingen en aanvullingen op het werk van Dijkhoff; met name in het tweede deel ontgaat hem geen enkele tekortkoming. Het is dan ook hier dat Maduro stelt *"Mi ta hañami obligá di konklui ku e "dikshonario" aki ta un obra inservibel ku lo kousa mashá konfushon i ku lo yuda dònder papiamentu den un abismo p'e no sali nunka mas!"*

SONIA GARMERS
Van Sonia Garmers (Lieve Koningin, Orkaan en Mayra, etc.) verscheen een kompilatie van recepten uit haar radio-programma "**Nos ku Nos**" via Radio Hoyer I.
In eerste deel van dit receptenboek zorgt Sonia voor een grote varieteit aan recepten uit de hele wereld (bijv. kip op z'n Italiaans, Afrikaans, curry-kip en à la Saigon!)
Het tweede deel van het boek werd door Gloria Corsen samengesteld en bevat allerhande kaasrecepten, van souflé tot tèrt di keshi. Met zoveel aandacht voor vrouwenemancipatie mag je het eigenlijk niet zeggen, maar het kan een ideetje zijn dit boek als moederdagkado te geven.........
Verkrijgbaar bij Radio Hoyer.

Samenspraak W.M. Hoyer
Nadat de zesde druk in 1952 verscheen (eerste druk 1918), is nu de zevende druk uit van W.M. Hoyer's *"Woordenlijst en samenspraak Nederlands-Papiamentu-Spaans"*. Het bevat woordenlijsten per "onderwerp", een aantal vaste uitdrukkingen en een aantal zinnen over diverse onderwerpen.
Deze zevende editie werd door Antoine Maduro herzien en omgezet in de fonologische spelling, zonder dat hij het karakter van Hoyer's werk aantastte. Zo kan men nog een zin als *"Jan, geef me mijn overschoenen en paraplu"* vinden.
Dat wil natuurlijk niet zeggen dat dit werk verouderd is: voor hen die (beschaafd) Papiamentu willen leren is het een welkome aanvulling. Het pleit voor Maduro dat hij de emotionele waarde van het werk van Hoyer zoveel mogelijk intakt heeft gelaten!

WEST INDIAN LITERATURE, samengesteld door Bruce King is, hoewel reeds van 1979 toch even een korte aankondiging waard, omdat het nu in de boekhandel voorradig is. Het is een tweedelig overzicht van de Engelstalige Caraibische literatuur. In het eerste deel geven verschillende auteurs na een Inleiding en een algemene schets van de achtergronden een literair-historisch overzicht van de achttiende eeuw tot 1929, de jaren dertig en veertig, de jaren vijftig en enkele belangrijke momenten uit de zestiger jaren. In het tweede deel worden acht belangrijke auteurs, elk in een apart hoofdstuk, besproken. Volledigheidshalve som ik ze maar even op: Edgar Mittelholzer; Sama Samauel Selvon; George Lamming; Derek Walcott; V.S. Naipaul; Wilson Harris; Jean Rhys en Edward Braithwaite. De ruim zes bladzijden tellende index verwijst naar meer dan 200 auteurs. De 247 bladzijden tellende paperback is als inleiding en naslagwerk een aanwinst voor degenen die op de hoogte willen raken of blijven van de ontwikkeling van de Engelstalige Caraibische literatuur.

Daar zit iets achter...

Marten Toonder Olivier-BB-literair

"De taak van een heer ligt altijd helder voor ons, als wij hem maar willen zien, leer dat van een oudere." Aldus vermaant heer Bommel op blz. 19 van de jongste uitgave van zijn avonturen de jonge vriend Tom Poes, als deze weer eens meent, dat Bommel zich in een probleem steekt waar hij zich verre van dient te houden.

„Hoe dat gaat aflopen, weet ik niet" verzucht Tom Poes mistroostig. Hij is - overigens terecht-bang, dat hij heer Ollie uit de penaire zal moeten halen.

Oplettende Bommellezertjes weten uit de 25 eerdere verslagen uit het Bommelleven dat dit zijn gebruikelijke bezigheid is. Het is hem altijd al gelukt en lukt hem nu natuurlijk ook weer, in Daar Zit Iets Achter, deel 26 in de Bommelreeks. Twee avonturen. In het eerste, De Weetmuts, trekt heer Ollie zich hoogst ondoordacht het lot aan van een paddestoel uit de onderwereld. De zwam is naar de bovenwereld gekomen om kennis op te doen en neemt - letterlijk – hele bibliotheken in zich op..

Uiteraard hebben heer Ollies bemoeienissen rampzalige gevolgen. Gelukkig zorgt Tom Poes voor een goed eind dat traditiegetrouw gevierd wordt met een feestmaal op Bommelstein. In het tweede verhaal, Het Vergeetboekje, speelt magister Hocus Pas een duistere hoofdrol. Zoals trouwe lezertjes weten is de heer Pas een uitermate onbetrouwbare en kwalijk figuur, vol magische listen en algen, waar argeloze burgers het zielige slachtoffer van worden. Het feit dat mevrouw Doddel, buurvrouw van Bommel en door hem vereerd, ook in de klauwen van Pas valt, beweegt heer Olllie ertoe tot actie over te gaan. Een heer, in zijn hereneer aangetast, is een tegenstander, die niet met zich laat spotten. Zoals de magister aan den lijve ondervindt. Met enige hulp van Tom Poes worden de kwade streken van Pas weer ongedaan gemaakt.

Een feestmaal bekroont ook dit avontuur.

Beide verhalen zijn al eens als feuilleton in diverse bladen verschenen en als ik me niet al te sterk vergis eveneens in de Amigoe. Dat mag de pret niet drukken. Een oprecht Bommelfanaat leeft en herleest zijn Bommeltjes keer op keer. Naast de alleraardigste tekeningen heeft dit ongetwijfeld te maken met wat de lezer (van zichzelf) herkent in Bommel en Tom Poes en wellicht in de vele bijfiguren.

Voor mij is de eenzame heer te R. de oprechte amateur. Hij is niet tegen experts. Levert er zich zelfs met een zekere argeloosheid aan over; vraagt professor Prlwytzkofski om advies en laat zich behandelen door doctorandus Zielknijper. Maar uiteindelijk beseft hij dat een heer slechts zijn eigen, eenzame, ondeskundige weg kan gaan.

Als de problemen al lang en breed zijn opgelost, meestal dankzij het gezonde verstand van Tom Poes, buigen de deskundigen zich nog ingespannen over hun analyses en schema's zonder tot een oplossing te komen. Bommel is voor mij ook de man, die ongeacht de gevolgen opkomt voor alles wat vertrapt en verdrukt wordt.

Ondanks zijn snobisme, een Bommel is per slot een heer van stand, kent hij als het er op aan komt geen sociale barrières. Zijn verhouding tot Joost vormt hierop een eenzame uitzondering. Heer Ollie is de Don Quijote van de stripliteratuur met de nuchtere Tom Poes als zijn Pancho.

KEES V.D. ZEIJDEN

Marten Toonder: Daar zit iets achter
De Bezige Bij, 1980

MARTEN TOONDER

de weetmuts, het vergeetboekje

De motor is niet in staat geweest het zeilen uit te bannen

'Sami-Sail' regatta

Dankzij onze prachtige zee en wind kunnen we ons hier met zeilen bezig houden op een manier die bijna overal elders is uitgesloten. De Samisail is een initiatief van de mensen op Boca San Michiel die jaarlijks de "Pustamentu di boto chiki" organiseren. Tot voor kort bestond het dat er op Koninginnedag twee soorten wedstrijden werden gehouden, namelijk vanaf het Spaanse Water naar Hilton de zogenaamde Hilton-race en bij Sami "Pustamentu di boto piskadó".

Deze op zich wat vreemde situatie gaat dus met de komst van Samisail verdwijnen. Alle zeilschepen zijn van harte welkom en men maakt er meteen twee dagen van. Alle zeilorganisaties op ons eiland zijn daadwerkelijk bij de organisatie betrokken.

AWA

De nog jonge organisatie AWA (Antilliaanse Windsurf organisatie) ziet zich echter met een probleem geconfronteerd. De plankenzeilers willen namelijk zeilen en dat gaat niet samen met organiseren. Een ervaren plankzeiler is echter bereid gevonden om als wedstrijdleider op te treden zodat ook de plankjongens van AWA kunnen varen.

De estafette zoals die op 8 maart werd gezeild tijdens de "warming-up" race, zal tijdens de regatta niet plaats vinden. Het idee was nieuw, maar is de surfers toch minder goed bekomen, met andere woorden het langdurige gebeuren daar blijkt een beetje zwaar op de maag te liggen.

Nu is men van plan om op 30 april vanaf Playa Kalki naar Boca Sami te varen, maar dat kan de organisatie niet verantwoorden. Op een dergelijk lang traject kan natuurlijk best iets mis gaan en de organisatie kan zich een dergelijke zwaar op de maag drukkende last niet veroorloven.

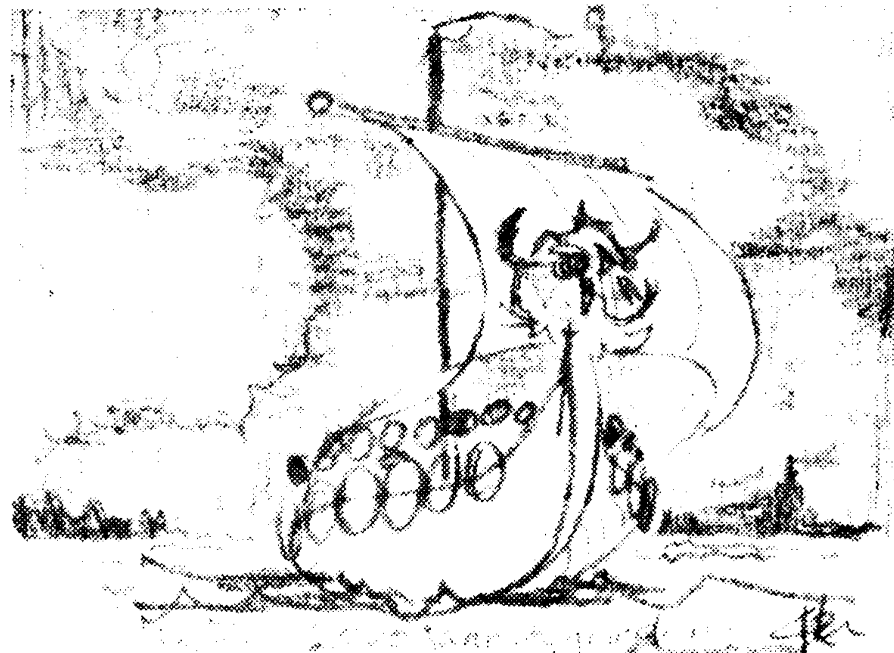
VISSERS

De vissers van Boca Sami zijn zich zwaar aan het voorbereiden. Nieuwe boten zijn gebouwd en bijna klaar. De traditie van weleer gaat door al is er wel een andere tendens. Er wordt beweerd dat er boten speciaal voor de zeilwedstrijd gemaakt worden. Het bouwen van een houten boot kan een vorm doen ontstaan die de snelheid van het schip mede bepaald.

De vissers van Curaçao, die hun eigen boot bouwen, zijn dus vaak ook al ontwerper van hun schip en dit is een stuk gezonde creativiteit die gelukkig door de eeuwen heen gehandhaafd is.

Bij de jachtschippers zien we iets dergelijks, maar daar richt zich de vormgeving vooral op de zeilen. Hoe beter de zeilen hoe sneller het schip. Van Bonaire is bekend dat de vissersboten met nylon zeilen altijd sneller zijn dan de katoenen.

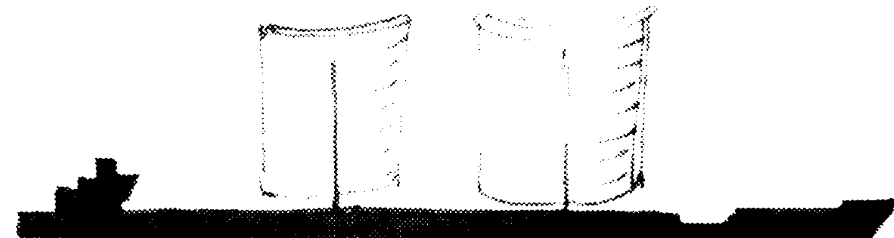
Zeilen wordt al gedaan vanaf het begin van de mensheid. De motor is niet in staat geweest om het zeilen uit te bannen.

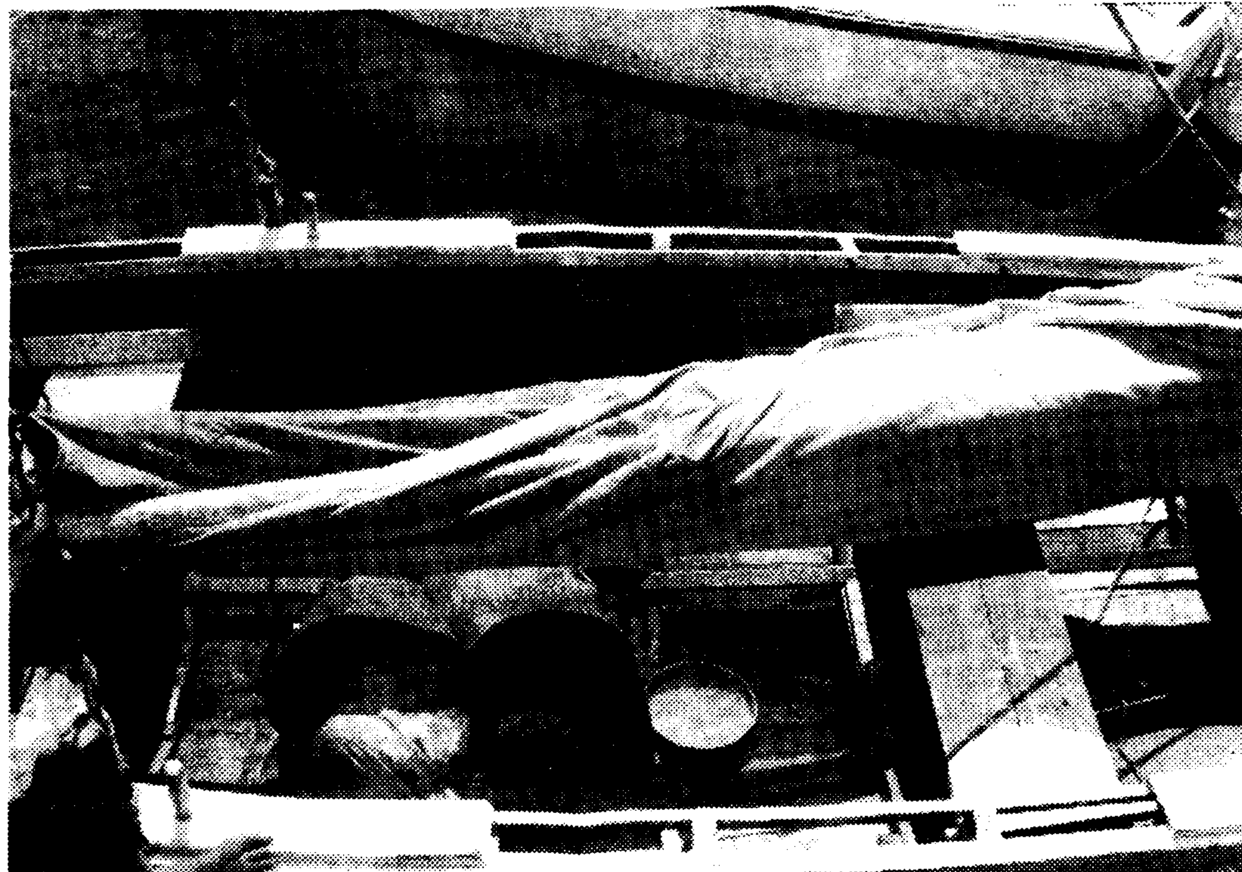

Aitoku Maru is de naam van een 217 foot tanker die met zeilen is uitgerust en dit schip is nog geen jaar oud. De zeilen van deze tanker kunnen gemiddeld 10% brandstof uitsparen. Hier zien we een onverwachte ontwikkeling die echter niet op zich zelf staat. De Russen en Amerikanen zijn ook op dit gebied bezig al hebben ze de Japanners voor moeten laten gaan.

Goed op 30 april en 1 mei gaan we dus naar het zeilen kijken of misschien wel meevaren. We zetten daarmee niet alleen een traditie voort, maar zijn ook met iets bezig wat in de toekomst zijn nut zal hebben.

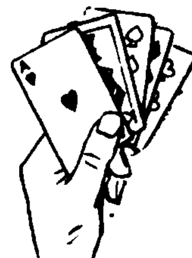
Japan met een "come-back" of wereldprimeur?

Zakken zand als ballast en een bakje om het water aan de zee terug te geven. Benodigheden, en vooral de "hoos" zoals de hierboven genoemd blikje bij de vissers bekend staat, zijn altijd terug te vinden in de boot van een ervaren visser.

Na het zeilen heeft men dorst en maakt men ook van de gelegenheid om zich te uiten omtrent de race. De Samisail zoals eerder gezegt is een initiatief van de mensen van Boca Sami die zeker een vooruitgang hebben geboekt voor wat betreft de "Pustamentu ku boto chiki".

Bridge

Verzorgd door: H. Dorsman

Bridge in hoger sferen

SOMS VRAAGT MEN mij hoe het toch mogelijk is dat de een veel meer punten uit een bridgespel kan halen dan de ander. Intelligentie, spelinzicht, solide partnership, allemaal factoren die meetellen om optimaal winst te boeken. Maar ook raffinement in bepaalde situatie's. Ik zal U laten zien hoe ik zelf in Valkenburg tijdens de wereldkampioenschappen door een bijzonder knappe manoeuvre van mijn Hongaarse tegenstander de mist in ging. Ik zat, en de bekende schrijver en wereldbridger Alfred Sheinwold was getuige van dit spel, in een "onverliesbaar" contract, maar het woord onverliesbaar bleek betrekkelijk. Denk U maar eens mee met dit handje:

	K J 9 3 J 9 4 7 5 4 9 7 4	
8 5 7 Q J 8 3 2 K Q J 5 3		A 4 Q 8 5 3 K 9 6 A 10 8 6
	Q 10 7 6 2 A K 10 6 2 A 10 2	

Als Zuid opende ik met 1 Schoppen. West vervolgde met 2 klaveren. Noord bood 2 schoppen en Oost ging naar het limietbod van 4 klaveren. Door het 4 Harten bod liet ik mijn partner (maar ook de tegenpartij!) weten, dat ik over 5 harten en 5 schoppen beschikte en liet Noord de vrije keus. Deze verkoos natuurlijk 4 Schoppen. De tegenpartij nam niet uit met 5 Klaveren, wat onze partners in de open kamer, zeer terecht wel deden. Maar ook zij zullen niet geweten hebben met welk raffinement de Hongaarse Oost mij het beentje wist te lichten. Uitkomst: Klaveren Heer van West, door Oost overgenomen met het Aas. Nu komt de sleutelkaart: Terugkomst met Harten 8. U ziet het natuurlijk al..... doorlaten lopen naar de boer van Noord. Ik was bang voor een introef bij Oost en dus nam ik met het Aas van Harten, speelde een kleine schoppen naar Noords Heer, genomen met het Aas van Oost. Ik ging al verheugd achterover zitten, troef aas zat in de goede hand, een introef in harten kon Oost vast niet krijgen, want met mijn Aas in Ruiten en renonce in klaveren kon hij niet meer oversteken naar West. Oost speelde nu de 5 van harten. Ik nam onmiddellijk met de Heer en wilde de laatste troeven gaan trekken. Tot mijn grote verbazing troefde West mijn Harten Aas, speelde ruiten na en ik moest later ook nog een harten en een ruiten inleveren. Dat was aan onze tafel 200 punten, daarbij nog 100 punten van onze voor straf gedoubleerde partners en dit ene speeltje kostte 8 matchpunten. Had U het toch beter gedaan????? Wel dan zien we U volgende keer in Valkenburg!

Entrega nr. 41

Pa Omalio Merién

KON E ALFIL TA ATAKA??

A toka turno pa nos han wak kon un ALFIL ta átaka! Despwes ku den varios lès algun karakteristiko dje ALFIL tabata tratá, lo resulta menos kompliká awé pa kapta é puntonan nobo. Korda repasá é lèsnan aki sí!

Komo ku un ALFIL ta move **solamente schuin,** ké mèn den e diagonalnan riba tablero, nunka é no por sali di un hòki blanku bai den un hòki pretu of kontrali di un hòki pretu bai den un blanku. Den tur é piesanan di Ajedres, ta é ALFIL só tin é karakteristiko aki. TUR OTRO PIESA POR MOVE DI UN HOKI DI UN KOLO, BAI DEN UN HOKI DI OTRO KOLO.

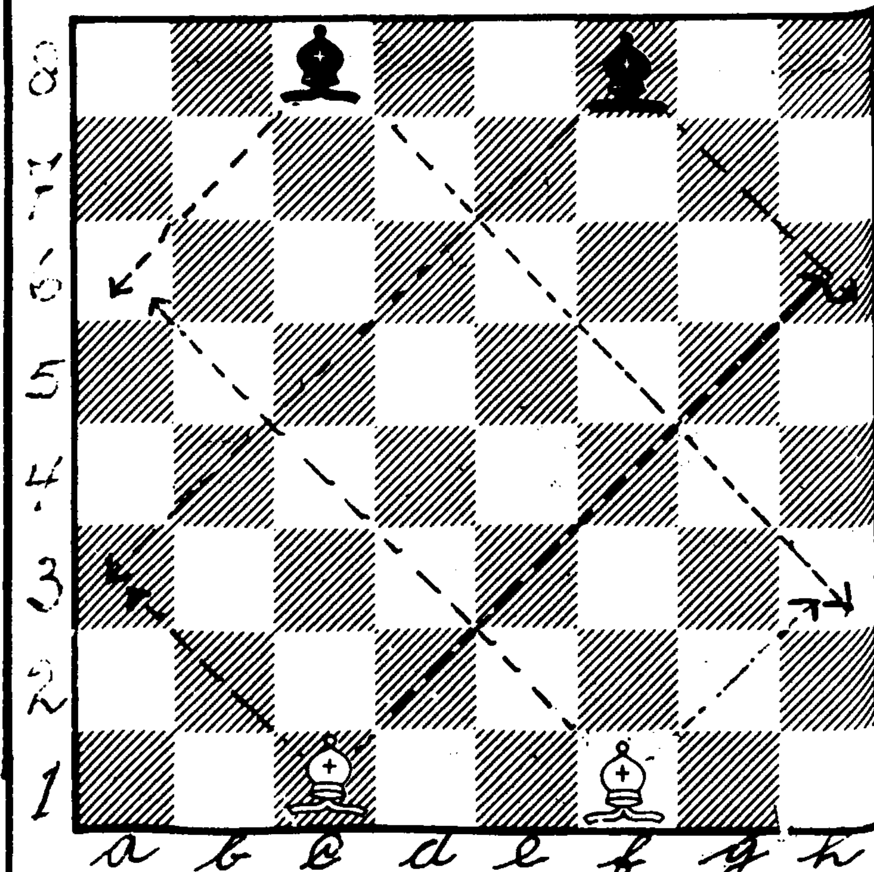
Ta pesey é ALFIL ku ta pará den un hòki blanku, ta keda move semper den é hòkinan blanku, anto é ALFIL ku ta pará den un hòki pretu, ta keda move semper den é hòkinan pretu.

Esaki ta punto ku bo mester korda bon, pa motibu ku tantu pa atáke komo defensa dje ALFIL bo tin di tene kwenta kontinwamente ku é koló di hòki ku é ta move aden! Ta un kustumber den Ajedres pa yama é ALFIL ku ta move den é hòkinan blanku, é **ALFIL BLANKU**; i é ALFIL ku ta move den é hòkinan pretu, tin é nòmber **ALFIL PRETU.**

Korda bon ku é nombernan aki, no tin nada di habér ku é koló dje ALFIL mes! Soru pa bo no brúa! Den é piesanan BLANKU tin **2 ALFIL,** un ta move den é hòkinan blanku, i ta yamé **"ALFIL BLANKU" di BLANKU,** i é otro ta move den é hòkinan pretu, i ta yamé **"ALFIL PRETU" di BLANKU.**

Den é piesanan PRETU tambe tin 2 ALFIL, un ta move den é hòkinan blanku, i ta yamé "ALFIL BLANKU" di PRETU. Anto é otro ku ta move den é hòkinan pretu ta yama "ALFIL PRETU" di PRETU.

Pa bo haña un bista kla dje ALFILNAN, nos ta póne un diagrama aki bou den kwa bo por mira tur é ALFILNAN den nan posishon ora wega ta bai kumisa,

BLANKU tin un ALFIL na **c1,** esaki ta é ALFIL PRETU di BLANKU; BLANKU tin un otro ALFIL na **f 1,** esaki ta é ALFIL BLANKU di BLANKU; PRETU tin un ALFIL na **c 8,** esaki ta é ALFIL BLANKU di PRETU; PRETU tin un otro ALFIL na **f 8,** esaki ta é ALFIL PRETU di PRETU.

Nos a indiká ku flecha kon tur é ALFILNAN ta move, i bo por ripará ku nan no por kambia koló di hòki!!!!!

Awor ku bo a mira ku un ALFIL NO POR KAMBIA KOLO DI HOKI ORA KU E TA MOVE, bo ta saka'fo ku ora é ALFIL ta bai átaka, ta **solamente** é piesanan ku ta pará na hòkinan dje **mesun koló** é por átaka!!

Ku otro palabra:

1. un ALFIL BLANKU POR ATAKA SOLAMENTE PIESANAN PARA DEN HOKI BLANKU.
2. un ALFIL PRETU POR ATAKA SOLAMENTE PIESANAN PARA DEN HOKI PRETU.

Esaki ta pone ku hopi Ajedresista ta purba keda mas tantu posibel ku tur dos ALFIL den wega. Nos ta bisa den é kaso ey ku é hugado tin "par di ALFIL" Esaki ta un forsa potensial den atáke, espesialmente ora é "par di ALFIL" ta posishoná **banda of tras di otro.**

Prins Spil i Pancho Bieu

NOS NOMBER TA: Alfonso i Luthgard, pero nos ta kere ku boso konose nos mihó komo: Prins Spil i Pancho bieu.

Esaki lo keda nos nòmber te otro aña ora ku komité saka e prens i pancho nobo. Aunke si ta sina ku nos tempu di mas drùk a pasa awor. Tabata un tempu drùk, pero un tempu hopi interesante i dushi tambe. Nos a gosa hopi. Eigenlijk e plan pa partisipa a sali for di mi kas, pasobra ya ta tres aña kaba ku un di mi rumannan a partisipa den elekshon pa prens i pancho. Nos a bai representa bario di Oranjestraat Dos aña pasá un a sali promé finalista, aña pasá esun otro no a klasifika.

E aña aki sí nos tabatin suerte, pasobra mi a sali prens. Ma buska un mucha pa ban ku mi komo mi pancho, pero na ultimo ora e no tabata ke mas. E ora ei ma pensa riba e gai aki, Luthgard un hòmber sabi ku ta den mi klas i na ultimo ora nos a inskribi. Melfrid Willems a yuda nos i mi mester bisa ku hopi bon resultado. Nos kosnan tabata bon. El a skohe nos nòmber tambe. Pasobra e tabata gusta e disko di Doble R masha. Den un siman nos mester a siña tur kos.

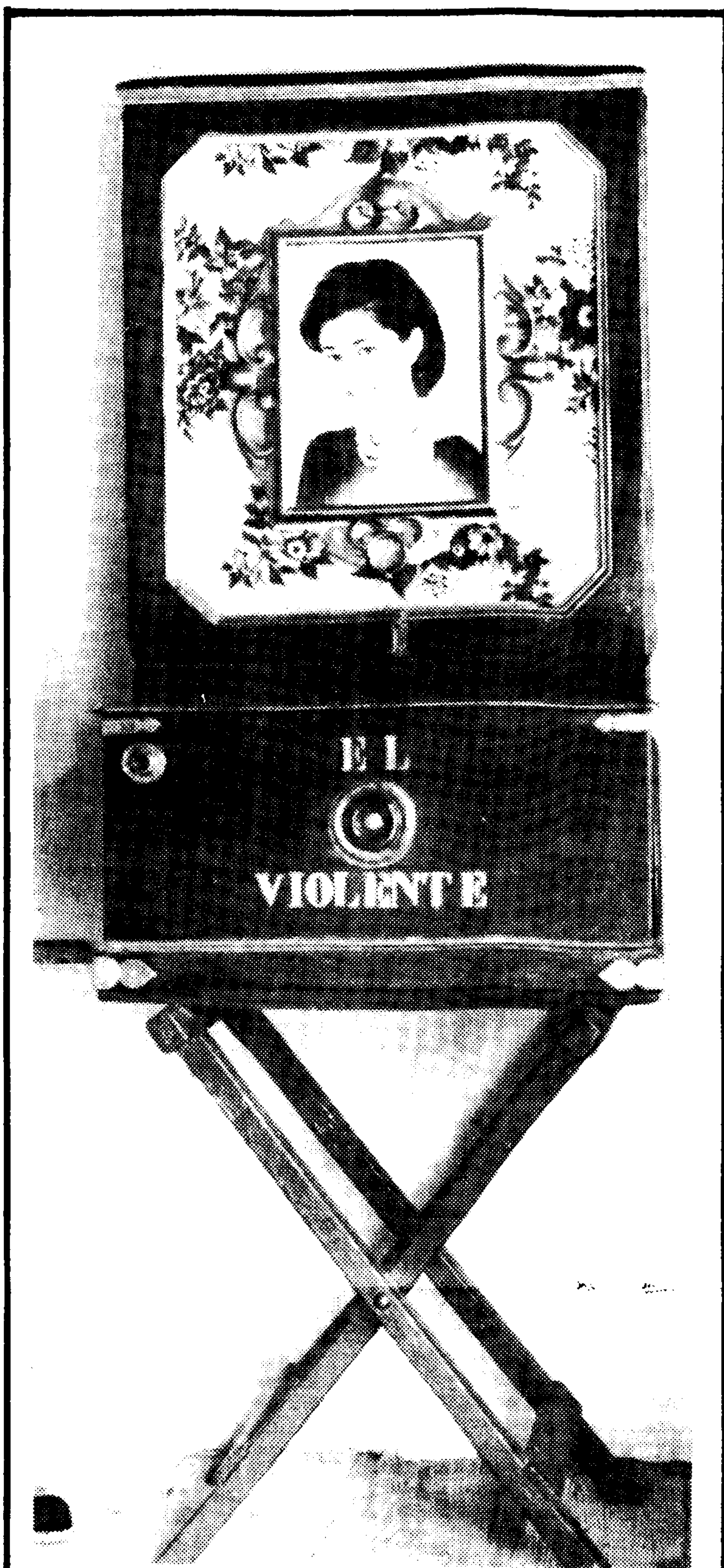
Awor bida ta sigui normal trobe. Nos ta bai skol tur dia, trata na hasi nos bèst. Nos tur dos ta den 5de klas di Oranjeschool. Nos tur dos tin diferente hòbi, nos ta hunga beisbòl, futbòl. Nos ta bai Hubentut 70.

Nos tur dos tin 11 aña. Ami Alfonso ta pensa di bira mener di skol dia mi bira grandi. Mi ke trata di ta un bon mener. E trabou ta parse mi hopi great pasobra bo tin hopi fakansi.

Mi ke yama tur mi fènnan danki pa nan kooperashon i mi kier bisa tur mucha di Kòrsou: Si bo tin un rooler boogie, hunga dushi ku ne, pero no riba kaya, pasobra esei ta masja peligroso.

Ami Luthgard tambe ke yama danki pa tur boso kooperashon i ami tambe a pasa un tempu dushi. Ahan, tambe mi kier a bisa ku mi ta den verkennerij i ku tambe mi kier bira artista kantante dia mi bira grandi. Mi ta un gai hopi sigur di mi mes i mi kier bisa boso ku e kos ei ta yudabu hopi. Un konseho: Praktika mas tantu deporte ku bo por, pasobra esei ta tenebu den bon kondishon.

Weet je wat een.....is?

DIT IS GEEN TAFELTJE met een grote foto erop. Nee, dit is een mooie...... Kaha di orgel...... Vroeger werd er veel meer gefeest op de tonen van een ..Kaha di orgel. Maar het is nog altijd een grote attractie. Het orgeldraaien is een kunst, maar de orgeldraaier zelf hoeft niets af te weten van de muziek, want de muziek zit op rollen in de orgeldoos, die door het draaien aan het bewegen wordt gebracht.

WINNARES van de puzzel van de vorige keer is:

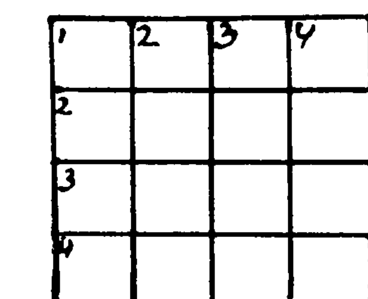
Louiella Boelbaai,
Guanaweg 12,
Curaçao

Zij kan haar prijs ophalen bij de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, Curaçao.

Oplossing:

KLAP
LADE
ADER
PERS

Puzzel van deze week:

1. teug;
2. komt uit een vulkaan;
3. je kunt er een taart in bakken;
4. rand.

Onder de goede oplossingen zullen we een waardebon van vijftien gulden van boekhandel Augustinus verloten.

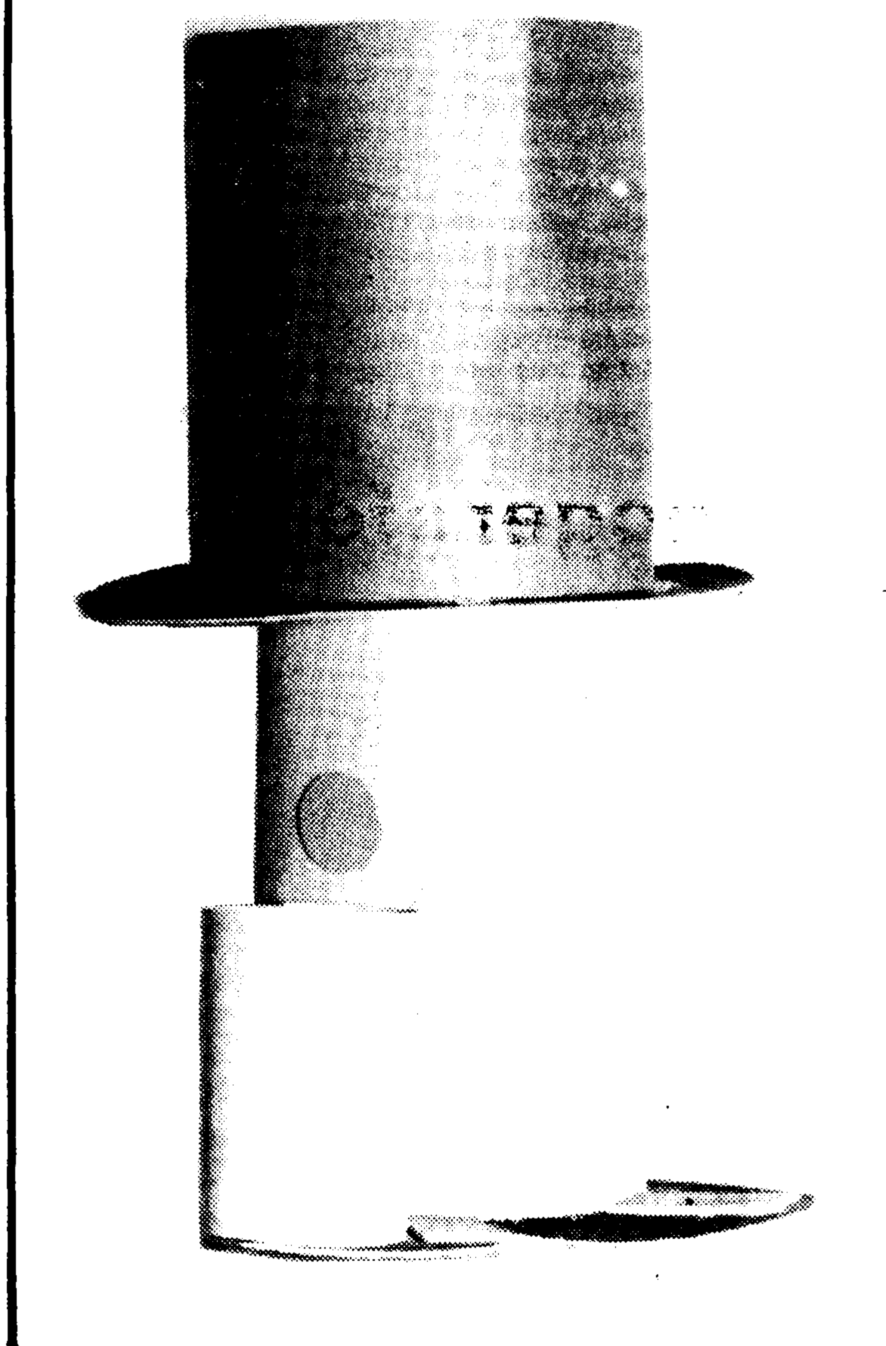
De oplossing én de gelukkige winnaar(es) zullen op de Kinderpagina van **16 april 1981** worden bekend gemaakt.

Kinderen die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór **14 april 1981** opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n, of P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H. Linkels, P.O.B. 122, Bonaire.

Duidelijk op de enveloppe vermelden: **KINDERPUZZEL.**

Nos mes ta traha

NOS TA BAN traha awe di karton fini i papel diki un hòmber masha prèt. E hòmber aki nos ta duna nos mener di skol of nos tata of tio of padrino regalo. Pasobra e hòmber aki ta sirbi pa karga nan sigaria i lusafè. Bo mester di un pida karton mas o menos grandura di un blachi di skref i tres pida papel di diferente koló. For di e karton bo ta kòrta un rònchi grandura di un ariba di un kòpi. For di e sobrá karton bo ta kòrta manera dos sapatu basta grandi. Un largura di mas o menos 4 dede. Awor bo ta traha un ròl smal mas o menos hanchura di un ròl di papel di wese pero no mes largu si. Mes hanchu ku 6 of 7 dede banda di otro. Plak e ròl bo sera. I ku papel di otro koló bo ta dòrna e ròl traha un kara. Awor bo ta kue e rònchi di karton i tapé riba e ròl. Traha awor un otro ròl ku ta un tiki mas hanchu ku esaki, plak e sera i poné riba e rònchi. Awor bo ta pega e dos pianan bou di e totalidat. Anto riba un dje pianan bo ta pega un ròl chikitu i smal asina ku bo ta traha. Kaba ku bo ke bo por kòrta un kaha di lusafè, kue e parti ku bo tin ku hala e lusafè riba dje i plak un pida riba kada pia. Den e ròl ariba bo ta pone e sigarianan. Den e ròl chikitu bo ta pone algun lusafè. I kla bo ta.

Coordinashon
Popi Muzo

Amiguitonan konta

Un grupo di mucha di Mgr. Niewindt College ya tin 5 aña den Jeugdspaarplan. Nan a mustra ku nan ke spar awe, pa mañan nan mes por yuda nan kurpa.

KONTA KU E FAKANSI ku ta den kurpa aki? Korda yuda bon na kas, lesa hopi, hunga dushi i no warda tur e kosnan di skol muchu leu den e mentenan, pasobra ora nos bolbe skol bèk, ta delaster trimester pa atrobe nos ban over pa un otro klas.

Awe banda di nos entrevista mi kier a konta boso algu tokante un grupo di mucha di Mgr. Niewindt College ku a sobresali na un manera fantastiko siman ariba ei. Nan a kumpli 5 aña den Jeugdspaarplan di Maduro & Curiel's Bank. Nan a kumisa spar na 1976 ku un grupo chiki i awe nan grupo ta hopi grandi. I no esei so, pero tur luna nan a kumpli na un manera stabil. Nan si a proba ku nan **fuerte di awe lo hasi nan fuerte mañan.**

Maduro's Bank kier rekompensa nan responsabilidat i nan perseveransa i ta pesei fuera di nan 5 porsiento riba e sumanan ku nan a spar i e 5 porsiento èkstra ku bo ta haña ora bo spar sin faya, Banko a introdusi un sistema nobo ku ta dunanan e fasilidat di sigui spar despues dje 5 aña aki. Kier men: E MUCHA KU SPAR 5 AÑA SIN FAYA TIN MAG DI KEDA SPAR TE DIA E HASI 18 AÑA.

Dor di e fasilidat nobo aki no solamente e ta sigui ku su bon kustumber di spar tur luna, pero tambe e ta bira konsiente dje hecho ku sparmentu ta algu di balor. No spar plaka so, pero spar i kuida tur loke bo tin. Ku bo **kuida i konserva loke bo tin awe, mañan bo tin i ta mas.**

Maduro di su banda ta sòru pa tur e sèn ku e mucha a spar den e 5 aña ei plus e interes ku el a haña lo keda den sparplan di moda ku lo e haña **mas interes** riba esun ku e tabata tin kaba i su plaka di spar. Ademas dje sei nan a alsa e kantidat maksimo ku bo por a spar antes ku tabata 15 florin i hasiele awor 25 florin.

For di aki un pabien masha kaloroso na MGR. NIEWINDT COLLEGE.

I un konseho na tur nos muchanan: SPAR AWE PA MAÑAN BO TIN PA BO MES POR YUDA BO KURPA!

OM ZELF TE MAKEN

1. SNOEPKETTINGEN:

Als je rozijnen, gepofte mais en zoutjes aan een draad rijgt, heb je niet alleen een mooie, maar ook een lekkere ketting. Niet te vlug alles eraf snoepen, hoor!

2. WASGOEDSLINGER:

Vind je je kamer te kaal? Knip dan van gekleurd papier hemdjes, broekjes, sokken en dergelijke. Rijg er een lange draad door en hang hem langs de muur. Dwars door de kamer staat nóg feestelijker.

Suriname: altijd weer anders en nooit gedacht

VOOR SURINAME GAAT nauwelijks op dat je er geweest moet zijn om er over mee te kunnen praten. Want voor iedereen, die er geweest is, voor allen ook die er thans verblijven - en dat zijn nog altijd een dikke 300.000 Surinamers, naast de circa 180.000 die hun domicilie in Nederland gekozen hebben - blijft het desondanks een waagstuk om aan een analyse van "de toestand" te beginnen; morgen is alles immers weer anders en nooit-gedacht. Zo begon Aad Wagenaar in de Haagsche Courant zijn commentaar op de recente gebeurtenissen in Suriname.

Ook Nederlandse politici,*Suriname-specialisten*, durven derhalve berichten uit Paramaribo over de ontwikkeling van de Surinaamse revolutie niet meer te interpreteren met het zelfgenoegzame toontje, dat hun zo licht viel in de tijd vóór 25 februari 1980 (*"ik ben er vaak geweest immers; vele Surinamers zijn mijn vrienden...."*). Gevraagd naar een oordeel, kiest die politicus nu veelal de uitvlucht dat op het Surinaamse sociale en politieke leven het Nederlandse waardepatroon niét van toepassing is. Ziezo.

Hij kan ook eerlijk zeggen: "ik kan het niet meer volgen." En hij schaart zich dan bij degenen, die alle chaotische ontwikkelingen in het voormalige Nederlandse rijksdeel in Zuid-Amerika werkelijk aangaan: de Surinamers in Suriname zelf. De brede massa ervan reageert nauwelijks of uiterst apathisch ("murw", zeggen sommigen) op hoe de wind vandaag weer waait. De Surinamers is nu al meer dan een jaar gewend aan reuzezwaaien, machtsverschuivingen en verse evangelies. Hij weet niet meer hoe hij moet reageren als drie "helden van de revolutie" (Sital, Mijnals en Joeman), beschuldigd van het beramen van een "linkse tegencoup", in augustus worden opgepakt, tot twee en één jaar gevangenisstraf worden veroordeeld, en dan daags voor hun zaak in hoger beroep dient, plotseling worden vrijgelaten.

CHIN-A-SEN

Enkele uren later worden de drie bovendien omhelsd door de man, die hen in de ijzers deed slaan, majoor Bouterse, de legerbevelhebber en zogeheten "sterkste man van Suriname". Weer even later - de Surinaamse revolutie heeft een extreem hoog toerental - zitten de voormalige delinquenten naast hun majoor om de staatsvorm van een "socialistische republiek' aan te kondigen. Hoe serieus moet zo'n proclamatie genomen worden? Men wacht vergeefs op reacties; van het paleis van president Chin A Sen en van de (burger) regering, die hij leidt, komt geen woord over het plan van de militairen. Ook de massa komt niet in beweging. In die rust laat Chin A Sen dan wél even fijntjes weten dat het voortbestaan van zijn regering de enige zekerheid in Suriname is.

Volgende tafereel: de jurist André Haakmat treedt weer aan. Kort na de coup van februari 1980 was deze onderwijsinspecteur uit Amsterdam komen overvliegen om premier Chin A Sen, een oude vriend, te komen helpen regeren.

Haakmat verschafte zich in korte tijd een mammoet-portefeuille; hij werd minister van justitie, politie en leger, buitenlandse zaken en trad op als vice-premier. Maar in november al viel hij uit de gratie, werd van al zijn kabinetsfuncties ontheven en kreeg een baan aan de universiteit, zodat Haakmat niet naar Nederland terug hoefde te reizen in het kielzog van anderen, die in ongenade raakten. Later zal Chin A Sen van Haakmat nog zeggen dat deze "een funeste rol gespeeld heeft" in de Surinaamse gebeurtenissen.

A. H. HAAKMAT

"Die komt wel terug", zei men bij Haakmats val. Zo pas heeft de Surinaamse legerleiding (Bouterse, die overigens ook plaatsvervangend president is) weten dat er eigenlijk een "revolutionaire raad" moet komen in Suriname; hij zou moeten bestaan uit Bouterse, de garnizoenscommandant Horb en de gerehabiliteerde onderofficier Sital. Onder die raad is een "uitvoerend comite", een door de militairen gecontroleerde regering dus, waarvan André Haakmat premier is. Voor president Chin A Sen zal, zo licht men toe, in het nieuwe staatsbestel slechts een ceremoniele plaats zijn. Mocht deze met de plannen van de militairen niet akkoord gaan - en voorlopig hult Chin A Sen zich opnieuw in een stilzwijgen - dan is er een alternatief, nog radicaler: ook zijn gezag zal de "revolutionaire raad" dan overnemen, met Bouterse als president.

En dan militairement op weg naar de "socialistische maatschappij". Haakmat, zich gereedmakend om daarbij leiding te geven, ziet het zo: "Als wij ernst willen maken met de sociale revolutie zullen er zoveel structurele veranderingen moeten komen en zal de politieke mentaliteit van de mensen zodanig moeten veranderen, dat het uitgesloten is dat er vanaf nu binnen een jaar verkiezingen kunnen worden gehouden. Als wij de sociale revolutie op gang willen brengen moeten wij eerst wezenlijke veranderingen in de maatschappij aanbrengen. Er is zeker een periode van vijf jaar nodig om te voorkomen dat de oude onrechtvaardige orde van uitbuiting en onderdrukking door een kleine groep terugkeert. Juist die orde is verantwoordelijk voor het uitdrijven van één derde van de Surinaamse bevolking naar Nederland en voor alle sociale onrecht, bedorven politieke mentaliteit van intriges en verdachtmakingen."

Woorden, slagzinnen. In Paramaribo hoort men er niet meer van op; wanneer gebéurt er nu wat, monkelt men. En de Surinaamse gemeenschap in Nederland haalt ook de schouders op. Voor gisteren de Surinaamse ambassadeur in Nederland, drs. Hans Prade van Schiphol vertrok voor een kort bezoek aan zijn geboorteland, reageerde hij op de jongste plannen voor een socialistische maatschappij door te spreken over "een gedachtenwisseling van de militaire leiders in mijn land". Een discussie, zo zei hij, "waaraan kennelijk iedereen meedoet". Enfin zo lang er gesproken wordt, wordt er niet geschoten, zullen we maar zeggen.

Tot zover het commentaar van Aad Wagenaar in de Haagsche Courant.

Vrome wens

PRESIDENT RONALD Reagan heeft de slagzinnen uit zijn verkiezingscampagne officieel als een economisch hervormingsprogram gepresenteerd. Tot een eenvoudige formule teruggebracht komen de ideeen van de Amerikaanse president hier op neer de belastingen gaan omlaag en het mes moet in de staatsuitgaven, uiteraard met uitzondering van de defensiepost die juist fors omhoog gebracht zal moeten worden.

Beide maatregelen zullen, aldus de president, leiden tot verhoging van het nationale inkomen onder gelijktijdige bestrijding van de inflatie.

Het plan klinkt simpeler dan het is. Op de eerste plaats staat het vast, dat indien Reagans plannen levensvatbaar zouden blijken - hetgeen betwijfeld kan worden - er in elk geval geen succes op korte termijn kan worden verwacht.

Dit echter wordt toch door de

president gesuggereeerd.

Voorts behoeft Ronald Reagan slechts naar Groot-Brittannie om te beseffen hoe kwetsbaar zijn ideeen zijn. Premier Margaret Thatcher

heeft immers soortgelijke pogingen ondernomen als de Amerikaanse president nu voor ogen staan. Het resultaat dáár is nog steeds bedroevend.

Maar het ziet er niet naar uit, dat het Congres voetstoots de president zijn gang zal laten gaan. Integendeel, reeds klinken de eerste geluiden van een ongemeen felle kritiek. Reagans plannen betekenen immers een forse streep onder de bijna vijftigjarige traditie van een op de welvaartstaat gerichte Amerikaanse economische politiek die zich ontwikkeld heeft uit Roosevelts New Deal en de theorieen van Keynes.

Het meest zwakke punt in Reagans plannen zit echter in de gedachte die erachter steekt. De president gaat er namelijk van uit, dat investeerders en consumenten zich precies zo zullen gedragen als men in het Witte Huis graag zou zien. In een economisch bestel waar de vrije markt centraal staat is dát echter een wensdroom. President Reagans met veel aplomb aangekondigde economische hervormingen zullen derhalve wel een vrome wens blijven. Voor de economische zwakkeren in de Amerikaanse samenleving, die door Reagans plannen bijzonder getroffen zouden worden, zou dat een troost zijn.

Zo schreef buitenland-commentator Leo van Vlijmen in het Brabants Dagblad.

Botte bijl

DE WERKWIJZE van de regering-Reagan dreigt een rampzalige uitwerking te krijgen op de betrekkingen tussen industrie- en ontwikkelingslanden. De klok van het Noord-Zuid-overleg is in enkele maanden ver teruggedraaid. Washington lijkt de Derde-wereldlanden, net als in de jaren van de koude oorlog, steeds meer als pionnen of dominostenen in het spanningsveld tussen Oost en West te zien. Andere visies - zoals de mondiale interdependentie-gedachte - lijken naar de rommelzolder verwezen te worden.

Een eerste aanwijzing hiervoor gaven al de bezuinigingsplannen voor de nog door Carter ingediende begroting voor 1982. Op het gebied van de buitenlandse hulpverlening, en vooral bij de financiele ondersteuning van instellingen als de Wereldbank, werd eerst zo zeer met de botte bijl gehakt dat het Alexander Haig minister van buitenlandse zaken te bar werd. Het snoeien gebeurde daarna wat beheerster. Maar het resultaat blijft teleurstellen.

ONVERWACHTS kwam onlangs de aankondiging dat de Amerikaanse regering meer tijd nodig heeft voor de bestudering van de resultaten die de Zeerechtconferentie tot nu toe heeft behaald en dat de tiende onderhandelingsronde - die deze week is begonnen - daar maar op moest wachten. Kort daarop werd bekend dat de Verenigde Staten vooral ontevreden zijn met de artikelen in het ontwerpverdrag die de exploitatie van de zeebodem regelen en die buiten de economische zones van 200 mijl een belangrijke rol toekennen aan een internationale autoriteit. Tenslotte bleek dat Washington het gehele document met 320 artikelen dat nu ter tafel ligt en waarover na zeven jaar onderhandelen vergaand overeenstemming is bereikt, in zijn geheel wil openbreken.

Dit van weinig fijnzinnigheid getuigende optreden heeft vriend en vijand verbijsterd. De Westerse bondgenoten zijn terecht weinig te spreken over het feit dat ze niet geraadpleegd werden. En de ontwikkelingslanden breken zich nu begrijpelijkerwijs het hoofd over de vraag wat het woord van Amerika in de Noord-Zuid dialoog nog waard is. Tot zover een commentaar in NRC/Handelsblad.

M-19 doodt in Colombia zendeling om Zomer Taleninstituut het land uit te jagen

IN COLOMBIA WERD onlangs de Amerikaanse zendeling Chester Allen Bitterman (26) vermoord teruggevonden, nadat hij een paar weken eerder was ontvoerd. Deze actie is het werk geweest van de guerrilla groep M 19. Bitterman was werkzaam voor het Protestantse Zomertalen instituut (SIL), welke organisatie in verschillende Latijns-amerikaanse landen werkzaam is. M 19 eiste dat het SIL zich terug zou trekken uit Colombia maar de organisatie weigerde te onderhandelen met M 19. Ook de Colombiaanse regering weigerde dit. M 19 erkende dat Bitterman onschuldig was aan de activiteiten welke men het SIL verwijt, zoals het opzetten van de CIA-netwerk in Colombia. De moord werd gepleegd twee dagen voordat het Colombiaanse parlement zijn fiat gaf aan een gedeeltelijke amnestie voor guerrillastrijders. In verband met deze aanslag op een SIL-lid heeft Roel Janssen in NRC/Handelsblad een beschouwing geschreven over het SIL. Dit instituut duikt namelijk regelmatig op in protesten van guerrillastrijders en progressieven in Latijns Amerika.

BOGOTA — Het Zomer Taleninstituut is niet alleen in Colombia, maar in heel Latijns-Amerika al jarenlang het doelwit van felle beschuldigingen. De naam Zomer Taleninstituut klinkt als die van een werkkamp, maar in werkelijkheid is het een Amerikaanse zendingsbeweging, verbonden aan de Wycliffe Bijbel Vertalers. Dit is een rechtzinnig protestantse sekte die in de jaren dertig werd opgericht door een zekere William Cameron Townsend. Het Sil werd in 1942 gesticht als de "wetenschappelijke afdeling" van de Wycliffe bijbel Vertalers, belast met taal-onderzoek. Enkele jaren later richtte Townsend ook de Oerwoud Luchtvaart en Radiodienst op, die de vliegtuigen en radio-apparatuur beheert waarmee het zendingswerk in de tropen wordt verricht.

De Wycliffe Bijbel vertalers geloven dat Christus opnieuw op aarde zal verschijnen en het duizendjarige rijk zal aanbreken als de bijbel in alle talen is vertaald en onder alle volkeren ter wereld is verspreid. Daarom legt het Sil zich toe op de vertaling van de bijbel in de talen van "primitieve" volkeren, zodat die kennis kunnen nemen van de boodschap van Christus.

Het Sil, dat ook in Afrika en Azie actief is, werkt in tien Latijnsamerikaanse landen onder indiaanse bevolking. Linguisten van het Sil doen onderzoek naar indiaanse talen en dialecten, ze stellen grammatica's op en vertalen het Nieuwe Testament. Vervolgens alfabetiseren ze de indianen, zodat deze in hun eigen taal de bijbel kunnen lezen.

GOED-SLECHT

De evangelische boodschap die het Sil uitdraagt, is die van het meest conservatieve Amerikaanse protestantisme. Het is sterk gericht op de individuele geloofsbeleving, het hanteert een moralistisch (en Amerikaans) zondebesef. Wie "Christus in zijn hart heeft aanvaard" is goed, andere mensen zijn slecht. Het aardse lijden wordt ondergeschikt gemaakt aan de spoedige komst van het koninkrijk van Christus.

Deze ideologie wordt van veel kanten gekritiseerd. Antropologen waarschuwen dat het zendingswerk van het Sil de sociale structuur en de culturele tradities van de indianen vernietigt. Volgens een onlangs gepubliceerd rapport worden de indianen met uitsterven bedreigd. De Algemene directie voor Integratie en Gemeenschapsontwikkeling, die in opdracht van de Colombiaanse regering een onderzoek heeft gehouden, schrijft dat 450.000 indianen zijn gestorven aan ondervoeding, malaria en tuberculose. Als belangrijkste oorzaak wijst het rapport op de ontbinding van de indiaanse cultuur en de verdrijving van de indianen van hun grondgebied. De katholieke kerk protesteert tegen het Sil - en niet alleen omdat het indianenstammen scheidt in een katholiek en een protestants deel, die elkaar op alle mogelijke manieren bestrijden.

De Colombiaanse priester Gustavo Gutierrez zegt: "Het evangelisme zoals het Sil dat predikt, leert de indianen dat het belangrijkste in hun leven is om Jezus te volgen. Jezus te prijzen en te wachten op het moment waarop het leven zich vervult na de dood. Het maakt de indianen bereid om eerder hun land of hun tradities op te geven dan hun nieuwe geloof. Als ze bedreigd worden zullen ze zich niet met alle geweld verzetten, maar juist aan hun lijden een getuigenis van hun christelijke geloof ontlenen".

Tegen het Sil worden alle mogelijke beschuldigingen geuit, die niet altijd door harde feiten gestaafd worden maar vaak ingegeven worden door het anti-yankee gevoel dat in Latijns-Amerika bestaat. Het mallotige gedrag van de Amerikaanse zendelingen, die blijmoedig in de verste uithoeken van de jungle hun geloof komen verspreiden, draagt daar toe bij. Zoiets is voor Latijnsamerikanen onbegrijpelijk. Bovendien zijn al die apparaten, vliegtuigen, radio's waarvan de gringo's zich bedienen, natuurlijk uiterst verdacht.

ACHTERDOCHT

Geen wonder dat linkse partijen het Sil altijd afschilderen als een tentakel van het Amerikaanse imperialisme. Heel wat mensen zijn er van overtuigd dat die zendelingen in werkelijkheid CIA-agenten zijn. Anderen weten met zekerheid dat de veldwerkers van het Sil zich helemaal niet met talenstudies bezig houden, maar met het zoeken naar kostbare delfstoffen in ontoegankelijke gebieden.

Hoewel de leiders van het Sil alle beschuldigingen uiteraard ontkennen, is het Sil in de loop der jaren op zijn minst in een aantal twijfelachtige affaires verwikkeld geweest. Een berucht geval vond ruim tien jaar geleden in Equador plaats. Zendelingen van het Sil hadden contact gelegd met de zeer agressieve Auca-stam in Ecuadoriaanse Amazonegebied. Toen in 1969 precies in de streek van de Auca's petroleum werd gevonden, was het Sil behulpzaam om de Auca's uit hun jachtgebied te verwijderen en in een reservaat te plaatsen.

Bill Eddy, die aan deze actie deelnam, vertelt hierover: "We overtuigden de Auca's ervan dat het beter was om weg te gaan. Dat deden we via een luidspreker die op ons vliegtuigje was gemonteerd en waarmee we over hun gebied vlogen. Toen de indianen weg waren, hebben we de oliemaatschappij gewaarschuwd. Zodoende vielen er geen doden. Loof de Heer".

In Colombia was een pater actief met de organisatie van Guahibo-indianen in een cooperatie. Toen de Guahibo's in gewapend verzet kwamen tegen de grootgrondbezitters die hun land hadden ingepikt, greep het leger in. Aangezien niemand in het leger de Guahibo-taal meester was, werd de hulp van de veldwerkers van het Sil ingeroepen. Zo hielp het Sil mee aan het bloedbad tegen de Guahibo-indianen in Planas, dat in 1970 plaats vond. Niet in alle Latijnsamerikaanse landen is het Sil welkom. Peru heeft het Sil korte tijd het land uitgewezen, maar later weer terug laten komen. In Brazilie weigerde de Funai, de dienst voor indianenzaken, in 1977 om het contract met het Sil te vernieuwen.

In Colombia is het Sil sinds 1962 actief. Ondanks alle beschuldigingen heeft het instituut zich daar steeds staande weten te houden. Er deden zelfs geruchten de ronde dat het hoofdkwartier van het Sil in Colombia, Loma Linda, het centrum was van handel in drugs en in tropische dieren. Er werd ook beweerd dat in Loma Linda een geheime Amerikaanse militaire basis is gevestigd.

In 1974 besloot het Colombiaanse ministerie van defensie een onderzoek in te stellen. Het onderzoek dat onder leiding van de toenmalige chef van de geheime dienst, de nationalistische generaal Matalana werd uitgevoerd, kwam tot de conlcusie dat Colombia het contract met het Sil niet moest vernieuwen.

Paus in gebed voor Reagan

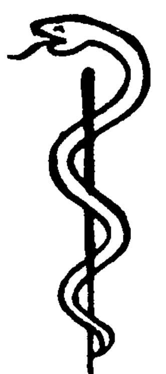
VATICAANSTAD — Paus Johannes Paulus II heeft verklaard „met diep verdriet" te hebben kennis genomen van de aanslag op president Reagan, aldus meldde vandaag Radio-Vaticaan.

De paus is, aldus het bericht, in gebed gegaan om God te verzoeken de president van de Verenigde Staten te genezen. Ook heeft Johannes Paulus II zijn deelneming geuit met de overige gewonden en hun gezinnen.

Vaatvernauwing in de benen

Medische Rubriek

(Door dr. M. de Grood)

Vaatvernauwing in de benen is een ziekte, die veelvuldig voorkomt bij mensen van middelbare en oudere leeftijd. Het is een aandoening van de grote bloedvaten naar het been, waarbij de toevoer van bloed, dus van zuurstof, naar het been wordt verstoord met alle gevolgen vandien:

U zult zich waarschijnlijk uit uw schooltijd nog wel herinneren, dat het bloed vanuit het hart in de grote lichaamsslagader - de aorta - wordt gepompt. Vanuit deze aorta gaan tal van grote bloedvaten naar alle delen van het lichaam: de armen, hoofd en hersenen, buikorganen en benen. Bij iedere stoot van de hartslag komt er een flinke hoeveelheid bloed in de aorta.

De wand van al deze grote slagaderen is eerder te vergelijken met een rubber buis dan met een regenpijp. Bij iedere hartslag rekt de wand wat uit en trekt dan weer samen. Deze elasticiteit van de bloedvaten is in onze jonge jaren het beste. Worden we ouder, dan gaat die elasticiteit vaak minder worden en kan zelfs helemaal verloren gaan. Hoe komt dat?

De elasticiteit van de slagaderwand berust op de aanwezigheid van een laag zeer rekbare vezels in die wand. Maar net als bij elastiek, kan door bepaalde oorzaken de rek er uit gaan. We kennen een aantal aandoeningen, waarbij dit het geval is. Ik zal de twee voornaamste noemen.

Op de eerste plaats de hoge bloeddruk. Bij patienten, die aan hoge bloeddruk lijden, wordt het bloed met extra kracht in de bloedvaten gestoten; hierdoor kunnen de elastische vezels overrekt worden (net zoals de elastieke rand van uw onderbroek, als u te dik wordt).

Een tweede oorzaak is suikerziekte. De naam suikerziekte is eigenlijk niet volledig. We weten tegenwoordig dat suikerziekte gepaard gaat met een stoornis in de stofwisseling van vet zodanig, dat abnormale hoge hoeveelheden vet in het bloed voorkomen. En deze vetten kunnen zich afzetten in de vaatwand, tussen de elastische vezels, die daardoor uit elkaar gedrongen en overrekt worden. Je ziet vaak, dat de natuur probeert de vermindering in stevigheid van de bloedvaatwand op te vangen door alle mogelijke provisorische reparaties, b.v. door de afzetting van kalk. We spreken dan van aderverkalking.

Nu zien we, dat op hoge leeftijd vaak dezelfde soort processen als ik hier noemde, in de bloedvaatwanden optreden; van persoon tot persoon is dit erg verschillend. Er zijn zeer oude mensen met fraaie elastische bloedvaten, er zijn er bij wie alle bloedvaten in pijpenstelen zijn veranderd.

Meestal is het zo, dat deze slechte plekken in de grootste bloedvaten zitten (daar is de wand immers het dikste). Wat zien we dan gebeuren? Door de veranderingen in de bloedvaatwand wordt het vat nauwer, waardoor minder bloed kan doorstromen. Zitten de afwijkingen (zoals bij Tito) in de grote slagaders naar de benen, dan krijgen de voeten onvoldoende zuurstof. Als regel is dit een langzaam verlopend proces. De mensen gaan eerst klagen over koude voeten, daarna krijgen ze pijn in hun benen, als ze zich inspannen, b.v. bij het lopen. Bij het lopen hebben de beenspieren immers meer bloed nodig; krijgen ze dat niet,dan uit zich dit in pijn. We krijgen dan mensen, die telkens korte stukjes kunnen lopen, maar dan moeten stilstaan wegens pijn in hun benen. Vaak zie je ook aan het aspect van de benen en de voeten, dat er iets met de bloedsomloop mis is: ze worden blauw of wit.

Het kan ook voorkomen, dat zich op de vernauwde plekken in de bloedvaten bloedstolsels vormen, die nu en dan afbreken en met de bloedstroom meegesleurd worden. Komt zo'n stolsel in het been, dan kan plotseling de hele bloedstoevoer naar de voet afsluiten en de voet krijgt helemaal geen bloed meer, dus sterft af.

Met onze moderne röntgentechnieken kunnen we heel goed te weten komen, waar de vernauwingen in onze bloedvaten zitten en of die vernauwingen ernstig zijn; de natuur heeft nl. de (gelukkige) neiging om als er een plaats in een bloedvat gaat dichtzitten via andere kleinere vaten tòch nog bloed toe te voeren, zodat het tekort aan bloed wordt opgevangen.

Het spreekt vanzelf, dat bij ernstige vaatvernauwingen men een beroep doet op de chirurgie. Er zijn allerlei methodes om de vernauwingen in bloedvaten op te heffen. Soms wordt het vernauwde bloedvat opengemaakt en de vernauwing uit de wand weggehaald, soms wordt een stuk van het bloedvat verwijderd en vervangen door een bloedvat, gemaakt van de kunststof teflon. Al deze ingrepen hebben echt het leven van de mensen met bloedvaatvernauwingen veel veranderd.

Moeilijkheden komen natuurlijk, als we met hoogbejaarde mensen te maken hebben. De kans op complicaties bij een dergelijke ingreep stijgt. Men heeft wel geprobeerd om in deze gevallen een andere methode te volgen: het inbrengen van een draad in het bloedvat met een punt, die je kunt opblazen. Breng je die punt op de vernauwde plek, dan kun je zo het bloedvat verwijderen. Maar is het proces te uitgebreid, dan is het moeilijk deze zg. Dottermethode toe te passen.

Soms blijkt het proces al te ver gevorderd te zijn. Met verdere operaties wordt dan getracht de vernauwing op te heffen, doch dit verbetert niet altijd de bloedstoevoer voldoende. Hierdoor sterft de voet af en is amputatie de enige mogelijkheid. Gebeurt dit niet, dan gaat het afgestorven deel rotten (gangrean) en dit is een levensgevaarlijke toestand. De chirurg Michael Debakey uit de USA, is wel de grootste autoriteit op dit gebied en ook een van de eersten op het gebied van vaatoperaties.

(Door dr. M. de Grood).

Pikel di tomati

Recept van Bunchi Römer

Benodigd:

A. 1 pond groene, niet te grote tomaten, gepeld.
1 cup water.

B. 1 cup water
1/4 cup cider azijn
zout en wat suiker
1 ui, aan schilfers gesneden
6 kruidnagels
1 teentje knoflook, héél klein gesneden
1 eetlepel yerba bueno.

Bereidingswijze:

1. Breng het water aan de kook en laat de gepelde tomaten ongeveer 15 minuten meekoken.
2. Haal ze na verloop van de kooktijd uit het water. Snij ze in tweeën en besprenkel ze met zout. Laat het zout ongeveer 15 minuten intrekken.
Spoel daarna het overgebleven zout van de tomaten af.
3. Vermeng de onder B. genoemde ingrediënten en giet dit "water" over de afgespoelde tomaten.
4. Zet de "pikel" in de ijskast en laat hem ongeveer 2 dagen "rijpen", alvorens hem te gebruiken.

Figueiredo: Soldaten naar kazernes

Verkiezingen 1982 graadmeter herstel democratie Brazilie

RIO DE JANEIRO – De Braziliaanse president generaal Joao Figueiredo, die toch al bekend staat om zijn spontane opmerkingen, zorgde in de maand december voor een paar verrassingen. Zo zei hij tijdens een lunch met 142 hoge officieren van de luchtmacht, de marine en het leger: „Met de abertura (het proces van liberalisering) vervullen we een fundamentele belofte van de Revolutie.

De strijdkrachten moeten nu weer terugkeren naar de kazernes voor de uitoefening van hun exclusieve taak, de verdediging van de onafhankelijkheid en de nationale onschendbaarheid."

TERUG NAAR KAZERNES

De revolutie, dat is de staatsgreep van 1964 toen de militairen de macht grepen. De leuze 'terug naar de kazernes' was altijd een slogan van de oppositie. Uit de mond van een generaal-president klinkt het haast te mooi om waar te zijn.

Enkele dagen later maakte Figueiredo opnieuw duidelijk, dat zijn vaak herhaalde belofte om van Brazilie weer een democratie te maken, niet moet worden opgevat als een loze kreet. Hij praatte informeel over de verkiezingen, die in 1982 gehouden zullen worden. Twee maanden geleden nam het Braziliaanse parlement een wet aan die de directe verkiezingen van gouverneurs van de deelstaten (deze hebben in Brazilie evenveel macht als in de Verenigde Staten) en senatoren weer in ere herstelt. De gouverneurs en een derde van de senatoren werden vroeger steeds door het regime benoemd.

De verkiezingen van 1982 beloven de meest openlijke confrontatie tussen regering en oppositie te worden sinds 1964. Het is heel waarschijnlijk dat de oppositiepartijen een verpletterende overwinning zullen behalen.

Die mogelijkheid alleen al vervult de oppositiepartijen met wantrouwen, want in Brazilie weet je maar nooit hoe het regime de spelregels van de verkiezingen naar eigen voordeel zal manipuleren.

SPELREGELS DEMOCRATIE

In een gesprek mét journalisten garandeerde Figueiredo dat de overwinning van wie dan ook bij de verkiezingen werkelijk gerespecteerd zal worden. "Ook van de oppositie?", vroeg een journalist. "Sommige regeringspolitici beklagen zich omdat de regeringspartij kan verliezen", antwoordde Figueiredo. "En wat dan nog? Dat zijn nu eenmaal de spelregels van de democratie".

De verkiezingen van 1982 vormen niet alleen een graadmeter voor het herstel van de democratie in Brazilie. Uit de parlementariers die dan gekozen worden zal het kiescollege worden samengesteld dat in 1985 de opvolger van president Figueiredo moet aanwijzen. Want directe presidentsverkiezingen, het logische sluitstuk van een volledige herdemocratisering, daar denken de machthebbers niet over.

PALEISKLIEK

Een goede kanshebber om Figueiredo op te volgen is generaal Octavio Medeiros. Net als Figueiredo voordat deze tot president werd benoemd, is Medeiros nu de chef van de inlichtengendienst. Hij maakt deel uit van de 'paleiskliek', een groepje militairen rondom de president dat in feite alle macht uitoefent.

Binnen de strijdkrachten begint zich overigens een soort conservatief-nationalistische stroming af te tekenen, die de politieke koers van de paleiskliek en het economisch model steeds heftig kritiseert. De invloed van deze groep moet overigens overschat worden

De nationalistische generaals pleiten uit overwegingen van de nationale veiligheid voor een herziening van het economische model. Ze vinden dat meer nadruk moet worden gelegd op de binnenlandse markt en dat alles in het werk moet worden gesteld om de absolute armoede, waarin een derde van de Brazilianen leeft (40 miljoen mensen) te verminderen. De schandalige inkomensongelijkheid moet volgens hen binnen afzienbare tijd tot een explosie van volkswoede leiden.

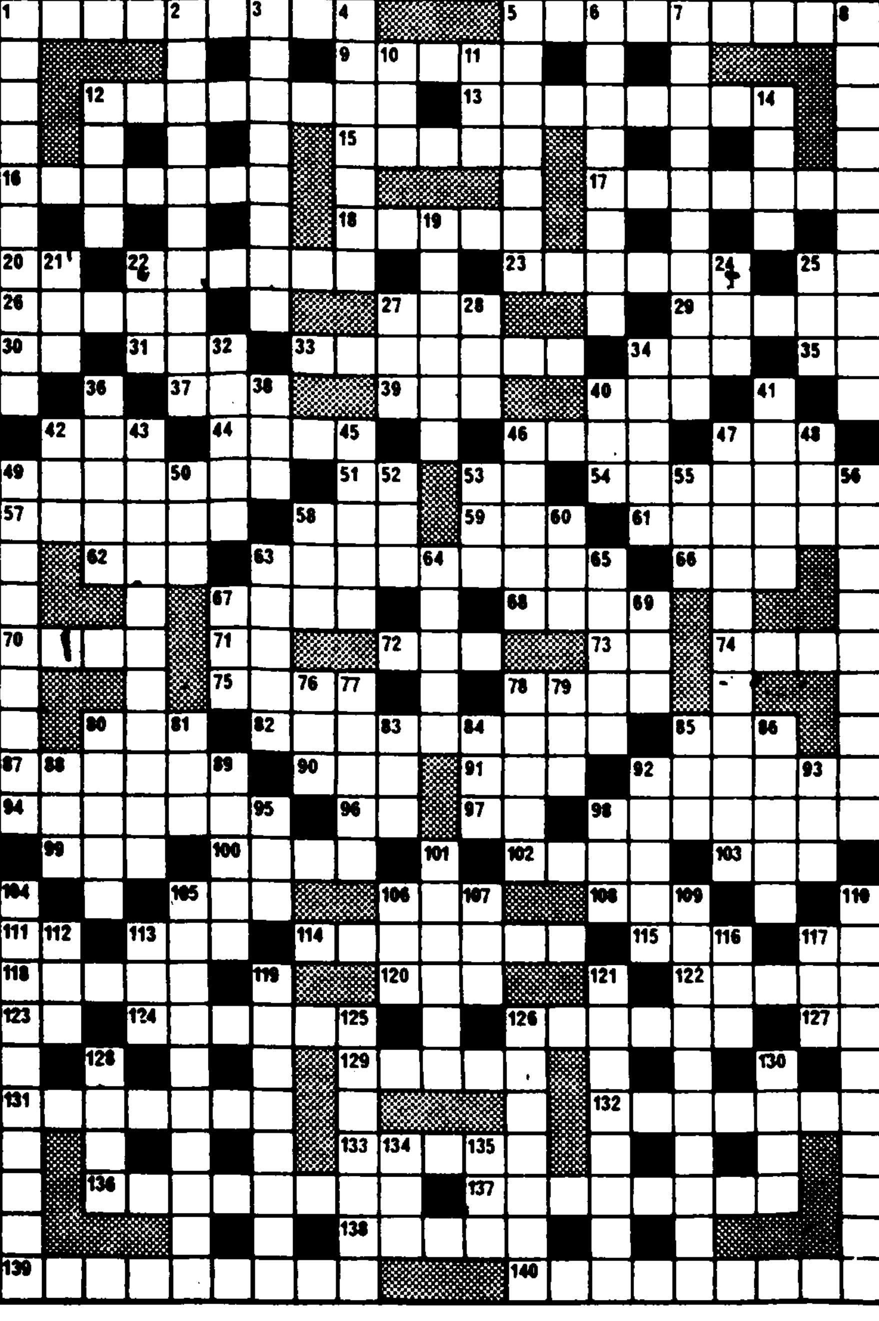
Twee generaals, Antonio Carlos da Andrada Serpa en Euler Bentes Monteiro, ondertekenden onlangs een document "ter verdediging van de bedreigde natie", waarin de rol van multinationale ondernemingen en de uitverkoop van Brazilie aan buitenlandse belangen scherp worden gekritiseerd. Het document was verder ondertekend door ondernemers en politici. Serpa, tot voor kort bekend als een generaal van de 'harde lijn', en Bentes Monteiro, in 1978 presidentskandidaat voor de oppositie, kregen voor de ondertekening van het manifest een symbolische straf opgelegd.

Tot zover een analyse van Roel Jansen in NRC-Handelsblad.

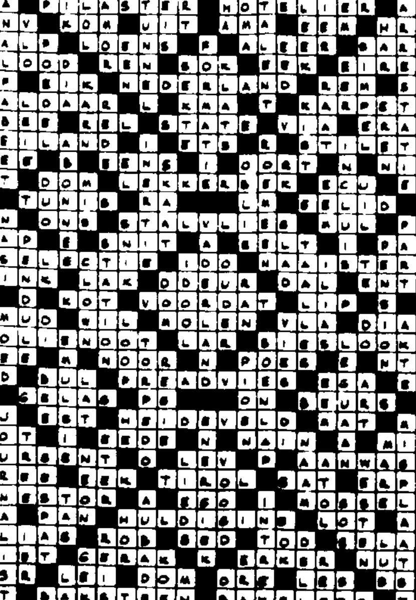
Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. deernis - erbarming; 5. fijn gekookte vruchten; 9. leer v.h. heldendicht; 12. deel v.e. hengel; 13. rozentuin; 15. hoog bouwwerk; 16. kwaadaardig gezwel; 17. kruier; 18. soort uil; 20. klein kind; 22. deur v.v. asplaats (stoomwezen); 21. deficit; 25. voorzetsel; 26. voedingsstof; 27. oude munt; 29. riv. in Frankrijk; 30. grondtoon; 31. veerkracht; 33. eetgelegenheid - cafetaria; 34. sportartikel; 35. tin; 37. vlaktemaat; 39. Soc. Econ. Raad; 40. raamscherm; 42. mannelijk dier; 44. behaarde vacht; 46. hoofddeksel; 47. tuimeling; 49. ontroerd - aangedaan; 51. ter inzage; 53. water in N-Brabant; 54. sterke drank; 57. pl. in Rusland; 58. wiel; 59. recht stuk v.e. vaart; 61. verdienste; 62. eenheid v. electr. stroomsterkte; 63. neushoorn; 66. bid; 67. vuurverschijnsel; 68. gang - loop; 70. deel v.h. lichaam; 71. voegwoord; 72. viseter; 73. muzieknoot; 74. aanlegplaats; 75. gedachte; 78. kluwen - bos; 80. telwoord; 82. hinderlijke hoge dunk van zichzelf; 85. teer - tenger; 87. voorhist. stenen gereedschap; 90. huisdier; 91. bloeiwijze; 92. maangodin; 94. op hetzelfde ogenblik; 96. spil; 97. leraar; 98. die zich op een voertuig of dier voortbeweegt; 99. een weinig; 100. kleur; 102. hemellichaam; 103. Ind. Chinees; 105. steensoort; 106. bezit van een boer; 108. afwezig; 111. dat is.; 113. mannetjesbij; 114. schuifbout; 115. water in Utrecht; 117. Franse N.V.; 118. geweldig; 120. gesloten; 122. edel; 123. godsdienst; 124. water in N-Holland; 126. gretig - met graagte; 127. achter; 129. drinkgelag; 131. inboorling; 132. plaats waar stenen worden opgestapeld; 133. pluim; 136. schoonmaakartikel (soort bezem); 137. kleur; 136. titel v. vrouwelijke vorstelijke personen op Java; 139. Nederlandse schilder; 140. ontbloting - afslijting van land boven de zeespiegel door verwering of erosie.

VERTICAAL: 1. groots en prachtig; 2. schema v.d. te geven lessen; 3. ontploffingsmiddel; 4. vervelend persoon; 5. giftige, ranonkelachtige plant; 6. R.K. godsdienstoefening in de nacht voorafgaande a.h. paasfeest; 7. hij of zij die beluisterd; 8. bijvoegsel - aanvulling; 10. voor; 11. roem; 12. eetgerei; 14. dienstbode; 19. vleesgerecht; 21. plakmiddel; 22. houding; 24. vogelverblijf; 25. gewicht; 27. gravure; 28. tijdsdeel; 32. kokosvlees; 34. grond; 36. deel van Azië; 38. gelofte; 40. tuinafscheiding; 41. Guinees biggetje; 42. slaapplaats; 43. wereldburger; 45. onwelriekende geur; 46. verwarmingstoestel; 47. buitengewoon lekker; 48. Europeaan; 49. soort appel; 50. boom; 52. kunsttaal; 53. vlaktemaat; 55. nieuw (in samenst.); 56. iemand die van zijn geld leeft; 58. plaats in Spanje; 60. oesternet; 63. rondgang; 64. grappenmaker; 65. ontvangkamer; 67. koordans; 69. modegek; 76. boom; 77. gelijk; 78. verlichtingsartikel; 79. grappenmaker; 80. aalvork; 81. hevig; 83. wandversiering; 84. oever; 85. Europeaan; 86. bereide dierenhuid; 88. uitroep; 89. roofdier; 92. reeks; 93. ontkenning; 95. steen; 98. er genoeg van hebbende - 't "zat" zijnde; 101. voldoende; 104. tandeloos zoogdier; 105. roofvogel; 106. voedingsstof; 107. plaats in Gelderland; 109. sportterrein; 110. houten blaasinstument (Italiaanse Schalmei); 112. bouwland; 113. spoedig; 116. afgemat; 117. vreemde munt; 119. Europeaan; 121. straffen - tuchtigen; 125. winddrukzijde (scheepsterm); 126. gezamelijk - jong, pas uitgekomen gedierte; 128. dierenverblijf; 130. gemalen graan; 134. vroegere Spaanse koningin; 135. ik.

Winnaar kruiswoordpuzzel

WINNAAR van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. 27 maart 1981:

J. van Swieten
Triangelweg 22-A
Curaçao.

Hij kan zijn prijs (f. 25,–) ophalen bij de Redaktie van Amigoe, Scherpenheuvel z/n.

Oplossingen van deze week dienen vóór **9 april 1981** in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, of P.O.B. 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór **8 april 1981** in te dienen:
Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - bij de heer Linkels, J. A. Abrahamblvd, Bonaire of P.O.B. 122 en op St. Maarten: Vance James.

Op de enveloppe duidelijk vermelden:

KRUISWOORDPUZZEL.

Japan vooraan door mensen en machines

Japan heeft de wereld getoond hoe de concurrentie in haar voordeel kan worden omgebogen, of het nu om de produktie van staal gaat of om de fabricage van auto's en motorfietsen of om die van chips. De laatste dreigen in de '80-er jaren de ,,meest explosieve economische kwestie tussen de VS en Japan" te worden zoals het in een rapport van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden wordt genoemd.

Leden van het parlement en zakenlieden uit Amerika die Japan in toenemende aantallen bezoeken, keren terug met een groeiend gevoel van onbehagen dat de VS achterraakt in een vitale race, zo schreef het tijdschrift ,,Science" onlangs. ,,Wij geloven dat de snelheid van industriele vooruitgang in Japan en de na te streven economische doelen even schokkend voor de Amerikanen moeten zijn als indertijd de Spoetnik", concludeert het parlementaire rapport. In een EG-rapport van 27 oktober 1980 wordt gezegd, dat ,,een overagressieve Japanse export het risico in zich draagt van een vernieling van het internationale economische systeem".

De schrik zit er dus goed in. Technologie is één van de middelen waarvan Japan zich bedient. Machines worden een steeds belangrijker onderdeel van de produktie, daarmee mensen schijnbaar zonder enig probleem vervangend. Onlangs is een fabriek geopend bij Tokio, die elke maand 350 robots gaat maken en 500 andere elektronische machinerieen. In de fabriek werken naast 150 mensen 30 robots. Er zijn ook appartementen in opgenomen voor 30 gezinnen en nog eens 60 slaapkamers om te zorgen dat de mensen in de buurt zijn tijdens de 24-uur produktie. Toch werken die mensen niet meer dan acht uur per dag. TV-camera's houden de robots de overige 16 uur in de gaten. Als er iets misgaat kan één man alles stilleggen.

De afgelopen twee jaar zijn in Japan meer dan 30.000 robots gefabriceerd en in 1985 zal de waarde van die produktie zevenmaal zo groot zijn als thans. In 1980 werd slechts 3% van deze robots geexporteerd. In geen enkel ander land zijn zoveel robots gefabriceerd en in gebruik, ook niet in de Ver. Staten. Gebruikers van robots in Japan zijn vooral de auto-industrie (38%), de elektrische apparatenindustrie (18%), de plastic-industrie (11%) en de metaalverwerkende industrie (8%). De voornaamste toepassingen zijn: lassen, snijden, slijpen, persen, warmtebehandelingen en assemblage. Nu worden robots nog vooral gebruikt voor het maken van produkten, maar in de toekomst zullen zij ingeschakeld worden voor brandbestrijding, het bedrijf van kernreactoren, voor constructie en inspectie onder water, bij het oogsten en voor het verven van grote constructies.

INTELLIGENTIE

Momenteel gaat het nog om niet-intelligente robots, maar dat zal wel snel veranderen. Robots die min of meer kunnen denken en zien zullen hun intrede doen. Een groot deel van de research op dit gebied is hierop gericht. Uitstekende delen van een gegoten stuk staal zullen dan door een kijkende robot afgeslepen kunnen worden. Twee Japanse staalbedrijven werken aan zo'n robot. Het gaat trouwens niet alleen om robots maar ook om machines die door computers beheerst worden. Hoewel zij duur zijn, zijn zij toch minder duur in het gebruik doordat zij betere kwaliteit leveren en slechts één man een aantal machines in het oog behoeft te houden.

De volgende stap zal de volledig geautomatiseerde fabriek zijn. De eerste moet over vier jaar klaar zijn. Dat zal nog een mini-fabriek zijn, waaraan in zeven jaar f 130 miljoen wordt gespendeerd door het departement van internationale handel en industrie (MITI), dat een centrale rol speelt in de economische ontwikkeling van het land. TV-camera's erin zullen de 15 verschillende produkten controleren en robots zullen de onderdelen van de ene machine naar de andere overbrengen. Pas als de fabriek is ingericht, worden de computerprogramma's ontwórpen en dat is precies het omgekeerde van wat in het westen zou zijn gebeurd. De mini-fabriek moet in de '90-er jaren tot complete onbemande fabrieken leiden.

Dit alles maakt deel uit van de overheids-strategie om kennis-intensieve industrieen te bevorderen, waar mensen meer hun hersenen dan hun spieren gebruiken. Automatisering is het natuurlijke resultaat van technologische vorderingen en een beter opgeleide bevolking. Technici zullen doorgaan met machines te ontwerpen die het werk van mensen kunnen overnemen. Steeds meer jongeren (90% gaat al naar de middelbare school tot tegen hun 20e jaar en 35% gaat naar de universiteit) worden beter opgeleid en willen dan geen vuil en saai werk in de fabriek meer doen.

Japan heeft besloten een belangrijke producent te blijven. Het land moet exporteren om te kunnen overleven. Daarom moet zo goed mogelijk van wetenschap en technologie gebruik gemaakt worden. Met z'n 115 miljoen samengeperst op enkele rotsachtige eilanden met weinig grondstoffen en natuurlijke hulpbronnen zijn de Japanners vastbesloten om de industriele capaciteit uit te buiten. Japanners lijken altijd te studeren en zenden voortdurend teams de wereld in om de markt te verkennen. De relatie tussen werknemers en werkgevers, tussen industrie en overheid wordt gedomineerd door lange termijn planning.

De industriele sector wordt gekoesterd als een grote tuin waar jonge plantjes worden gekweekt en beschermd en waar andere de kans krijgen om zich te bewijzen.

Een nieuwe industrie, zoals die van de auto in de '60-er jaren, krijgt alle kansen via belastingen financiele voordelen en beschermende maatregelen tegen import uit het buitenland om van de grond te komen. Als zo'n industrietak eenmaal groot is geworden en de basis voor een exportmarkt heeft gelegd - zoals die van auto's met thans een aandeel van 23% in de VS - dan worden subsidies en bescherming opgeheven en moet zij zichzelf redden.

Behalve op de technologie berust het succes op nog meer factoren. Praktisch alle grote bedrijven nemen hun mensen aan voor het leven. Niemand behoeft bang te zijn voor ontslag als er nieuwe technologie wordt ingevoerd. Met één klap is op die manier ook alle weerstand tegen automatisering van de baan. Dat kost natuurlijk geld, zowel voor het bedrijf in tijden als het slechter gaat als voor de overheid die tweederde van het salaris van op non-actief staande werkers voor haar rekening neemt. Tussen 1975 en 1977 werden 70.000 bedrijven geholpen met overheidssubsidies, zodat 3 1/2 miljoen mensen op de loonlijst konden blijven staan.

Tegenover de kosten staan de sociale voordelen. Er is geen werkloosheid (2% slechts momenteel tegen 4,8% in West-Duitsland, 9% in Belgie en 7 1/2% in Nederland) en alle nare verschijnselen daarvan. De bedrijven blijven beschikken over mensen, zodat in betere tijden geen nieuwe mensen behoeven te worden aangenomen en opgeleid. Betere technologie en betere organisatie hebben de produktiviteit omhooggestuwd. Toyota maakt met hetzelfde aantal mensen drie miljoen auto's tegen twee miljoen vijf jaar geleden. Planning op lange termijn en kwaliteitscontrole zijn twee andere belangrijke factoren.

Japanse bedrijven krijgen met hulp van MITI langlopende leningen van banken tegen een lagere rente als doorgaans in het westen het geval is. Zij hoeven niet elk kwartaal winst te maken en kunnen zo een strategie op de lange termijn uitzetten. De Japanse staalindustrie kon op deze wijze tussen 1966 en 1972 elk jaar 23% méér investeren tegen 4% door de staalindustrie in de VS. Toch was die laatste in eerste instantie succesvol, maar thans is het Amerikaanse aandeel in de staalproduktie uitgedaald van 35% tot 14% en dat van Japan gestegen van 4 tot 15 1/2%. De Japanse auto-industrie begon in de '60-er jaren met een miljoenen dollars kostend distributie-apparaat voor kleinere auto's in de VS. Dat was een gok, maar - naar nu blijkt - een goede die in Detroit niet gemaakt kon worden, omdat men zich met de vraag van het moment (naar grote auto's) bezighield.

KWALITEIT

In het kader van een goede organisatie speelt het werkklimaat een belangrijke rol. Een goede organisatie in de fabrieken draagt misschien nog wel meer bij tot het succes dan een betere technologie. De vorming van groepen die zich in fabrieken voortdurend bezighouden met kwaliteitscontrole heeft daarin een groot aandeel gehad. Zij bevorderen een ,,statistisch navelstaren" (steeds betere opbrengst) en betere menselijke relaties. Dergelijke kwaliteitscontrolegroepen zijn in het westen ondenkbaar wegens wantrouwige vakbonden en een jaloers middenmanagement.

In dit verband is interessant wat prof. ir. H.R. Vorstman, die sinds 1949 bij Philips werkzaam is en vanaf 1973 als hoofd van het Concern Kwaliteits Bureau, bij de aanvaarding op 8 januari van zijn ambt als buitengewoon hoogleraar aan de TH-Twente in de organisatiekunde in zijn intreerede opmerkte. Volgens hem wordt in het westen dikwijls voorbijgegaan aan het feit dat kwaliteitsproblemen in het merendeel van de gevallen organisatorische oorzaken hebben. ,,Deze organisatorsiche problemen worden in het westen bij analyse van kwaliteitsproblemen veel te weinig opgespoord. Men beperkt zich veelal tot herstel van het defect. De Japanse industrie daarentegen zoekt veel meer naar de basisoorzaken van de problemen en ziet daarmee kans om kwaliteitsproblemen te voorkomen. Het gevolg is minder kosten wegens uitval en reparatie en dus meer winst".

Hard werken op alle niveaus is het gevolg van die instelling van de Japanners. Zeer opvallend is de grote betrokkenheid van de mensen bij het werk. Vrije dagen worden soms niet opgenomen omdat gevreesd wordt dat het bedrijf eronder zal lijden. Stakingen zijn zeldzaam. Na werktijd wordt gediscussieerd hoe verbeteringen kunnen worden aangebracht. In sommige bedrijven komt men zaterdags en zondags naar de fabriek, alleen omdat men elkaar zo aardig vindt. Het bedrijf wordt als een verlengstuk van de familie beschouwd en de natie weer als een verlengstuk van de fabriek. De liefde tot het werk, de geest tot samenwerken en het grote vertrouwen in elkaar bij industrie en overheid zijn opmerkelijk. Men kan gerust stellen dat van een heel andere mentaliteit sprake is.

Speciaal de Japanse elektronische industrie vormt een les voor het westen. Om te beginnen werd een sterke thuismarkt opgebouwd. Men is er verbaasd te zien dat de televisie in Europa zich voornamelijk beperkt tot de avonden. Hoe kun je zonder programma's mensen stimuleren om TV-toestellen te kopen en een sterke TV-industrie op te bouwen, zo wordt gesteld. In Tokio heeft men acht kanalen die vaak al om zes uur 's ochtends beginnen. Meer dan 98 procent van de 35 miljoen huishoudens heeft kleuren-TV. De Japanners zijn gewend om een nieuwe te kopen zodra er een nieuwigheid aan is toegevoegd. Zo blijft de industrie bezig.

HOME-VIDEO

Elk huis is nu tevens rijp voor ,,home-video": een videocassette recorder of een videoplatendraaier. De laatste wordt dit jaar gelanceerd. Door de industrie wordt momenteel veel geld gestopt in gecombineerde en geminiaturiseerde videorecorders en camera's, die de mensen in staat moeten stellen hun eigen gesynchroniseerde films te maken, te ontwikkelen en af te draaien. Japanners zijn niet snel tevreden op dit punt en daarom is dit typisch een ontwikkeling waarvoor tijd uitgetrokken wordt. Daarom ook is de markt voor de videoband stevig in handen van de Japanners, ondanks de eerste video-cassette recorder van Philips. ,,Hoewel Philips en Grundig terugvechten met hun Europese V2000 hebben VHS en Beta - de twee Japanse systemen - een voorsprong die te groot is om werkelijk aangetast te worden", zo schrijft Barry Fox in ,,New Scientist".

Ook in de elektronische sector is de Japanse les die van strategische planning, gebaseerd op nieuwe technologie. De elektronische industrie heeft de produktiviteit sinds 1975 met meer dan 100% vergroot. De Japanners krijgen hiermee duidelijk vaste grond onder de voeten in het westen, zeker als zij hun produkten daar in eigen fabrieken maken. Volgens Barry Fox komt alleen Philips in de buurt van de Japanners als het om elektronische consumentenapparatuur gaat, ,,maar zelfs Philips worstelt met z'n V2000, die te laat op de markt kwam en geen seruize kans maakt om een deuk aan te brengen in het aandeel van VHS en Beta". In het Amerikaanse San Diego heeft de Japanse Sony zelfs al bewezen met Amerikaanse employees nog betere produkten te kunnen maken als in eigen land.

Toch vragen sommigen in Japan zich nu af of er geen ommekeer aanstaande is. Er zijn al werknemers die meer in vrije tijd thuis zien dan in na werktijd in de fabriek blijven discussieren. De kwaliteit van het leven begint meer aandacht te krijgen. Dat zou de status van Japan van produktsupermacht kunnen aantasten.

Bovendien: is het land nu het technologisch meer dan volwassen is, in staat om geheel nieuwe dingen te ontwikkelen die niet afgekeken zijn van anderen? Kunnen de Japanners wel origineel creatief zijn? Research en ontwikkeling vindt tot dusver vooral in de industrie plaats en beide zijn sterk marktgericht. Echt fundamenteel onderzoek wordt er niet veel gedaan, ook omdat er veel minder mensen mee bezig zijn dan in het westen.

CHIPS

Daarom heeft de regering een plan ontwikkeld om dat onderzoek sterk te stimuleren. In ,,Visie voor de '80-er jaren" wordt gesteld dat ,,Japan niet alleen een zeer efficient produktie-centrum moet zijn maar ook een modern laboratorium met nieuwe en originele technologieen". De afhankelijkheid van voedsel en energie uit het buitenland maakt een speuren naar nieuwe zaken des te meer urgent. In dat buitenland is daarvoor niet een eenvoudig recept voorhanden. Het lijkt erop dat na het tijdperk van de zijde en het staal dat van het silicon zal aanbreken.

Silicon, het materiaal waarvan geintegreerde schakelingen en chips worden gemaakt, wordt nu van het allergrootste belang voor de Japanners. De afgelopen vier jaar is door de overheid zo'n f 500 miljoen gespendeerd aan steun en herstructurering van de elektronische indsutrie. Deze heeft nu computergeheugens geconstrueerd die ver vóór liggen op die van de Amerikanen, traditioneel de leiders op dit gebied. Een geheugen met 64.000 opslagcellen is daar zeer geavanceerd, maar in Japan zijn er al met 250.000 cellen en het gerucht gaat dat er gemaakt zijn met één miljoen cellen. In acht jaar tijd groeide de produktie van geintegreerde schakelingen van 150 miljoen tot 1 1/2 miljard.

Onderzoek moet zo gewoon worden in Japan - ook buiten de indsutrie - vindt de regering, dat iedereen het in zijn omgeving kent. Een technopolis is daarvoor ontworpen: huizen, winkels, laboratoria bij elkaar in één gebied buiten Tokio. Er wonen thans 8000 mensen en er zijn negen instituten gevestigd. Als de nieuwe stad is voltooid zullen er 200.000 mensen wonen. Japan probeert bovendien buitenlandse topgeleerden naar het land te halen. Een ,,brain-drain" naar het Verre Oosten - net zo als in het verleden van Europa ... Amerika - lijkt ... onwaarschijnlijk. Vergele... met westerse landen best... Japan niet veel geld ... wetenschappelijk onderz... Dat komt ook omdat er ... grote stroom geld ... militaire research gaat.

De Amerikanen zijn in ... schuldig aan dat laatste. ... stelden in 1945 mede de ni... grondwet op voor Japan ... daarin staat dat het land ... oorlog moet voeren. Milit... research - in veel west... landen een flink ... uitmakend van de to... research - was dus ook ... nodig. De Japanners mo... daarvoor wel eeuwig dankb... zijn, want zij konden zich ... concentreren op commerc... export-bevorderende ... activiteiten. Met de nog st... aangeboren liefde voor ... werk en de kwetsb... geisoleerde positie zonder ei... grondstoffen, zullen ... Japanners niet op ... lauweren gaan rusten. ... zullen zeker met nieu... ontwikkelingen komen, ... hebben zij totdusver wei... origineel onderzoek gedaan ... Nobelprijzen oplevert.

Literatuur New Scientist 28 augustus 1980, 30 okt... 1980, 6, 13, 20 en 2... november 1980; Science va... november 1980 en To... Nieuws (uitgave van ... technisch-wetenschappeli... afdeling van de Nederla... ambassade in Japan) nr ... van december 1980.

(Door Brabants Dagbl... journalist Casper Schuuring)

Japan is nu een grotere producent van auto's als Amerika, dat altijd de onbetwiste leider was. Zelfs in de VS zelf zijn de Japanse auto's een ernstige bedreiging voor die van de eigen industrie. De meeste Europese landen willen nu proberen de import van Japanse auto's aan banden te leggen. Ook op elektronisch gebied steekt Japan het westen steeds meer naar de kroon. Het land is de westerse industriele wereld ruim voorbij gestreefd voor wat betreft het gebruik van robots in fabrieken. In menige directiekamer van grote concerns en in regeringsbureaus in de VS en Europa wordt gesidderd voor de niet-aflatende Japanse houdgreep. ,,Japan dreigt de elektronica-industrie in Europa plat te walsen. We moeten nú reorganiseren, goedkoper en beter produceren. Zolang we dat niet doen is er niet ... praten over behoud ... uitbreiding van werkgelegenheid. Japanners produceren in se... automatiseren e... mechaniseren. H... ziekteverzuim is er lager, ... aantal netto gewerkte u... hoger. Ze produceren tegen ... aanmerkelijk lagere kostp... Ze doen aan ,,prijsbederf ... Europa en verdringen ... concurrentie".

Een deel van de malaise ... het westen is ongetwijf... terug te voeren op ... industriele succes van Jap... Aan dit succes van Jap... schijnt nog geen einde ... komen. Men is druk bezig ... weer iets nieuws uit ... broeden. Het land lijkt ... plan te zijn de druk op de ... te houden. Het westen zal ... mee moeten blijven leven en ... misschien iets van proberen ... leren!

Massale executie drugshandelaren

TEHERAN — In Teh... zijn gisteren 23 handelaren ... verdovende middelen, on... wie vijf vrouwen, terec... gesteld, zo heeft het b... Kayhan gemeld. Twee and... werden gefusilleerd ... Hamedan, ongeveer 200 k... meter ten zuidwesten van ... hoofdstad.